

Sancak meselesi Pariste görüşülüyor

Antakya Türkleri emniyetle neticeyi bekliyorlar

Rüştü Aras bugün Fransız Hariciye Nazirile görüşecek

Sancakta tazyik, tedhiş bir sistem dahilinde devam ediyor

Paris, 20 (Hususi) — Cenevreden Montekarloya ve oradan Parise giden Türkiye Hariciye Naziri Tefik Rüştü Aras Pazartesi günü (bugün) Sancak meselesi hakkında Fransız devlet adamlarıyla müzakerelerde bulunacaktır. Tefik Rüştü Arasın Fransız Hariciye Naziri M. Delbos'la yapacağı mülâkâta büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir. Siyasî mahafil Türkiye ve Fransa arasındaki an'anevî dostluğun mevcut ihtilâfın dostane bir surette halline pek ziyade yardım edeceği kanaatini beslemektedir. Pariste cereyan edecek olan müzakerelere, Milletler Cemiyeti tarafından Sancak meselesi raportörlüğüne seçilen İsveç Hariciye Naziri Sandlerin yerine İsveç hükûmetinin Paris sefiri iştirak edecektir.

Adana, 20 (Hususi) — Sancak ve köylerinde tazyik, tedhiş bir sistem dahilinde devam etmektedir. Türkler bütün tehditlere rağmen emsalsiz bir tahammül göstermekte, yarını emniyetle beklemektedir.

Suriye gazeteleri Sancak halkı üzerinde fena propagandalar yapmakta devam ediyorlar. 17 Birincikânunda bu gazetelerin neşrettikleri bir tebliğ, konseyin Türkiye aleyhinde kararlar verdiğini bildirmektedir. Bu propandaların hedefi Sancağı Suriyenin parçası saymayan Sancağın halkının maneviyatını bozmaktadır. Bütün bu tazyik ve propagandalara rağmen Sancak halkının maneviyatında hiç bir zarsıntı olmamıştır.

Fransız Hariciye Naziri M. Delbos

Hariciye Vekilimiz Rüştü Aras

Sancak işi karşısında Türkiye ve Suriye

"Türkün hakkını müdafaa hususunda çok çetin bir mahlûk olduğunu Suriyeli herkesten iyi bilir"

Yazan : Muhittin Birgen

Suriyede yükselen ses, Suriyenin hakiki nasyonalist sesi değildir. Bu Suriyelilerle Türkler arasında dostluğu ihlâl etmekte alâkadar olanların, Suriyelilerle Türkler arasında mevcut olmayan meseleleri var gibi gösterip araya nifak sokmakta menfaatleri bulunanların yaptıkları tahri kâtun sesidir.

(Yazısı Hergün sütunumuzda)

Âsilerin Madrیده karşı yaptıkları büyük taarruzları da kırıldı

Bir Sovyet vapuru âsiler tarafından batırıldı. Mürettebatın âkıbeti meçhuldür. Madrid önündeki muharebelerde binlerce kişi maktûl düştü

Moskova, 20 Tas Ajansı bildiriyor: Sovyet Komsomol vapurunu yakmış ve batırılmışlardır. Tayfanın âkıbeti bel tedirler: Bir İspanyol âsi kruvazörü (Devam 3 üncü sayfada)

Galatasarayla Güneberabera kaldılar

Galatasaray - Güneş maçından heyecanlı bir sahne (Yazısı 10 uncu sayfada)

Bir Fransız gazetecisine göre

Almanların Çekoslovakya'yı istilâ plânı

Hareket doğrudan doğruya değil Macaristan vasıtasile yapılacaktır

Paris 20 (Hususi) — Övr gazetecisinin siyasî muharriri Madam Tabouis, Alman sivil ve askerî reislerinin geçenlerde Almanların Çekoslovakya'ya yayılmalarına müteallik bir plân ihzarını derpiş etmiş olduklarını istihbaratına atfen yazmaktadır.

Madam Tabouis, diyor ki:

Fakat bu işde doğrudan doğruya değil, Macaristan vasıtasile hareket edilecektir. Almanyanın Çekoslovakya'da yapacağı işlerin mukaddemesini Çekoslovakya'daki Macarların kıyam ve isyanı teşkil edecektir. Bunun üzerine Macarlara yardım maksadile Heinlein'in meşhur Alman Çekoslovakları harekete geçecekler ve hemen dahilî bir harp patlak verecektir.

Muharrir, Alman makamatının Fransanın müdahalesi ihtimali nisbetinin yüzde elli beş olduğunu tahmin eylemekte olduklarından bahsetmektedir.

Dünkü Parti kongresine iştirak eden delegeler

İstanbul Parti Kongresi

Dün kongrede Partinin iki yıl içinde yaptığı mühim işler sayıldı

Esnaf işleri, yeni iş kanununun çerçevesi içinde teşkilâtlandırılacak

Vilâyet hudutları içinde 116.952 kilometre yol tamir edildi, 31.930 metre yol da yeniden yapıldı. Menekşe çiftliği Halkalı köylüsüne verilecek, Turan çiftliği de Firuz köyü halkına devredilecek. İki yıl içerisinde İstanbulda 1227 spor müsabakası yapıldı.

İstanbul ili parti kongresi dün toplandı. Toplantıda bütün ilçeler delegeleri hazır bulunuyorlardı. İstanbul valisi ve belediye reisi ve Cumhuriyet Halk Partisi iliyön kurul başkanı Mu-

(Devamı 11 inci sayfada)

Yeni bir ekmek buhranı mı?

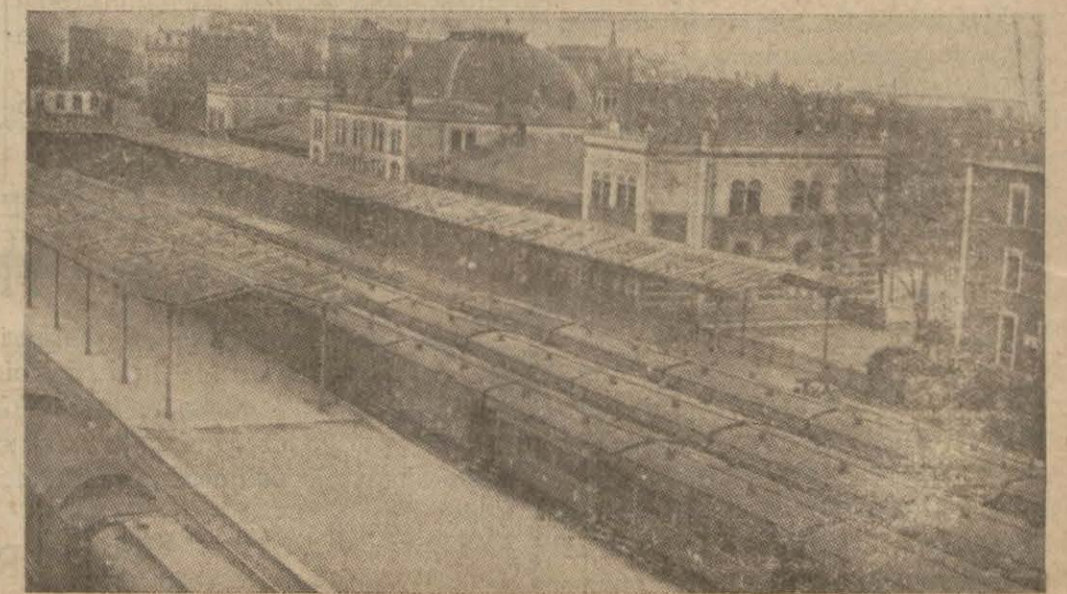
Dün akşam istanbulun bazı semtlerinde ekmek bulunamadı

Buğday fiyatlarının fırlaması üzerine bugünkü narhla zarar ettiklerini iddia eden bazı fırıncılar mutad miktardan az ekmek çıkarmağa başlamışlardır. Bu yüzden iki gündüzenberi İstanbulun bazı semtlerinde hissedilir derecede bir ekmek buhranı baş göstermiştir.

Dün bir çok aileler müşkülâta ekmek tedarik edebilmişler, fırınlara başvuran bazı kimseler de eli boş dönmüşlerdir.

Bilhassa Küçükpazar ve civarında saat beşten sonra ekmek bulmak kabil olamamıştır. Şehrin diğer taraflarında ise ancak müşkülâta ekmek tedarik edilebilmiştir. Ekmeklerini ahçı dükkânlarından tedarik edenler bile görülmüştür.

Şark Demiryollarına ait malzeme bugün hükûmete teslim ediliyor

Sirkeci garına umumî bir bakış (Yazısı 2 inci sayfada)

Hergün

Sancak meselesi
Karşısında
Suriye ve Türkiye

Yazan: Muhittin Birgen

Güzel suları, mümbit ovaları ve yüksek servet hazineleri ile büyük bir iktisadi kül teşkil eden Suriye ve Suriyelilerle Türkler arasında bütün tarihte dostluktan başka bir hatıra yoktur; uzak zamanları bir tarafa bırakalım, yakın tarihte, Osmanlı imparatorluğunun bütün tarihinde Suriye ve Suriyelilerin Türklerden çok şikâyetleri olmasa gerek. Osmanlı imparatorluğunun taziyikandan belki onlar da biraz müteessir olmuşlardır. Halbuki biz Türklerin bu imparatorluktan onlardan fazla şikâyete hakkımız vardır. Buna mukabil, Suriyelilerin Türklerden bir davaları yoktur ve olamaz. Bilâkis, Türkler, Osmanlı imparatorluğu camiası içinde, Suriyeyi uzun zaman müstemlekeci emperyalistlere karşı şiddetle müdafaa etmişlerdir. Osmanlı imparatorluğu, Türklerle dayanarak, Suriyeyi ve Suriyelileri oldukları gibi muhafaza etti: Ne dinlerine, ne dillerine, ne de servetlerine karışmadı. Suriye ve Suriyeli imparatorluk içinde âdetâ geniş bir muhtariyet, belki de bir istiklâl sahibi oldu. Suriye, belki de imparatorluğun bir iki vilâyeti şeklinde göründü; fakat, imparatorluk oraya ancak bir kaç memur gönderdi ve Suriyeliler de kolayca bu memurları ellerine alarak, onları kendi memurları haline getirmenin usulünü bildiler. Zahirde Suriye Osmanlı imparatorluğunun bir parçası idi; fakat, imparatorluk Suriyede ev sahibi gibi değil, bir misafir gibi oturdu ve öylece de kalıp gitti. Eğer Osmanlı imparatorluğu dayanmamış. Suriye de bir iki asır evvel bir müstemleke olmuş bulunsaydı hiç şüphesiz bugün bir Suriye olarak kalamazdı.

Osmanlı imparatorluğu modern bir müstemlekeci emperyalizm yapabilecek bünyede değildi. Türkiye ise, hiç emperyalist değildir. Suriyenin Suriyeli için rahat ve mes'ut bir ev olmasını hakikaten gönül isteriz: Bizimle onlar arasında ekseriyet ve kitile itibarile bir din kardeşliği, bir dil akrabalığı, bir tanışma alâkası ve bilhassa aynı tarih devresi ve aynı coğrafya sahası içinde yaşamaktan doğan bir menfaat birliği vardır. Şu halde, neden dolayı Sancak meselesinde Suriye nasyonalistleri emperyalist bir ruh ile hareket ediyorlar? Neden dolayı Türk olan bir toprağın hâkimiyet hakkını, onun üzerinde yaşayan Türk için mukaddes bir hak olarak tanımayı ta bu hakka el uzatmak sevdasına düşüyorlar?

Bu sualerin cevabını bulmak ta pek müşkül görünmüyor: Suriyede yüksek ses, nasyonalist sesi, Suriyenin hakiki nasyonalist sesi değildir. Bu, Suriye ile Türkiye arasında dostluğu ihlâl etmekte alâkadar olanların, Suriyelilerle Türkler arasında mevcut olmayan meseleleri var gibi gösterip araya nifak sokmakta menfaatleri bulunanların yaptıkları tahrikâtın sesidir. Suriyenin hakiki nasyonalistlerinin bu noktayı iyi bilmeleri ve ona göre hareket etmeleri, Suriyenin istikbali ve refahı için çok faydalıdır.

Türklerin bir darbu meselleri vardır ki bunu Suriyeliler de çok iyi bilirler: «Sel gider, kum kalır!» Sancak meselesinde Suriye de, Türkiye de birer kumdur. Şarktan çok sel geçmiş, bu topraklar üzerinden çok siyaset dalgası yuvarlanmış, fakat kumlar yerlerini, hattâ değiştirmemişlerdir. Suriye Türkün hakkına el sürmemesi bir ana siyaset bilirse Suriyelinin hakkına hürmet etmesi siyaset edinen Türke karşı ancak doğru bir mukabeleden ibaret olacaktır. Buna da müstakbel münasibat itibarile çok şiddetle lüzum vardır.

Türkün, hakkını müdafaa hususunda çok çetin bir mahlûk olduğunu Suriyeli herkesten iyi bilir. İstiklâl hakkını ne bir Milletler Cemiyetinden, ne de bir mandadan almayan, tarihteki bütün varlığını yalnız dişine ve tırnağına borçlu bulunan Türk ile istiklâl haya-

Resimli Makale:

Tarihin ilk devirlerinde yaşayan insanlar için «yarın» mefhumu yoktur. Günü gününe rızklarını tedarik ederlerdi, günü gününe yaşarlardı, yeni gün, yeni rızk derlerdi.

Medeniyetin ve bilginin ilerlemiş olmasına rağmen bugün de aynı şekilde yaşayan, bugün kazandıklarını bugün bitiren adamlar vardır. Bu adamların iptidai insanlardan hiç bir farkları yoktur.

İhtiyarlık günlerinde bizzat kendimizin sefalete düşmesini istemeysek bizden sonra çocuklarımızın muhtaç kalmalarına razı olmazsak (yarın) mutlaka düşünmeliyiz.

SÖZ ARASINDA

Churchille Göre
Nikbinliğin tarifi

Londrada bir mecliste nikbinliğin çok iyi bir şey olduğundan bahsediyorlar, fakat nikbinliğin ne olduğunu da bir türlü doğru dürüst tarif edemiyorlarmış.

Mecliste hazır bulunan Winston Churchill gülmüş:

— Bunu bilmeyecek ne var, demiş, nikbin öyle bir insandır ki başına gelecek olan felâketle, başına gelinceye kadar alay eder, sonra iş başa düştü mü san'atını değiştirir ve bedbin olur.

Gandi ilâcsız doktorluğa
başladı!

Son zamanlarda ismi unutulmağa başlanan Gandi kendine mahsus bir tedavi usulü bularak, yakınlarını o yolda iyi etmeğe başlamıştır.

İşe ilk defa kâtibî hususî olan Madlen Slad'den başlamış ve kızı iyi etmiştir. Gandi kat'iyen ilâç kullanmamaktadır. Hastalarına pehriz tavsiye ettikten sonra bazı otları yedirmektedir. Gandi şimdi doktorluğu ile şöhrret kazanmağa başlamıştır.

İngiliz misyoner teşkilâtı memurlarına henüz doğmakta bulunan Suriyeli arasında hiç bir pürüz bulunmaması lâzımdır. Biz bunu kendimiz için olduğumuz kadar Suriye için de böyle istiyoruz ve bunu temine çalışıyoruz. Suriye nasyonalistleri hakikaten Suriyenin nasyonalistleri ve Suriyenin müdafileri iseler, onlar da bu davada bizimle beraber olmalıdırlar. Ancak bu sayededir ki Suriye yeni istiklâl hayatına huzur ve emniyetle girebilir. Eğer aramıza nifak koymak isteyenlerin «hâkim olmak istersen, ayır!» siyasetine kapılıp giderlerse bu Suriyenin istikbal menfaatlerine karşı bir ihanetten başka bir şey olmayacaktır!

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Kölelik

«Gülistan» şairi Şeyh Sadi bir gün bir kervan yolculuğu yaparken bir kabilenin eline esir düştü. Kendisini satılığa çıkardılar ve kabilenin en zengin adamına sattılar. Sadi aylarca esir kaldıktan sonra nihayet efendisinin lütfuna kavuştu: Efendisi Şeyh Sadiye güzel kızını verdi.

Bu izdivaç Sadiyi kölelikten damatlığa yükseltmişti. Fakat genç karısı aradan bir hafta geçince Sadiyi tacize başladı. Mütemediyen kavga çıkarıyor, söyleniyor, bağırıp çağırıyor, nihayet fazla ileri giderek:

— Benim sayemde kölelikten kurtuldun!.. diyordu.

Bu ihtar şairi her gün bir parça daha yaralıyordu.

Nihayet karısı gene bir gün aynı şeyi tekrarlayınca Sadi dayanamadı:

— Baban seni benimle evlendir-mekle beni kölelikten kurtardı ama, senin öldürücü esaretine attı!.. dedi.

30 senedenberi
İnsan eti
Yemiyen yamyam

İngiliz misyoner teşkilâtı memurlarından nüfuzlu bir şahsiyet Londraya dönmüş ve Yeni Kine adasındaki yamyam kabilelerinden birisinin reisi olan Goaribari ile olan mülakatını şöyle anlatmıştır:

90 yaşında olan Goaribari beni güler- rek karşıladı.

— Demek eskiden insan eti yerdiniz öyle mi? dedim.

Reis:

— Evet, dedi, 30 senedenberi yemiyorum, sebze ile geçiniyorum.

— Peki şimdi niye artık yemiyorsun?

Goaribari sırttı:

2000 türlü ses
Veren org

Londradaki Sen Jorj Holde radyo merkezinde 2000 ses veren bir org vardır. Bu orgla vehşilerin tam-tam sesinden vapur düdüğüne kadar her sesi çıkarmak mümkündür.

Fakat bu yeni bir icad değildir. Üç yüz sene evvel Almanların yaptıkları orglarda da bu kadar fazla ses verenler vardı.

İngiltere ile Amerika
Arasında hava postaları

İngiliz gazetelerinin yazdıklarına göre önümüzdeki hafta İngiltere ile Amerika arasında muntazam hava postaları tesisi için tecrübeler yapılacaktır. Bu tecrübelerden alınan neticeye göre Atlantik denizinde hava postaları tertib edilecektir.

Bu tecrübeleri yapacak olan tayyarelerden Kalidonya tayyaresi üç motördür ve 2500 millik mesafeyi katedebilecek benzini hâmil bulunmaktadırdır. Bu tayyare Londradan kalkıp İrlandada Kilkori'ye uğradıktan sonra Amerikaya ve oradan da Nevyorka gidecektir. Tayyarenin katedeceği yeni mesafe 1600 mil olduğuna göre bu yolu kolayca katedebileceği tahmin edilmektedir.

Tayyarenin içinde iki pilot ile iki telgrafçı bulunacaktır.

Bir İrlandalının kehaneti

Louis Hamon isminde bir İrlandalı 1927 senesinde bir kitap neşrederek şu kehanette bulunuyor.

«Prens dö Gall bir aşk yüzünden mevki ve nüfuzunu kaybedecektir.»

1931 de yazdığı bir mektupta ise York dükasından bahsediyor:

«York Dükası Alberin nüfuzu git-tikçe artacak ve tıpkı babası gibi hânedan içinde silik bir şahsiyet iken nüfuz sahibi olacaktır.»

Louis Homan Sekizinci Edvardın 69 yaşında öleceğini de haber vermektedir.

— İnsan eti sert oluyor, dedi, ısıracak dişim kalmadı.

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Konamadı

Şimendifer
Siyasetimizin
Yeni bir zaferi

Şark Demiryollarının satın alınması için hükümetle şirket arasında cereyan eden müzakerelerin neticelenmesi üzerine mevcut malzemenin teslim muamelesine bugün başlanacaktır. Bu maksatla Devlet Demiryolları umum müdür muavini Hidayet Cemilin riyaseti altında bir heyet dün şehrimize gelmiştir. Heyet bugünden itibaren çalışmaya başlayacaktır ve mevcut malzemeyi teslim edeceklerdir. Bu iş bir hafta içinde tamamen bitmiş olacaktır.

Şark Demiryollarının Avrupa ve Trakya trenleri on gün sonra, yani 11 kânunusani 1937 de Devlet Demiryolları idaresi altında işletilmeye başlanacaktır.

Yeni idareye Devlet Demiryolları Avrupa hattı işletici idaresi ismi verilmiştir.

Şirketin imalâthaneleri, demirhaneleri, mevcut bütün tesisat ve demiryollarına ait bilcümle malzeme ve katarları teşkil eden vagonlar ve lokomotiflerin birer listesi Nafia Vekâleti ne verilmiştir. Tesellüm muamelesi bu liste üzerinden yapılmaktadır.

Nafia Vekâleti Devlet Demiryolları teşkilâtını idare ettiği sistem dahilinde Şark Demiryollarının da idaresi için bir proje hazırlamıştır. Yılbaşından itibaren tatbika başlanacak olan bu projeye göre memur ve müstahdemler yerlerinde kalacaklar, yalnız yabancı tabiiyetinde bulunan memurlar çıkarılacaktır.

Tesellüm muamelesini idare eden komisyon bu işi yaparken işletme projesini hazırlayan hareket ve işletme idaresi de trenlerin intizamını kaybetmemesi için seyrüsefer ve nakliye işlerini tanzim edecektir.

Mukavele Projesi

Ankara 20 — Hükümetle Şark Demiryolları şirketi arasında işletme imtiyazının satın alınması hakkında devam eden müzakereler neticesinde tekarrür eden esaslara göre ihzar olunan mukavele projesi hükümetin tasvibine arz olunmak üzere.

Dünyadaki hava hatlarının
uzunluğu ne kadardır?

Son çıkan bir istatistiğe göre bütün dünyadaki hava hatlarının uzunluğu nun mecmuu hattı üstüvadan yedi defa daha fazla imiş, 86.000 kilometre ile İngiltere en uzun hava hatlarına sahib bulunuyormuş. İngiltereden sonra 85.000 ile Amerika, 38.000 ile Fransa, 34.000 ile Almanya ve 20.000 kilometre ile de Felemenk gelmekte imişler.

İngiltere hava postaları vasıtasile gönderilen mektuplar senede 30 milyon adedini kolayca dolduruyormuş.

Dünyanın en lezzetli balığı

Londranın balıkçıları geçen gün 250 kilodan fazla ağırlıkta büyük bir ton balığı avlamışlar ve bu balığı pişirmeye Negüsün Adisababa'daki İngiliz ahbabı Sabar'a havale etmişlerdir. Sabar hususî bir tepsi yaptırdıktan sonra balığı temizleyip tepsiye yerleştirmiş ve bir elektrik fırınına koymuştur. Balık ile birlikte tepsiye on kilo domates, on iki kilo soğan, 32 şişe beyaz şarab, dört kilo siyah zeytin de ilâve etmiştir. Balık pişerken on beş kilo yağ çıkmıştır. Piştikten sonra üzerine incecik kesilmiş bir kilo da maydanaz koyduktan sonra sofraya getirmiştir.

Bu balığı yiyenler ömürlerinde böyle lezzetli balık yemediklerini söylemişlerdir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İstanbul ticaret âleminde herkesi alâkadar edebilecek yeni bir fikir ortaya atıldı, resmî dairelerde olduğu gibi bütün hususî müessese ve dükkânlarda da öğle üzeri iki saatlik bir öğle tatili yapılsın, bu müddet zarfında als veriş edilmesin, bütün muamele dursun denildi.

Teklif kabul edilip te günün birinde tabiki mecburi bir hale gelir mi gelmez mi bilmiyoruz, fakat pazar tatilini dahi elân hazmetmiyen ve akşamları 7 de dükkânlarını kapatmayı da zorla yapan bir kısım esnafı memnun edeceğine biz inanmıyoruz, fakat ey okuyucu bu teklifin hoş gideceğine sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Âsilerin Madrیده karşı yaptıkları büyük taarruzları da kırıldı

Bir Sovyet vapuru âsiler tarafından batırıldı. Mürettebatın âkıbeti meçhuldür. Madrid önündeki muharebelerde binlerce kişi maktül düştü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Li değildir. Komsomol vapuru Sovyet Poti limanından 5 Kânunuevvelde hareket etmişti. 6909 ton manganez hamulesiyle Gand'a gidiyordu. Bu hamule Belçikalı Providence firmasına satılmıştı. Mezkûr firma zamanında vapurların hareketinden haberdar edilmiş ve Paristeki Avrupa bankasından Anvers de Lloyds and National Provincial Foreign Bank vasıtasıyla bu hamuleye ait bütün vesaii almıştı. Bu malın bedeli de mukavele ahkâmına tevfiikan yüzde 80 tesviye edilmişti.

Araları açılış

Paris, 20 — Övr gazetesinin diploma si muharriri Madam Tabouis İspanya'daki Alman generalleri ile Falanjistler arasında ciddi ihtilâflar zuhur etmiş olduğunu da haber vermektedir. İspanyol generallerinin memnuniyetsizliklerinin gündün güne artmakta olduğu söylenmektedir. Sebebi de bunların yeline Alman generallerinin getirilmiş olmasıdır.

İrlandalılar Alman vapurlarıyla nakledilmiş

Londra, 20 (A.A.) — Sunday Dispatch'ın Dublin'den öğrendiğine göre serbest İrlanda devleti birtakım İrlandalı gençlerin Alman vapurları ile ve pasaportsuz olarak İspanyaya ihraç edilmelerini Alman hükûmeti nezdinde protesto etmek tasavvurundadır.

Edenin nutku ve İtalyanlar

Roma, 20 (A.A.) — Eden'in İspanya işlerine ait Avam Kamarasındaki beyanını İtalyan siyasi mahafilinde oldukça hayret uyandırmıştır. İngiltere'nin İspanyadaki dahili harbe karşı nasıl bigâne kalabileceği anlaşılabilir.

Tribuna diyor ki:

«İspanyada komünist müdahalesi fevci bir hakikattir. Komünist bir Katalonya Cumhuriyeti sulh için daimi teklif eder. Avrupalı barut fıçısıdır. Binaenaleyh mutlak surette anlatılmalıdır ki Avrupalı hiç bir kısmı komünizm tarafından işgal olunamaz.»

Kanlı muharebeler

Madrid, 20 (A.A.) — Bu hafta mühim muharebelerle geçmiştir. Bu muharebeler Frankonun yakında Madrid'in şimal ve şimali garbisinden kat'i hücumda bulunacağını göstermektedir. Düşman Koronya yolunu kesmek

üzere kendisine bir gedik açmağa beyhude yere uğraşmıştır. Bu noktalarda âsilerin 1500 ve hükûmetçilerin de 500 ölü verdikleri tahmin ediliyor.

Diğer taraftan düşman üç gün müddetle Baodilla'ya şiddetli taarruzlarda bulunarak bir şaşırma hareketine teşebbüs etmiştir. Fakat burada çok çetin bir mukavemete uğramıştır. 17 Kânunuevvel muharebesi bilhassa çok kanlı olmuş ve her iki taraf mühim teşizat ve tıkarlar kullanmışlardır. Baodilla köyü tamamen harap olmuştur.

Üniversite önünde

Düşman Case del Campo ve Üniversite mahallesi önünde de taarruz etmiş de burada da püskürtülmüştür. Düşmanın sene başından evvel beklenen kat'i taarruzu ancak Franko takviye kiti alabildiği takdirde mümkün olabilecektir. Madrid civarında mühim kiti taarruz tahassüt ettiği haberleri bu faraziye teyit etmektedir.

Çevirme hareketi akim kaldı

Baodilla muntakasındaki taarruzlar âsilerin Madridi Chamartin istikametinde çevirmek için bu mevki intihap ettikleri fikrini vermektedir. Herhalde bu şaşırma ve çevirme tabiyesi cumhuriyetçilerin erkânı harbiyesini gafil avlamıştır. Tahkimat ve müdafaa tertibatı faaliyetle ilerlemekte ve askeri teşkilât ta her gün biraz daha terakki etmektedir.

Müsademeler devam ediyor

Cenuptan gelen cephe Madrیده Lavmoncloe'de temas etmekte, hükûmet merkezinden Üniversite mahallesi civarında uzaklaşarak Puerta del Sol'dan kuş uçuşu 5 kilometre mesafede bulunan Pozuelo'e münthele olmaktadır. Bu mevkide müsademeler çok şiddetle devam etmektedir. Son günlerin hava bombardımanları neticesinde hiç bir bina sağlam kalmamıştır. Bombardıman devam etmektedir. Bundan on gün evveline varınca kadar Pozuelo iyi ve fena anlar geçiriyordu. Fakat şimdi cephe istikrar bulmuştur.

Barcelona bombardıman edildi

Paris, 20 (A.A.) — Air France tarafından tebliğ edildiğine göre, Marsilya-Barcelona arasında muntazam hava seferlerini yapan ve yedi yolcu ile bu gün saat 6/40 da hareket eden tayyare bir âsi geminin limanı bombardı-

man etmekte olduğunu görmüş ve bizzat tayyareler de ateş altına alınmış ise de saat 8/35 de hasarsız Barselonada yere inmiştir.

Taarruzlar püskürtüldü

Madrid, 20 (A.A.) — Müdafaa konseyinin bugün neşrettiği tebliğde âsilerin Madrid cephesinde Villanueva'dan Valdemorillo, Romanilla ve Pozuela'ya kadar imtidat eden geniş bir muntakada şiddetli taarruzlarda buldukları ve fakat bütün noktalarda püskürtüldükleri, hükûmetçilerin Carabanchel ve Villaverde muntakalarında hücumda bulunarak ilerledikleri ve Burgos cephesinde de hükûmetçilerin mühim ileri hareketi esnasında şimaldeki âsi ordusunu menziline rapmeden muvasala yolunun kesildiği bildirilmektedir.

Avila 20 (A.A.) — General Molann kiti taarruzları dün sabahın biraz sonra Brunete - Escorial yolu üzerinde ve meşhur manastıra yirmi iki kilometre mesafede kâin Villanueva de la Canada kasabasını zaptetmişlerdir.

Âsilerin tayyareleri, payitahtın şimali garbisindeki müstahkem mevki-leri bombardıman etmiştir. Hükûmetçilerin tayyareleri de Varela ordusunun dümder kiti taarruzlarından uçuşları yapmışlardır. Âsilerin hava bombardımanlarına karşı kullanmakta oldukları toplar, iki avcı tayyaresini düşürmüştür.

İspanyol Çocuklarına Yardım

Cenevre 20 (A.A.) — Cenevreli kadın doktor Mitte Pietet - ki uzun müddet Fransada çocukları himaye cemiyetlerinde çalışmıştır - yanında beynelmül çocuklara yardım birliği delegesi bayan Small olduğu halde Barselonaya hareket etmiştir.

Bayan Pietet büyük bir kısmı İngilterede iane suretile toplanan eşyayı Madrid hükûmetinin işgali altında bulunan kısımlardaki çocuklara tevzi işini idare edecektir.

Âsilerin işgali altında bulunan muntakalara da yakında bir yardım hey'eti gitmesi için hazırlık yapılmaktadır.

Amerikada bir Şehir zelzededen Harap oldu

Nevyork, 20 (A.A.) — Radyo ile alınan bir habere göre merkezî Amerikada kâin San Salvador şehri bir zelzelede harap olmuştur.

Parti kongreleri, Afyonda bir hastahane yapıyor

Afyon 20 (A.A.) — C. H. Partisi Vilâyet kongresi merkez ve kazalardan gelen bütün murahhasların iştirakile aktedildi. Kongre akşam geç vakte kadar devam etmiş, kaza kongrelerinden gelen dilekler tetkik edilmiştir. Yeni bir hastane yapılması kabul edilen dilekler arasındadır.

İki ölüm vak'ası

Bir kız mangala düşerek yandı ve öldü

Halıcıoğlunda oturan Rafael ile Murdahay Çakmakçılar yokuşunda bir şhç dükkânına kâğıt yapıştırlarken merdivenden düşmüşlerdir. Rafaelin kolu

Almanyada Mahrem bir Konferans

Göring, silâhlar için iptidai maddelere ihtiyaç olduğunu söylemiş

Berlin, 20 — Havas ajansı muhabirinin öğrendiğine göre, M. Goering'in geçen perşembe günü toplanmağa davet etmiş olduğu mahrem konferansta 300 kişi hazır bulunmuştur.

Dün neşredilmiş olan resmî bir tebliğde deniliyor ki:

«Ekonomi âleminde mensup 300 şahsiyet, M. Hitler ile M.Goering'in etrafında toplanmışlardır. Bunlar, dört saat mütemadiyen dört senelik program hakkında konuşmuşlardır.

Deveran eden bir şayiye göre içtima esnasında M. Georing, Almanyada âcilen bir sanayi seferberliği yapılması lüzumundan bahsetmiştir. Bu sözler hâzırında hayret uyandırmıştır.

M. Goering, silâhlar için lâzım olan iptidai maddelerin her şeyden ehem olduğunu da işaret etmiştir.

M. Schacht'ın bu toplantıda hazır bulunmamış olduğu anlaşılmıştır. Fakat idare âmirleri ile dört senelik plân erkânı harbiyesi ve harbiye nezaretinin ekonomi şubesi mümessilleri içtimada hazırıldılar.

Japonya Çinde harekete geçiyor

Şanghay 20 (A.A.) — Japonya'nın Çin büyük elçisi Kavagoe Çin hariciye bakanı Çançung ile görüşmek üzere Nankin'e gitmiştir.

Japon Domei ajansının bildirdiğine göre, Japon elçisi beyanatta bulunarak eğer Çin hükûmeti komünistlerle Japonya aleyhinde teşriki mesâiyi kabul ederse Japonya buna bigâne kalmaz demiştir.

Resmî Japon menabiinde söylenildiğine nazaran böyle bir teşriki mesâi Uzak Şark sulhunu ihlâl edecek ve Japonyayı icap eden tedbirleri almağa mecbur kılacaktır.

Harekât Tekrar Başladı

Nankin, 20 (A.A.) — Röyter — Sensi'de âsilere karşı tedip hareketi tekrar başlamış ve hükûmet kiti taarruzunun bildirdiğine göre, Sianfu'nun elli mil şarkında bulunan Havasiyen mevki şiddetli bir müsademeden sonra işgal olunmuştur.

Diğer taraftan Sung tayyare ile Sianfu'ya varmıştır.

Yunanistanda yeni rejim

Atina, 20 (Hususî) — Su tesisatının küşad resmî için Kral ile birlikte Lârisaya giden Başvekil Metaksas söylediği nutukta pek yakında Yunanistanda korporatif sisteminde devlet teşkilâtı kurulacağından şimdiden hazırlıklara başlanması lüzumunu ileri sürmüştür.

Eden Alman sefirine ihtaratta bulunmamış

Londra 20 — Alman elçisi Von Ribbentrop'un dün Almanyaya gitmeden Eden'e yaptığı ziyarete bazı gazeteler tarafından ehemmiyet atfedilmiş olması İngiliz diplomatik mahafilinde hayretle karşılanmıştır.

Gerek İngiliz gerek Alman mahafilinde Eden'in Alman elçisine ihtaratta bulunmuş olduğu tezkip edilmektedir.

kırılmış, Murdahay ölmüştür.

★ Cibâlîde Hüseyin Bey hanında oturan Eminin kızı beş yaşında Melâhat mangala düşerek yanmış ve ölmüştür.

Siyaset ALEMİNDE

- Garp hudutlarında tuhaf şayialar
- İskenderun ve Antakyada garip tedbirler

Bir müddettenberi Alman hudutlarının Fransız ve İsviçre sınırlarına bitiştiği noktalarda yepyeni bir Alman askeri teşkilâtının müshade edildiği haber verilmekte ve endişe gösterilmektedir. Askeri kiti taarruzdan tamamen ayrı bir üniforma taşıyan, hususi hafif silâhlarla teçhiz edilen ve hududun çok mühim noktalarında mevzi aldırılan bu kiti taarruz, kendilerine verilen ehemmiyetle mütenasip bir hususiyetleri olmak icap ediyor. Fakat bu hususiyet nedir ve bu kiti taarruz niçin ihdas edilmişlerdir? Henüz bu cihet anlaşılmemektedir. Bu sebeplerdir ki hududa geceleri sevkedilen, silâh ve mühimmatlarının mahiyeti tamamen gizli tutulan bu kuvvetlere karşı, Fransızlar da bazı tertibat ve tedbir almaktadırlar.

Bu yüzden, hudud muntakasında emniyetsizlik artmış ve bir takım şayialar meydan almıştır. Her ne kadar bu şayiaları teyit edecek tezahürat mevcut değilse de, esasen huzursuzluk içinde bulunan siyasi âlem, büsbütün rahatsız bir vaziyete girmiştir. Fakat, bir kaç gün evvel ortaya çıkan bazı uydurma şayialar gibi, bugünden yarıma Çekoslovakya üzerine bir saldırı hareketi yapılması veya her hangi bir Alman askeri hareketi, hiç bir suretle mevzuubahs değildir.

Paristen akseden haberler, Antakya ve İskenderunda mahallen tetkika memur edilen Milletler Cemiyeti heyetinin vazife yerine varmasından evvel bir takım alelacele tedbirler alındığı anlaşılıyor. Sancakta, güya asayişin muhafaza ve idamesine matuf bu tedbirlerle, mahalli memurların sadece asker kuvvetler vasıtasıyla hudud temasının önünü almak istedikleri ve böylece Sancıyı tecrit eder bir vaziyete getirdikleri neticesini çıkarmak mümkün değildir. Bu da gösteriyor ki Antakya ve İskenderunlular, davalarında yerden göğe kadar haklıdır. Bu işte, Türkün hakkını Türke vererek işin içinden çıkmaktan başka çare yoktur. — Selim Ragıp

Romanyada Teslihat Meselesi

Bükreş, 20 (A.A.) — Independance Roumaine, M. Antonesco'nun seyahatinden bahseden yazısında diyor ki:

Fransanın Romanyaya Avrupa siyaseti sahasında mesai arkadaşı muamelesi yapmakta olduğunu iddia edebiliriz. İktisadi ve mali meselelerde müzakere edilmiş ve bunların inkişafını temin ve mübadeleleri teşvil etmek için ne lâzımsa yapılmasına karar verilmiştir. Fransa ile olan iktisadi münasebet lerimizin inkişafı, silâhlanmamızı kolaylaştırmak gibi ilk bir netice tevhit edecektir. Hali hazırda teşvilât meseleleri diğer meselelerin kâfesinden mühimdir ve bizim başlıca meselemizi teşkil etmektedir.

Fransız Hariciye Nazirinin sözleri

Paris 20 — Dün M. Antonesko şerefine verilen diplomasi gazeteleri ziyafetinde M. Delbos, bilhassa şu sözleri söylemiştir:

Sulh, hattâ bazan kuvvetle, müdafaa edilmek icap eder. Fransa ile Romanya bunu anlamışlardır.

Bir kadın tayyareci ağır surette yaralandı

Marsilya, 20 (A.A.) — Meşhur Fransız kadın tayyareci Madam Marys Hilsz, dün bir sür'at rekoru kırmağa teşebbüs ettiği sırada tayyaresinin düşmesi üzerine ağır surette yaralanmıştır.

Balkan Antantı Merkez Bankaları Direktörlerinin kararları

Banka Direktörleri Fransız - İngiliz - Amerikan para anlaşmasına iltihak etmemeğe karar verdiler

Atina, 20 Atina Ajansı bildiriyor: Balkan Antantı devletlerinin merkez bankaları direktörleri konferansının sonunda bir tebliğ neşretmişlerdir. Bu tebliğde deniliyor ki:

Ruznameye konulan meseleler direktörler ve mesai arkadaşları tarafından müteakabil itimat ile meşbu bir hava içinde müzakere edilmiştir. Dört direktör, Merkez Bankalarının faaliyeti çerçevesinde dahil bulunan bütün meseleler üzerinde tamamiyle mutabık bulunduklarını müşahade etmekle bahtiyar olmuşlardır.

Diğer memleketlerin de iltihak etmiş olduğu Fransız - İngiliz - Amerikan para anlaşmasının beynelmül para vaziyetinin düzelmesine doğru mühim bir adım teşkil ettiğini müşahade eden ve şimdilik buna iltihak edememekle müteessif bulunan dört direktör, dünya para vaziyetinin düzeltilmesi eserine diğer memleketlerin de bilhassa Balkan Antantı memleketlerinin de iltihak edebilmeleri için baş-

lıca devletlere ait paraların kısa bir âti de kat'i olarak istikrar bulmasını temenni ederler.

Direktörler, altın kıymetinin yükselmesi neticesi olarak başlıca ihraç maddelerine ait fiyatların mühim surette düşmüş olduğunu kendi millî ekonomileri bakımından müşahade etmişler ve birçok memleketlerin para kıymetlerini birbirine uydurmaları hareketini gerginliğin izalesi ve tedricî bir surette mübadele serbestisine avdet tedbirlerinin takip etmesi lâzım geldiği neticesine varmışlardır.

Dört merkez bankası nezdinde Balkan Antantı memleketlerinin ekonomisi ve mali vaziyetlerinin tetkikiyi muvazzaf şubeler teşkil olunacaktır.

Paris sebzeçilerinin grevi

Paris 20 (A.A.) — Bir kaç gündüdenberi grev yapmakta olan Paris muntakası sebzeçileri, yarından sonra satışa başlayacaklardır.

ŞEHİR HABERLERİ

Belediye suçları Ve ikametgâh Taharrisi

Haklarında kanunî takibat yapılanların evlerine ne şekilde girilecek

Belediye suçlarından dolayı haklarında takibatı kanuniye yapıların ikametgâhlarına belediye zabıtası memurlarının ne şekilde girebilmek salâhiyetini haiz oldukları Dahiliye Vekâletinden sorulmuştur:

Vekâlet cevabında meskenlere zabıta memurlarının girmelerinin umumî mevzuatla tayin edildiğini bildirmiştir.

Bu şekle nazaran zabıta belediye memurlarının evlere girebilmeleri için, ceza muhakemeleri usulü kanununun taharriye dair olan 97 inci maddesi nazarı itibara alınması lâzımdır. Yani, aramanın yerine getirilmesini teminen, hâkimden taharri kararı temin edilme-i icap etmektedir.

Belediye Talimatnamesinin Tatbiki Üzerindeki Çalışmalar

Zabıta belediye talimatnamesinde, şehrin umumî hizmetlerini kontrol etmek noktasından noksanlar bulunduğu tesbit edilmiş ve muhtelif tarihlerde bu eksiklikleri giderecek tadilat icra edilmiştir.

Sonradan yapılan bu ilâve ve tadillerin toplu bir halde bulunamaması yüzünden zabıta belediye memurlarının vazifelerini lâyıkile yapamamakta oldukları görülmüştür. Şimdi bu mahzurun giderilmesi için mezkûr talimatname ve eklerinin toplu bir halde tabî düşünölmektedir.

Keyfiyet intaç edildikten sonra, bütün belediye şubelerine tamim yapılacak ve badema zabıta belediye memurlarının uhdesine düşen mürakabe vazifesini yerine getirirken mevcut kontrol ve bu kontrolden mütevellit cezaların tayininde tereddüde mahal kalmıyacaktır.

Zabıtaya hakaret suçundan mahkûm olanlar

Be yazıtta zabıtaya hakaret eden Kenan 1 ay hapse, Burgaz adasında gene zabıtaya hakaret eden Ali Rıza da bir ay iki gün hapse mahkûm olmuşlardır.

Kapalı çarşıda sarkıntılık ve sarhoşluk yapan Ali de bir ay yirmi gün hapse mahkûm olmuştur.

Halkevinin konferansları

Eminönü Halkevi her yıl olduğu gibi bu yıl da bir seri konferanslar tertip edecektir. Başkanlık bu konferansların listesinin ihzarile meşgul bulunmaktadır.

Ayakkabı hırsız mahkûm oldu

Derviş Ali mahallesinde Hacerin evine girerek bir çift ayakkabı çalan Ebuzer kaçarken yakalanmış ve 3 üncü sulh ceza mahkemesinde yapılan duruşması sonunda 2 ay 10 gün hapse mahkûm edilmiştir.

TAKVİM

1 inci KÂNUN

Rumî senâ 1852	21	Arabî senâ 1355
1 ci Kânun 8	Resmî senâ 1936	Kasım 44

PAZARTESİ

SABAH	Şevval		İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
2 39	6	12 51	
7 22		5 34	

Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
7 28	9 48	12 1	1 39
12 11	14 31	16 43	18 22

Boğazda yeni bir plâj yapıyor

Şirket vapur ücretlerinde tenzilât yapmıyor

Şirketi Hayriye Boğaziçine rağbeti arttırmak için vapur ücretlerinden bir miktar tenzilât yapmağı düşünmüş ve tetkikat yaptırmıştır. Neticede bilet ücretlerinin indirilmesine imkân görülmemiş, yalnız mesirelere gidip gelecek olanlara verilecek bilette buralarda da oturmak kabil olacaktır. Bu suretle bilet ücretlerine bir miktar mesire masrafı ilâve olunacaktır.

Şirket tarafından Paşabahçede Kumluk denilen yerde inşası kararlaştırılan plâjın projesi hazırlanmaktadır. Diğer taraftan bir gazinocu da şirkete müracaat ederek Boğazda plâjlı gazino yapmayı teklif etmiştir.

Şirketi Hayriye idaresi bu gibi müracaatları ehemmiyetle nazarı itibara almaktadır.

Esnaf cemiyetleri Arasında

Ticaret Odası esnaf şubesinin âzası az olan bazı esnaf cemiyetlerini tevhit etmek arzusunda olduğu hakkında çıkan haber asılsızdır. Esnaf şubesi, bu mevzuu henüz tetkik sahası içine almamıştır.

Bu gibi esnaf cemiyetlerinin yekdiğerile birleştirilmesi için bir çok formaliteye ihtiyaç vardır. Her şeyden evvel bir esnaf cemiyeti, hey'eti umumiyesinin kongresinde kendi kendini feshetmesi lâzımdır ki esnaf cemiyetlerinden hiç biri bu şekle taraftar değildir. Saniiyen esnaf şubesi bu gibi cemiyetlerin tekâmülü ve genişletilmesi etrafında tetkikat yapmakta, şubelere kayıtlı olmaları isimlerini tesbit ederek bunların esnaf cemiyetlerine girmelerinin temini çarelerini aramaktadır.

Esnaf cemiyetleri açılacak dispanser ve hayır müesseseleri içinde beraber çalışacak, fakat bilfiil aralarında bir birleşme yapmıyacaklardır.

Fırtınalı havalarda İstanbul etsiz mi kalacak ?

İstanbul fırtınalı günlerde etsiz kalmaması için Karadenizden bol miktarda getirilmek istenen kasaplık hayvanların hususî vapurlarla nakli için tetkikat yapılmakta idi. Bu suretle vapurlarda bulunan yolcular ve eşya da hayvan kokusundan kurtulmuş bulunacaktı.

Fakat tüccarlar piyasaya bir haftalık ihtiyactan fazla hayvan çıkarılmasını muvafık bulmamaktadırlar. Bu suretle hayvanlar kesilmedikçe yem yiyecek, masraf çoğalacak, satışlar üzerindeki istifade de azalacaktır. Piyasanın talebinden fazla hayvan getirilmesi tüccarların zararına olacağından bu fikirden vazgeçilmiştir. Bu vaziyet karşısında İstanbulun fırtınalı havalarda et buhranına maruz kalması ihtimalinden bahsedilmektedir.

50 kuruş için bir gün hapis

Belediye zabıtası nizamlarına aykırı hareket edenlerden alınmakta olan para cezalarını vermeyenler hakkında hapis cezası tatbik olunacaktır. Bu kabil mahkûmiyet eshabı için müddeiumumilikçe tevkiif kararı verilmekte ve bir lira için bir gün hapis yatılmaktadır.

Belediyece 50 kuruş para cezasına mahkûm olup da acizlerinden dolayı bu meblâğı veremiyenler hakkında ne yolda muamele yapılacağı müddeiumumilikten sorulmuş ve alınan cevapta, bunlar hakkında da bir gün tevkiif müzekkeresi kesileceği bildirilmiştir.

Ortamektep Muallimliği İçin imtihan

İmtihanlar haziranda yapılacak ve şehrimizden 200 muallim girecek

937 yılı haziranında ilk mektep muallimleri arasında bir imtihan yapılacaktır. Bu imtihanda muvaffak olanlar orta mektep muallimliklerine tayin edileceklerdir.

Bu imtihana girmek arzusunda bulunan ilk mektep muallimlerinin istidatları 30 birincikânun nihayetine kadar kabul edilecektir. Bu tarihten sonra müracaat edecek olanlar imtihanlara alınmayacaktır.

Şehrimizden imtihanlara girmek üzere Kültür Direktörlüğüne 200 den fazla muallim müracaat etmiştir.

9 Yaşında bir kıza otomobil çarptı

Dün saat 14 de Kegan'ın idaresindeki otomobil İstiklâl caddesinden süratle geçerken Tepebaşında oturan Veysel kıza 9 yaşındaki Hacere çarparak ağır surette yaralanmış, yaralı çocuk hastaneye kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

Techiz, tekfin ve tedfin işleri

Ölülerin techiz, tekfin ve tedfin işleriyle meşgul olan Mezarlıklar Müdürlüğü Şehir Meclisince kabul edilen talimatnameye ve fen hey'etince hazırlanan projeye göre üç yıkama yeri yaptırmıştır.

Yıkama mahallerinin biri Cerrahpaşa, diğeri Zeynep Kâmil, üçüncüsü de Beyoğlu Erkek hastanesindedir. Bu suretle cenaze sahibi en yakın olan belediye şubesine müracaat edecek ve ölünün hangi sınıf üzerinde kaldıracağı bildirildikten sonra iş tamamen belediyenin eline geçmiş bulunacaktır. Müteakiben belediye şubesi keyfiyeti derhal Mezarlıklar Müdürlüğüne bildirecek, müdürlük te techiz ve tekfin işine memur olanları cenaze sahibinin evine yollayacaktır.

Maliye antrepoları talimatnamesi

Gümrükler Müdürlüğündeki hususî bir komisyon tarafından tetkik edilen maliye antrepolarına ait talimatname projesi ikmal edilerek Vekâlete gönderilmiştir. Bu suretle proje esas şeklini almıştır. Komisyon proje üzerinde bazı ilâveler yapmak teklifinde bulunmuş, fire ve ziyat vukuunda müracaat edilecek makamları tesbit etmiştir.

İktisat Fakültesi

Hukuk Fakültesine bağlı iktisat enstitüsünün fakülte haline kalbedildiğini yazmıştır. Kadro meseleleri henüz ikmal edilemediğinden tedrisata bayram ertesi başlanamamıştır. Bu günlerde Vekâletten mufassal talimat beklenmektedir. Bu talimat gelir gelmez iktisat enstitüsü, iktisat fakültesi namile faaliyetine devam edecektir. Şimdilik müessese yalnız enstitü kadrosile çalışmaktadır.

SHIRLEY TEMPLE

Küçük yıldızın bugüne kadar çevirdiği en güzel ve en eğlenceli filmi

KÜÇÜK PRENSES

AYRICA BÜYÜK BİR SÜRPRİZ !...

Zeytinyağı ve sabun Fiyatları artıyor

Ege mintakasından bu hafta getirilen zeytinyağlar İstanbul piyasasına çıkarılmıştır. Yeni malın gelmesiyle fiyatların düşeceği beklenirken bilâkis fiyatlarda hissolunacak derecede yükselme görülmüştür.

Tüccarlar piyasaya ekstra ekstra yağların, tutarı 62 kuruştan fazla olanlarını vermemektedirler.

Zeytinyağı tüccarları, mahlût yağın piyasada satışına müsaade edilmesine şiddetle muhaliftirler. Zeytinyağlar, karıştırıcılar tarafından alınarak ucuz fiyathı pamuk yağlarla karıştırıldığından bu yağların satışı azalmaktadır.

Son günlerde sabun fiyatları yükselmeğe başlamıştır. Sebep olarak da son hafta içinde zeytinyağı fiyatlarının yükselmiş olması gösterilmektedir. Zeytinyağı fiyatları bu halini muhafaza ederse sabun fiyatlarının düşmesine imkân olmayacaktır.

Sarhoş manav

Kocamustafapaşada Sünbül efendi caddesinde oturan manav Cemil dün gece geç vakte kadar içip kendini bilmiyecek derecede sarhoş bir hale geldikten sonra, Silivrikapı caddesindeki 131 numaralı Yahyanın kahvesine giderek rezalet çıkarmağa başlamış, zabıta tarafından yakalanmıştır.

RADYO

Bugünkü Program

21 Birincikânun 936

İSTANBUL

Öğle neşriyatı :

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla hafif müzik. 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı :

17: Konferans: İnkılâb dersleri Üniversteden naklen, Mahmut Esat Bozkurt tarafından. 18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Çocuklara masal: İ. Galib tarafından. 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21: (Saat ayarı), Şehir Tiyatrosu Dram kısmı tarafından bir temsil. 22: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar.

Yarınki program

22 Birincikânun 936

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla hafif müzik. 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

17: Konferans: Üniversteden naklen İnkılâb dersleri, Mahmut Esat Bozkurt tarafından. 18.30: Dans musikisi. 19.30: Konferans: Dr. Kemal Cenab tarafından. 20: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21: (Saat ayarı). Şehir Tiyatrosu Operet kısmı tarafından bir temsil. 22: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar.

Yüksek bir san'at Kıymeti olan bir cami Harap oluyor

Hasekide dördüncü Sultan Muradın Sadrazamı Bayram paşaya ait minar Koca Kasımın eserlerinden olan Bayrampaşa sebil ve türbesi Güzel San'atlara örnek olacak bir değerdedir. Fakat ne yazık ki bu eser günden güne harap olmağa yüz tutmuştur. Eserin tekmiil satıh taşları kırık bir hale geldiği ve kısmen de döküldüğü gibi dahili de bugün binlerce lira sarf ile bile tamiri güç bir hal almıştır.

Bu güzel eserin yakında Müzeler idaresi ve Evkaf tarafından tamir görümesi beklenmektedir.

Yarından itibaren

SARAY

Sinemasının

NOEL haftası programı için yapacağı ilânları okumağı unutmayınız.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı
dram kısmında
oyun yoktur.

Fransız tiyatrosu
Operet kısmında
akşam saat 20.30 da

LEYLÂ
ve
MECNU

Taksimde - Maksim varyete tiyatrosunda

Halk Opereti

Bu akşam 21 de

ADANA

felâketzedeleri

menfaatine

ZOZO DALMAS

ve TOMAKOSLA

HALİME Varyete - Opera - Parçaları

KONSERVATUAR

ORKESTRASI

Şef : CEMAL REŞİT

Solist : FERDİ von ŞTATZER

22 Birinci Kânun Salı 21 de

FRANZIZ TİYAT. OSUNDA

Nöbetçi

Eczaneler

Bu geceği nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Etem Pertev). Alem darda: (Abdülkadir). Bakırköyünde: (Merkez). Beyazıtta: (Belkis). Eminönünde: (A. Minasyan). Ferderde: (Emilyadi). Karagümrükte: (Suat). Küçükpazarda: (Hüseyin Hulûsi). Samatya Kocamustafapaşada: (Rıdvan). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Halil).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Yıçopulo). Hasköyde: (Nisim Aseo). Kasımpaşada: (Müeyyet). Merkez nahiyede: (Matkoviç, Vinkopulo). Şişlide: (Pertev). Taksimde: (Kemal Rebul). Üsküdar, Kadıköy ve Adalardaki: Büyükadada: (Merkez). Heybelide: (Yusuf). Kadıköy Pazaryolunda: (Rifat Muhtar). Modada: (Alâeddin). Üsküdar İskelebaşında: (Merkez).

TÜRK sineması: Yalnız dört gün için: işte Bahriyeliler || Kara Güller

James Cagney, Pat O' brien (Fransızca)

Lillian Harvey, Willi Fritsch (Almanca)

İlaveten EKLER dünya haberleri.

FRED ASTAIRE - GINGER ROGERS

Pek yakında şehrimize tekrar geliyorlar ...

MEMLEKET HABERLERİ

Sivas kültürüne büyük faydalar temin eden bir kütüphane

Saylav Ziya Başaran kütüphanesinin iki okuma salonu hergün dolup boşalıyor. Kütüphanedeki iki bin eserden başlıca çok kıymetli el yazması kitaplar da var

Sivas Ziya Başara kütüphanesinin hariçten görünüşü

Sivas (Hususi) — Sivas kültür yolunda büyük hizmetler gören Sivasımızın sevilen sayıllarından Ziya Başaranın «Nalbantlar başı» denilen mevkide 1324 denberi herkese açık bulunan kârgir büyük bir kütüphanesi vardır. Bu kütüphanede iki okuma salonu bulundurulmakta, günü gününe memleket gazeteleri ve mecmuaları bulunduğu gibi muhtelif ilim fubelerine ait tasnif edilmiş hususi camkânlarda sıra, sıra iki binden fazla kitap vardır. Bunların arasında muhtelif devirlerle ait el yazması çok kıymetli kitaplara da tesadüf edilmektedir. Her ay içinde kitap okuyanların sayısı artmaktadır. Memleket kültürünü yükseltmek için bu kütüphane azamî varlıkla çalışmaktadır.

Halkevinin yeni başkanı

Cumhuriyet Halk Partisi Vilâyet

idare hey'eti evvelki gün Parti Başkanı Vali Nazım Tokar'ın başkanlığında toplanarak memleketle yapılacak işler üzerinde ve Halkevinin faal sahalarında iş görebilmesi için yapılması ve icap eden işler üzerinde ko-

Etem Tanrıverdi

şuşması ve iş bölümü yapmıştır. Halkevi başkanlığına ekseriyetle Emekli Tuğbay Etem Tanrıverdi seçilmiştir. Halkevi bugünlerde bütün üyelerinin katılmasıyla toplanacak ve esaslı bir çalışma programı hazırlayacaktır.

Yerli mallar haftası münasebetle şehirde açılan sergiler halkın gösterdiği büyük bir rağbetle karşılanmıştır. Şimdiye kadar sergileri binlerce yurtdışı gezmiştir.

Bu yılın sonesininde Sivastan İstanbul ve İstanbula 258 ton buğday,

121 ton arpa, 15 ton mercimek, 30 ton fiğ, 2 ton balmumu, 82 sandık yumurta, 1639 inek, 42 boğa, 252 öküz, 9448 koyun, 350 keçi, 50 tosun, 3 at, 6 bin kilo yün, 1043 kilo keçi kılı, 9900 barsak, 7200 koyun derisi, 14980 kilo keçi derisi, 830 kilo oğlak derisi, 3850 kilo içyağı, 1250 kilo pastırma, 510 kilo suçuk ihraç edilmiştir.

Altıncı Muntaka Etibba Odası Faaliyete Geçti

Sivastaki altıncı muntaka etibba odası faaliyete geçmiştir. Oda idare hey'etine operatör Fikret, dahiliye mütehassısı Celâl ve Safi seçilmişlerdir. Odada bir kütüphane de tesis edilecektir. Oda salonlarında her on beş günde bir konferanslar tertip edilecektir. Oda Sivas Kliniği adı altında bir de mecmua çıkaracaktır.

Antep parti Kongresi bitti

Antep (Hususi) — Halk Partisinin kongresi iki gün sürmüştür. İlyön-kurul üyeliklerine Bayan Hatice Men-nan, doktor Meoit Barlay, doktor Abdülkadir Göksel, Muhtar Göğüş, Asaf Erkiç, Mahmut Ersoy, Mehmet Ali Alevli ve Osman Aksoy, Nafi Erkiçle Osman Aksoy da büyük kongre delegeliklerine seçilmişlerdir.

Parti kongresinde Trabzon sayılları Raif Karadeniz müşahit sıfatıyla hazır bulunmuştur.

Antep Maarif Müdürü

Antep (Hususi) — Rusya gezisinden sonra askerî staja çağırılan kültür direktörü Cemil Gökdeniz hizmetini bitirmiş ve buraya gelerek işe başlamıştır.

Urfada buğday satışları

Urfa (Hususi) — Zahire fiatlarında bir değişiklik yoktur. İyi buğdayın kilosu üç buçuk ve arpanın kilosu bir buçuk kuruştan satılmaktadır.

İki yıldır yapılan buğday satışı sömmeğe yüz tutan Urfa iktisadiyatını canlandırmıştır.

Hekimsiz ve Hâkimsiz kalan Bir kasaba

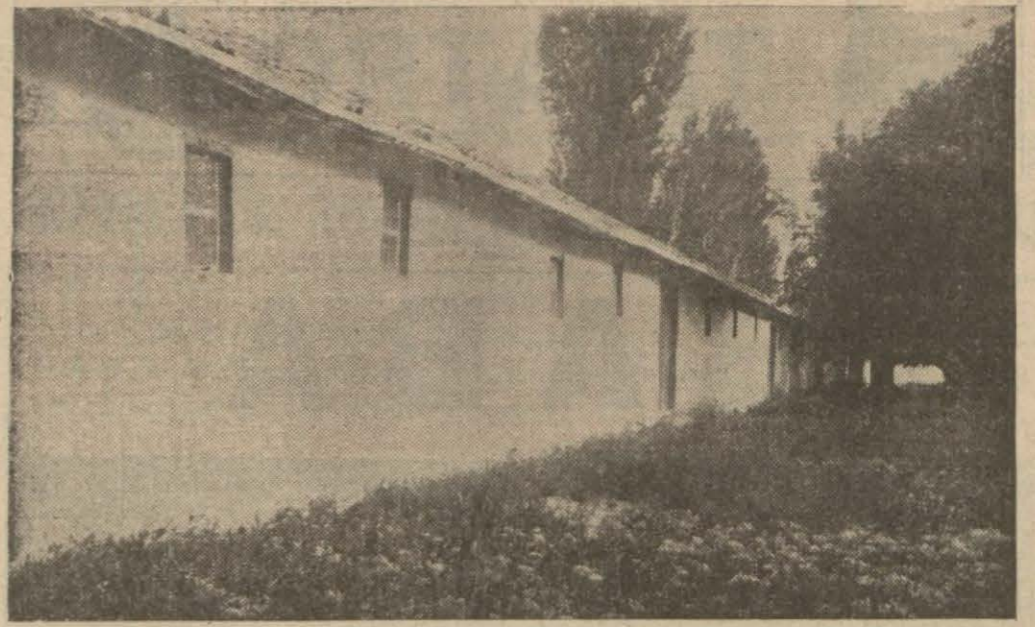
Gönenliler bir doktorun ihtiyaca kâfi gelmediğini ileri sürüyorlar

Gönen (Hususi) — Burada belediye doktorluğu münhaldir. Hükümet doktoru da rahatsız olduğu için bütün hastaların tedavisine yetişememektedir. Bu yüzden Gönen'de doktor sıkıntısı vardır.

Sulh hukuk hâkimliği münhaldir. Sulh ceza hâkimi de hasta olduğu için vazifesine devam edememektedir. Bu yüzden Gönen hâkimsiz kalmıştır. Gönenliler hekimsiz ve hâkimsiz bırakılmalarını rica etmektedirler.

Erganide Atatürk heykeli

Ergani, — Maden kasabası Cumhuriyet parkına konan Atatürk heykeli bugün binlerce halk ve bakır ve krom madenleri işçilerinin tezahüratıyla açıldı.

Sultansuyu harası ahırlarından biri

Malatyanın Sultansuyu harasında her yıl yüzlerce tay yetiştiriliyor

Sığırcılık kolu haranın gelir kısmını teşkil etmektedir. Haranın fidanlığında da (20) binden fazla ağaç yetiştirilmektedir

Malatya (Hususi) — Malatyaya 27 kilometre uzaklıkta bulunan Sultansuyu harası 929 yılında Aziziye mevkiinde kurulmuştur. Daha teslim

muamelesi biter bitmez ot ambarından çıkan bir yangın neticesinde tamamen yanan hara geçen yıl dört bin lira gibi az bir para sarfile büyük ve modern bir şekilde yeniden yapılmıştır. 3 kısarak ile işe başlayan hara atıcılık, sığırcılık, koyunculuk, tarım olmak üzere dört koldan ibarettir. Atıcılık kolunun bütün gayesi cins ve güzel at yetiştirmektir. Halkın elinde dejenere olmuş atlara, haranın asil atlarının kanları verilmek suretile kan dereceleri yükseltilmektedir. Hara bu gayesine pek kısa bir zamanda ulaşmıştır. Malatya kazalarından her yıl hara tohumluklarına çekilen üç yüz kısraktan doğan taylara menşe şahadetnamesi verilmektedir. Harada kısrakların doğmaları için icab ederse suni sıfat yapılmakta ve bu sayede yıllardanberi doğurmıyan kısraklardan tay alınmaktadır. Burada en güzel ırk evsafını gösteren taylar evvelki yıl Irak'tan getirilen aygırlardan elde edilmektedir.

Sığır mevcudu 100 baştır. İrkları Karacadağ'dır.

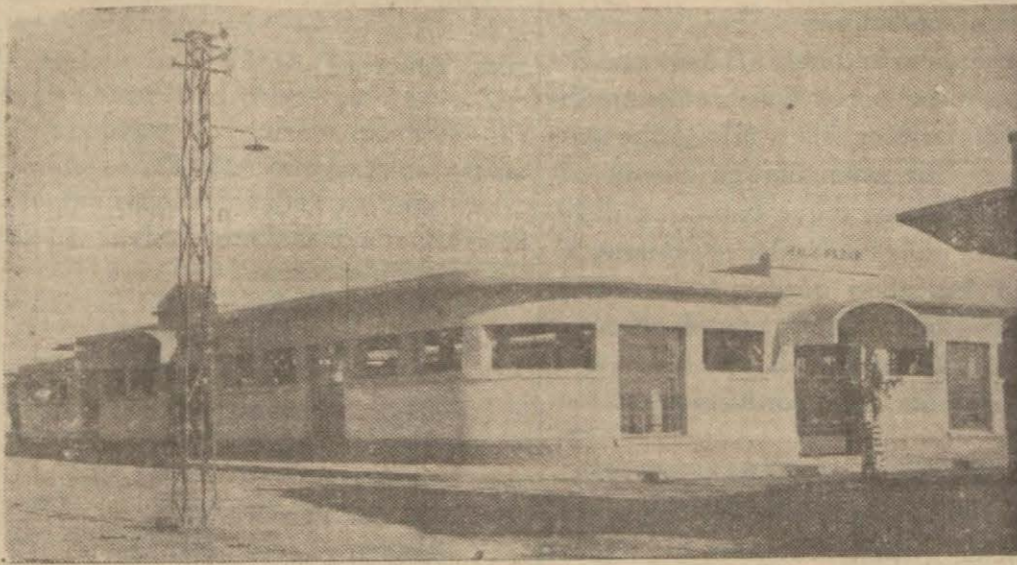
Koyunculuk kolunun da vazifesi, gelir temin etmektir. Koyunlar Salyurt ve Osmandede mevkiinde yaz kış kalırlar. Bunların yün, et, süt ve yavrularının satışlarından elde edilen gelir, islah kısmına sarfedilir. Salyurttaki yayla, bu koyunların daha fazlasını da beslemeye müsaidir. Koyunların ırkı Akkaramandır.

Tarım kolu da damızlık hayvanların yem ve ot ihtiyacını temin eder. Hara yalnız hayvan yetiştirmekte değil tarım işlerinde de köy ve kasabalara nümune olmaktadır.

En fazla yoncacılığa ehemmiyet verilmektedir. Hara fidanlığında da 20 binden fazla meyvalı ve meyvasız ağaç yetiştirilmektedir. Sultansuyu harası, saat gibi muntazam işlemekte ve muhitte büyük faydalar temin etmektedir.

Antalyada 1000 portakal 650 kuruşa satılıyor

Şehir tanınmayacak derecede güzelleşti. Modern bir çarşı yapıldı. Antalyada daha bir çok yenilikler yapılacak

Antalya Halk pazarının bir görünüşü

Antalya, (Hususi) — Belediyenin çok faydalı mesâisi neticesinde Antalya daha bir çok yeniliklere ve imar faaliyetine sahne olmuş olacaktır.

Şehrimizin idarei hususiyesine bağlı Narinciye istasyonu portakal cinsinin islahı üzerinde büyük bir faaliyet göstermektedir. Fakat diğer taraftan buraya gelen alıcıların verdikleri fiyat da çok düşüktür.

Bu yüzden portakal bahçelerinin sahipleri çok müteessirdirler. Halihazırda bin portakal 650 kuruş gibi düşük bir fiyata satılmaktadır.

Odon ve Kömür Buhanı

Bu yıl şehrimizde odun ve kömür yokuğu baş göstermiştir. Pek az miktarda gelen kömür ve odunlar halk tarafından âdeta kapışılmaktadır. Alıcı çokluğuna rağmen fiyatlar da çok yüksektir. 30 - 40 kiloluk yükler 100 - 120 kuruşa satılmaktadır.

Kıymetli belediye reisimiz Lütfünun, şehir bayındırlığında ve belediye faaliyetinin artmasında büyük bir dahali vardır. Yakın seneler içinde An-

PAZAROLA HASAN BEY DİYORKİ

Avrupa gazetelerinin birinde Mürüm Hasan Bey..

... Orada, meşhur komik Şario - nun...

... Bir çok mukallitleri türemiş.. Onun gibi giyiniyorlarmış..

Hasan Bey — İnanma dostum.. Züğürtlük herkesi yavaş yavaş Şarlonun kıyafetine sokuyor da onandır!..

Hâdiseler Karşısında

Noel babaya mektup

İhtiyar, Biliyorum, pek fena adam değilsin, insanlara fenalık etmezsin.. Esasen buna vakit te kalmıyor, yılda bir gece şu dünyaya gelirsin ve seni dört gözle bekliyen çocukların ayakta kalmasını içerisine, getirdiğin oyuncakları bırakıp geri dönüyorsun.

İhtiyar, seninle biraz hususi görüşmek isterim, beni dinle: İyisin, hoşsun ama, bu yılki gelişinde eğer benim çocuğuma da bir oyuncak getirmeye kalkarsan seninle külâhları değiştiririz.

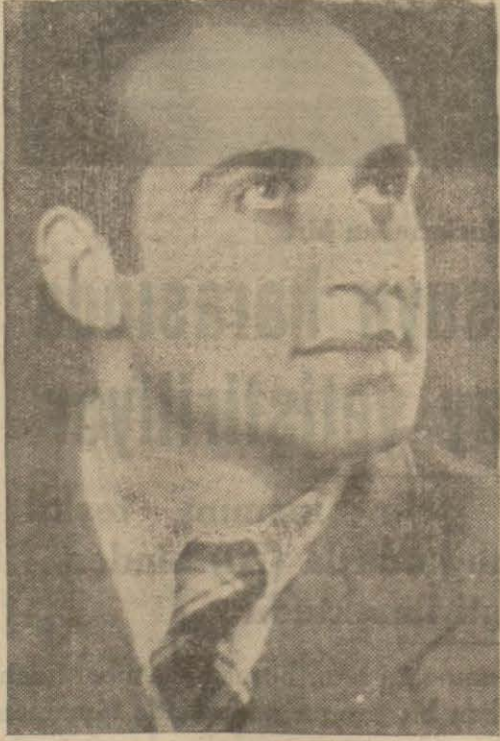
Noel gecesi sakın bir hayalet gibi evime gireyim deme.. Eğer buna cesaret edecek olursan sakalından tutunca kapı dışarı atarım.

Lâyük bir yurtta doğan çocuğumun bir Noel Babası olsun istemiyorum.

TİYATRO

Şehir Tiyatrosunda:

B A B A

«Baba» da «Cehennem»deki Muhsinin rolünü yapan Talat

«Cehennem»i oynayan ve «Baba»yı tercüme eden Ertuğrul Muhsin

İsveçli yazarı Jean August Strindberg ilk eserini 1869 da yazmıştı.. O zaman henüz yirmi yaşında idi. Bundan on sene sonra, yani 1879 da «Kırmızı Oda» isimli Romanı yazdı. Bu roman onun şöhretini temin etti. Strindberg bu romanile İsveç edebiyatına ilk naturalist eseri vermiş oldu.

Strindberg bir felsefe âlimi sayılmaz, fakat, eserleriyle İsveç edebiyat dilinde yaptığı islahat kendisine büyük kıymet vermiştir.

Baba, Strindberg'in yazdığı dramların en meşhurlarından biridir. Bu eser bundan çok sene evvel «Cehennem» edile türkçeye adapte edilmiştir. Şimdi Şehir Tiyatrosunun oynadığı Baba da gene aynı eserin tercümesidir.

«Baba» dramından çıkan mana budur:

Bir baba hiç bir zaman çocuğunun kendinden olduğuna emin olamaz. Çocuğa sahib olan ancak bir kişi vardır O da annedir..

Dramda bu nüve bir aile faciası şeklinde canlanır.. Kızını kendi istediği gibi yetiştirmek arzusunda olan anne, babaya kızın kendisinden olmadığı fikrini aşlar.

Kızını leylî bir mektebe gönderip orada tahsil ettirmek isteyen baba, kızının elinden gittiğini anladığı zaman kancasına fena muamele eder. Ve bu fena muamele kadına hak kazandırmış olur. Kocasını etrafa deli diye bildirir.

Memuriyetini, şerefini, kızını kaybetmiş baba deli gömleği içinde ölür..

Ben «Cehennem»i seneler evvel Ferah tiyatrosunda Ertuğrul Muhsinle, Kınar oynarlarken seyretmişim. «Baba»yı Şehir Tiyatrosunda seyrettim.

«Cehennem» ve «Baba» arasında ufak bir mukayese yaparsak, adapte cehennemi, tercüme Babadan daha kuvvetli bulabiliriz.

Cehennem'in finali «Baba»nın finaline nisbetle çok daha mükemmeldir. Çünkü eser İslâm felsefesine yakınlıdır. Bir insan öldüğü zaman telkin veren hoca ölüye babasının değil, anasının adile hitab eder. «Cehennem» nâkili, bu ciheti gözden kaçırmamış; ve tezini buna istinad ederek müdafaa etmiştir, ve son söz olarak hocaya, ölünen anasının adını sordurmuştur.

«Baba» kuvvetli bir tercüme sayılmaz, türkçeye aykırı gelen bir çok cümleler işittik.. Mütercim bu tercümede «Cehennem»in de tesiri altında kalmıştır. Sahneye konuşulmuş güzeldir. Dekor iyi hazırlanmıştır.

«Baba»da en ağır roller Talat'la, Neyrede idi. Talat yüzbaşı, yani baba rolünü yapıyordu. Neyre de Lora, yüzbaşının karısı oluyordu. Yüzbaşının rolünü Cehennem'de Ertuğrul Muhsin yapardı, bu rolde büyük bir kudret gösteren Muhsinin genç talebesi, hocası (Devamı 12 inci sayfada)

GÖNÜL İŞLERİ

Güzel kadınlar Meclisinde Çirkin kadın

«Kocamın iş arkadaşlarından bir kaçile son zamanlarda aile halinde temasa geldik. Bana ilk günlerde beni yalnızlıktan ve sıkıntıdan kurtaracaktır, düşüncemle çok sevdim. Fakat kocamın arkadaşlarının eşlerini benden çok güzel görünce bu sevincim yese döndü, şimdi temastan da kaçmamak vaziyetinde perişan bir haldeyim..»

Yukarıda okuduğunuz satırlar adını yazmayı lüzumsuz bulduğum bir kadın okuyucumun içinden kopup gelen şikâyetidir. Bunda haklı da olabilir. Öyle erkekler tanırım ki kendilerininkinden daha güzel bir arkadaş eş gördükleri zaman evleri, muhitleri, hattâ çocukları gözlerinden düşer, hiç bir şeyi beğenmez olurlar, sinirlendikçe sinirle-

nirler. Bu, bir çok kadınlarca bilinen bir haleti ruhiyedir. Onun içindir ki ekser kadınlar arkadaşlarını hiç değilse kendilerinininkine müsavi güzellikte olanlar arasından seçerler. Bununla beraber gönül mutlaka güzeli sevmez. Nice vasat, hattâ çirkin kadınlar tanırım ki muhitlerinde aşk fırtınaları uyandırmışlardır. Bu, böyle. Fakat ben gene ihtiyatı tavsiye ederim: Teması mümkün olduğu kadar eksiltiniz, fakat bunu böyle yapacağım diye kocanızın iş zararlarından doğan vaziyetini aksatmaktan da çekininiz. Yapılacak başka bir şey görmüyorum.

Dinarda Bayan Kadriyeye: Esmem kadın beyazlara mahsus pudrayı kullanırsa tabii gülünç olur. Renginize uyacak olanı elbette vardır. Son Postada arasına çıkan güzellik ilânlarına bakınız, içlerinde işinize yarıyacak olanı vardır.

TEYZE

MİZAH

Radyoda konferans

Mevzu: Darven nazariyesinin edebiyatımıza tesirleri

Alo alo burası Son Postanın mizah radyosu.. Baylar, bayanlar şimdi mizah muharririmiz size bir konferans verecektir.

... A, a, a, ben her şakaya gelirim amma böylesine aah.. Ayol siz beni budala yerine mi koyuyorsunuz. Al - lem ettiniz, kalem ettiniz; aman ne olur? dediniz şöyle bir kaç söz söyleyiver..

— Pekâlâ!
Dedim amma gene sordum:
... Bu sizin radyo dediğiniz frenk icadını ben şimdiye kadar hiç görmedim. Yağlandır, ballandıra anlattınız:

— Sen şöyle bir çıktın mı, dediniz, Avrupa, Asya, Afrika, Amerika, Koska seni dinlemek için hep kulak kesileceklerdir.

... Söyliyeyim amma ne söyliyeyim?
— Ne söylersen söyle.

... Mükemmel, ne söylersen söyliyecektim? Bundan iyi şey mi olur?

Meğer benimle alay ediliyormuş ta, ben farkında bile değilmişim..

Beni getire getire getireceğiniz yer burası mıydı? Ayol ben nereye söyliyeyim. Timarhanelik deli değilim ki şu duvar saati gibi şeyin karşısına geçip ha şuydu, ha buydu diye anlatayım..

Yani ben bu saate benzer nesnenin içine söz söylersen Avrupa, Asya, Afrika, Amerika, Koska beni dinliyecekler ha.. Ne hacet, bari bunun yerine fötr şapkalarınızı koysaydınız da onlara anlatsaydım. «Külâhıma anlat» tabiri şimdiye kadar çok duydum, fakat duvardaki saatime anlatı şimdi ilk defa duyuyorum.

Bir çok ses birden — Sen hiç ömründe radyo görmedin mi?

... Gördüm.. gördüm amma, o böyle şey değil.. Kocaman kutu.. İçinden bir çok ses çıkar, hattâ ne bakayım, parazit bile çıkar.

— O sesler nereden gelir?

... Nereden gelecek.. Gelir işte.

— Hah şimdi anlarsın bu öndeki âlete mikrofon derler.. O sesleri radyo makinelerle dünyaya dağıtmak için mikrofonlara söylerler.

... Yani ben buraya söyleyince duyulacak mı?

— Tabii..

... Öyleyse susun çocuklar pot kırıyoruz.

— Kırıyoruz, deme, kırıyorum, de.

... Peki öyle olsun kırıyorum. Daha doğrusu kırıldım.. Şey artık kırmam.. Siz de susun bakayım..

Sayın okuyucularım.

— Hişt gazeteye yazı yazmıyorsun; okuyucu değil, dinleyici!

... Hah hah.. Sayın dinleyicilerim, oldu mu?..

— Körebe mi oynuyorsun da oldu mu dedin?

... Şey canım.. Radyoya söyledim, sayın dinleyicilerim; şimdi size bir konferans..

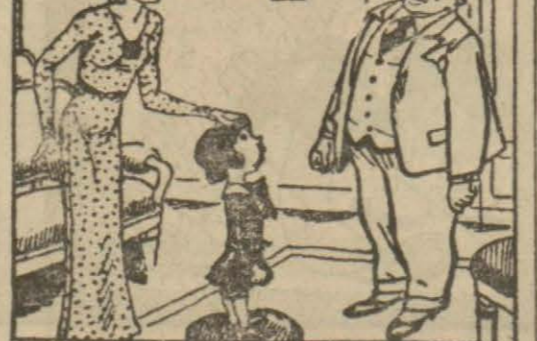
— Traş dinlemiyorum.

... Sus ben radyoya söyliyorum.

— Nereye söylersen söyle..

... Sus diyorum, sana sonra fena olur.

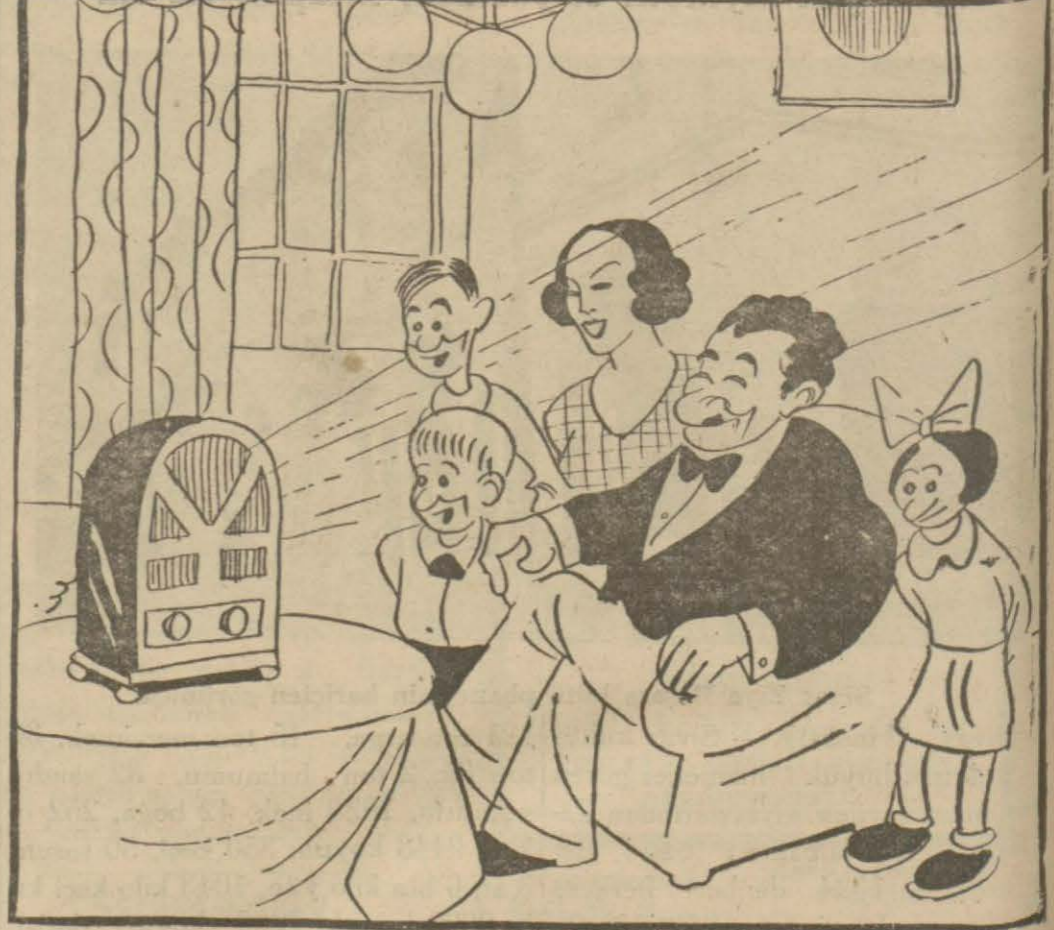
— Senden korkacak mıyım?..

— Bugün mektepte hesabı senin öğrettiğin gibi yaptım baba.

— Mua'llimin ne dedi?

— Bir şey demedi amma sıfır verdi.

... Korkacak değil amma, utanacak mısın?

— Senden mi?

... Benden ne münasebet. Dinleyicilerden..

— Ben de utandım sanki, onların hepsi arkadaş..

... Arkadaş nerede, ben buradakilere söyliyorum. Radyoda beni dinliyenlere söyliyorum.

— Bak öyleyse sustum.

... Çok şükür.

Sayın dinleyicilerim, şimdi siz ve:

— Biraz yavaş..

... Affedersiniz..

Biraz yavaş, yani biraz yavaş söyliyeceğim.. Öhhö öhhö, şey affedersiniz, sayın dinleyiciler, üzerinize şifalar grip oldum da.. Öhö öhö.. Sesimi iyi duyuyor musunuz? Mikrofon dediklerin yeni öğrendiğim o saat gibi şeye pek sokulamıyorum. Yemekte bugün biraz pastırma yemiştım de, ağzım kokar, sizi rahatsız ederim.

Şey sayın dinleyicilerim. Yok sayın demekten maksadım, yani buradakilerini sayın manasına değil, esasen siz bilmem görüyor musunuz? Çünkü ben sizi görmüyorum da.. İşte burası matbaa bizim, demin hani benimle konuşanlar vardı ya; onlar da bizim muharrir arkadaşlar..

Beni görmüyorsanız yazık, çünkü itina ile traş olmuştum, sonra çizgili pantolonumu, siyah ceketimi giymiştim. Huzuruza çıkarken derli toplu olabilmek için ne yapmak lâzım gel diye yapmışım.

— Vereceğin konferans bu mu? Söyle, boş lâf etme..

... Ben değil, bunu söyliyen ben değilim, münasebetsiz arkadaşın biri söyledi. Bir dakika durun ona cevap vereyim de..

... Rica ederim karışmayınız, ben söyliyeceğimi bilirim.. O kadar akıllıymış eriyorsa ben çekileyim, siz buraya gelin.

— Sanki ne senin kadar söyliyecek olduktan sonra herkes söyler..

... Yavaş yahu, yerin dibine giriyorum.. Herkes bizi dinliyor.

... Şey affedersiniz, nerede kaldım.. Bir türlü toparlıyamıyorum. Galiba da toparlıyamıyacağım, zihnimi karıştırdılar. Neyse toparlıyabildim.

Sayın bayanlar, baylar. Şunu söyleyeyim. Mevzuum şu idi:

«Darven nazariyesinin edebiyatımıza yaptığı tesirler..»

Öhhö, öhhö, evvelâ Darvendem bahsedeyim, Darven, Darven, Darven bildiğinize göre bir şey mühim değildir, bilmediğinize göre iki şey mühimdir, ya Darvenin ne olduğunu

öğrenmelisiniz, yahut ta öğrenmemelisiniz. Darvenin ne olduğunu öğrenmediğinize göre bir şey mühim değildir, öğrenmediğinize göre iki şey mühimdir: Ya ben öğretmeliyim, yahut ta öğretmemeliyim. öğretmeyeceğime göre bir şey mühim değildir, öğreteceğime göre iki şey mühimdir. Ya ben bilirim, yahut ta ben de bilmem. Benim bildiğime göre bir şey mühim değildir, bilmediğime göre iki şey mühimdir: Ya öğrenip öğretmeliyim, yahut ta bu işten vaz geçmeliyim. Öğrenip öğreteceğime göre bir şey mühim değildir, bu işten vaz geçeceğime göre iki şey mühimdir:

Ya şimdi susmalıyım, yahut ta susmameliyim. Darveni bir yana bırakıp mühim değildir, susmuyacağıma göre iki şey mühimdir:

Ya Darveni bir yana bırakıp edebiyat bahsine geçmeliyim, yahut ta geçmemeliyim, Darveni bir yana bırakıp edebiyat bahsine geçeceğime göre bir şey mühim değildir, iki şey mühimdir: Ya bir şey mühimdir, yok iki şey mühimdir.

Durun, durun mevzu iki şeyle bitiyor arasında kayıyiverdi. Neydi şu mevzu? Şimdi de onu unuttum. Ah bu akıl unutkanlığı yüzünden cezalandırılmalı ki bir daha unutmasın.. Siz hatırlatıverin bakayım.. Sahi unuttum.

Benim buradan söylediklerimi siz duyuyorsunuz amma, siz bana söyliyeceğime Etrafmdakilerine sorayım bakayım:

... Hişt çocuklar benim mevzuum neydi, şunu bana hatırlatsanız, aaaa burada kimseler kalmamış.. Tevekkel değil deminbenberi kendi keyfime söylenip duruyorum.

Yoksa etraf kalabalık olsaydı bana rahat verirler miydi? Hey mevzu: Üçü kadar sayacağım, gel! Bir, iki, üç!

Aferin mevzu söz dinledi, geldim. Bari bir daha tekrarlıyayım:

«Darven nazariyesinin edebiyatımıza yaptığı tesirler».

Mevzu bu! Şimdi bu mevzuu tevsi etmek kalıyor.

Edeyim mi? Daha doğrusu edebiyat mı? Efem ne buyurursunuz?

Söylememi mi bekliyorsunuz? Daha çok beklersiniz. Söyliyecek olsaydım deminbenberi seksen dreden su getirir mi idim?

— Sen git te başkası söylesin!

Diye düşünebilerseniz orasını bilmem amma bildiğim bir şey varsa ben benim bulduğum «Darven nazariyesinin edebiyatımıza yaptığı tesirler» mevzuunu tevsi edebilecek adamın sağlamalamakta benden daha çok üst olması lâzımdır.

SİNEMA

Esmir Krawford diye anılan güzel An Dovask

Güzel Amerikan yıldızı Rubi Keller

SİNEMA HABERLERİ

Holivutta bir kehanet

Klerkin san'at hayatına bir kadın suikast yapacaktı

Holivutta Sinema san'atkârları arasında falcılık merakı türemiş ve hayli alıp vermiştir... Bütün san'atkârlar bu meraklarını tatmin ile uğraşmaktadır.

Holivutta en ziyade şöhret kazanan falcı Mabel Smith namındaki kadındır.

Bu falcıya göre sinema san'atkârlarının zayıfları şunları göstermektedir:

Key Fransis: Saadete ancak aşkı ka-
vuşacak. Fakat muhakkak büyük bir
hastalığa tutulacak...

Klerk Gebl: Kendisini kadınlardan
korumalı. Bir kadın onun san'at haya-
tına suikastte bulunacak.

May Vest: Genç erkekleri baştan çı-
karmaktan vazgeçmeli. Bu yüzden bir
inkisarı hayale uğrayacak...

(Bu yıldız falcıya şu cevabı vermiş:
— Ben erkekleri baştan çıkarmıyo-
rum. Fakat erkekleri baştan rahat bırak-
mıyorlar ki... Önüm ardım sıra dola-
ğanlar hep birbirinden yakışıklı deli-
kanlılardır... Bunlara yüz vermek gü-
nahtır... Ben ise iyiliği sever bir kadın-
ım.)

Silviya Sidney: Bir kazaya uğraya-
caktır.

Cincan Rocer's: Sevgisinde büyük bir
hüsrân ile karşılaşacaktır.

Konstans Benet: Boyuna seyahat ey-
lemek sevdasından vazgeçmeli...

Cem's Kegney: Yalnızca tayyare et-
memelidir. Atısı pek hoş olmasa gerek.

Katrin Hepburn: San'ate «aşktan»
fazla düşkün... İstikbal parlaktır.

Bir sinema yıldızının kocası ne gibi meziyetlere malik olmalı...

Bir sinema yıldızının kocası olmak
kolay şeylerden değildir. «Husûsî mezi-
yetlere» sahip olmak iktiza ediyormuş.

Meşhur Fransız muharrirlerinden Mo-
tis Dökbroya göre bu «husûsî mezi-
yetler» in sayısı sekiz imiş.

1 — Habersizce gelmek... Geldi-
ğini muflaka evvelden haber vermek.

2 — Stüdyoya gidip karısını seyret-
memek.

3 — Karısına gelen mektupları kat-
ıyın açmamak.

4 — Karısı konuştuğu vakit lakırdı-
larını mütevekkilâne bir surette dinle-
memek.

5 — Şoförü, hizmetçileri ile görüş-
memek.

6 — «Keşke bir çocuğumuz olsa» di-
ye arzuda bulunmamak.

7 — Film çevirecek olduğu günler-
den evvel lakırdıyı bırakmamak...

8 — Karısı boşanmak istediği vakit
«Nemdir benim!» diyip çekilip gitmek!..
Kısacası yüzde beş yüz kılıbık ol-
mak!.. tir vesselâm...

Sinema en iyi muallimdir

Fransa Himayei Etfal dairesi müsteşarı Madam Süzan Lakorun sözleri

Madam (Süzan Lakor) Fransa Hi-
mayeietfal dairesi müsteşarıdır. 50 ya-
şına gelmiş olan bu kadın gençliğinden
beri hep hocalık etmiştir. Fransanın en
büyük terbiyecilerinden biri olan Ma-
dam Lakor geçenlerde vermiş olduğu
bir konferansta sinemanın öğretmek
bahsindeki hizmetinden bahsetmiştir.

— «Fransa mekteplerinde sinema-
ya hayli yer verilmiştir. Bence sinema-
ya mekteplerde daha fazla yer verilme-
lidir bile... Sinema kadar ehemmiyetli
bir «muallim» yoktur sanırım. Çok tec-
rübe ettim ve şu neticeye vardım ki ço-
cuklar, hele küçük yaşta iken hâdiseleri
hafızalarından fazla gözlerle zap-
tettirmektedirler. En düzgün yazılmış, ö-
zenilerek tertip edilmiş mektep kitapları
çocuklara istenilen gıdayı temin
edemez. Halbuki sinema perdesinde
gördükleri hâdiseleri zihinlerine pek
büyük bir kolaylıkla nakşedebilirler.

Fakat bu yeni terbiye usulünde pek
büyük bir dikkatle ve iş göremelidir. Si-
nema vasıtasile ile iş öğretilir. Sinema
vasıtasile ile iş öğretilir. Sinema
azamî surette istifade edileceğine ka-
nım. Bu yolda da çalışacağım.»

Şunu demek istiyorum ki; öğretici
O. T.

Fox filmin tanınmış yıldızı Astrid Elvin yazı odasında

Tarihten yapraklar:

Timur, Yıldırım'dan öç almıya muvaffak olmuştu

Aksak Timur, Yıldırım Beyazıtın kendisine yazdığı mektubu bir tür-
lü unutamıyordu. Yıldırım ona: «Kudurmuş köpek, senin karşına çık-
maktan korkarsam benim karılarım talâkı selâse ile boş olsunlar! Eğer
sen de benim karşına çıkmazsan senin de karılarım boş olsunlar!»
diye yazmıştı.

Yazan: Turan Can

Çubukovada o gün bir kıyamet ve
tufan manzarası vardı: Türk topları
gürlüyor, Türk süvarileri yalın kılıç
düşmana saldırıyor; Aksak Timurun
öne koyduğu filler birer çığ gibi Türk
ordusunun ortasında etrafı allak bullak
ediyorlardı.

O gün yüz yirmi bin kişilik Osman-
lı ordusu yedi yüz bin kişilik Timur
ordusu çarpıştı. Yıldırım Beyazıt
gururunun cezasını çekiyordu. Düş-
mana ehemmiyet vermiyerek üç gün
üç gece ava çıktığı için yorgun olan
olan askerlerinin, umduğu kadar kuv-
vet ve kabiliyet gösteremediğine acı a-
cı şahid oluyordu.

Buna rağmen harb meydanını bı-
rakmamış; kayın biraderi ve Sırb kralı
Etyen'in tekliflerine de kulak as-
mamıştı.

Bunun neticesi olarak Timurun eli-
ne esir düşmüştü.

Aksak Timur bu mağrur hükümdara
hakaret etmedi. Ona çadırında ve yan-
ında yer verdi. Hattâ rivayete göre:

— Aldırma, talih dediğin şeye gü-
venilmez. Bir hükümdarın hayatında
galip gelmek de, mağlûb olmak da var-
dır. Zaten bu dünyaya senin gibi körle
benim gibi topala mı kalacak?

Diyerek padişaha teselli vermiştir.

Timur topaldı. Fakat Yıldırımın kör
olup olmadığını kat'iyetle öğrenemi-
yoruz. Bununla beraber Aksak Timu-
run bu sözlerle, onun ileriye görmemiş
ve vaziyet peşinde kavranmış ol-
masını işaret ettiği de söylenir.

Bazı tarihçiler Aksak Timurun Yıl-
dırım Beyazıtı bir demir kafese koy-
durduğunu da yazarlar. Fakat bu da

yanlıştır. Yalnız son zamanlarda Yıl-
dırım Beyazıt Timurun elinden kaç-
mak istemiş, fakat tam zamanında bu
iş anlaşılınca başına bekçiler kon-
muştu.

Muhakkak olan bir şey varsa, Ti-
murun yerinde başka birisi olaydı Yıl-
dırım Beyazıtta daha kötü muamele e-
derdi. Timur bile Yıldırım'dan başka,
eline geçen hükümdar ve beylere karşı
bu kadar müsamaha etmemiştir.

Lâkin Timurun affedemediği bir tek
şey vardı. O da vaktile Yıldırım Beya-
zıtın yazdığı bir mektuptaki şu satır-
lardı:

— Ey kudurmuş köpek, senin karşı-
na çıkmaktan korkarsam benim karıla-
rım talâkı selâse ile boş olsunlar! Eğer
sen de benim karşına çıkmazsan senin
de karılarım talâkı selâse ile boş olsun-
lar!...

Mogollarda bir adamın, başkasının
karısını değil de kızından bahset-
mesi bile en büyük hakaretti. O kadar
ki bir Mogolun kız çocuğu olsa:

— Bir kızım doğdu.
— Demez ve bunu meselâ:
— Bir ev bekcisi dünyaya geldi.
Derd.

Aksak Timur Akşehirde ordugâh
kurmuştu. Oğullarını ve torunlarını
Anadolunun her tarafına saldırtmış,
Antalya ve Muğla sahillerini yağma
ettiriyordu. Bu arada İzmir şehri de
kuşatılmış, korkunç bir zulüm ve iş-
kenceye sarınmıştı.

Oğullarından birisi de otuz bin kişi-
lik bir kuvvetle Bursaya doğru ilerle-
mişti. Yıldırımın en büyük oğlu Sü-
(Devamı 12 inci sayftada)

Okuyucu Mektupları

Boğaziçinde oturan Ecnebi ve akalliyet Mektebi hocaları

Bir okuyucumuz yazıyor:
Şirketi Hayriye idaresi Boğaziçinde
devamlı surette oturan ve in-
hisarlarla liman idarelerinde çalı-
şan ücretli memurlara tenzilatlı
karne vermektedir.

Ecnebi ve akalliyet mekteplerin-
de aynı şekilde ücretli türkçe mu-
allimliği yapanlar, maarif müdür-
lüğünün şirket nezdinde teşebbüs-
lerinde bulunmaması yüzünden, bu
haktan istifade edemiyorlar, ne-
den?

Yekünü ve maaşı az olan bu gi-

bilerin de şirkete tenzilatlı karne-
lerinden istifade ettirilmesi için,
şirketin ve maarif müdürlüğünün
nazarı dikkatini celb ederim.»

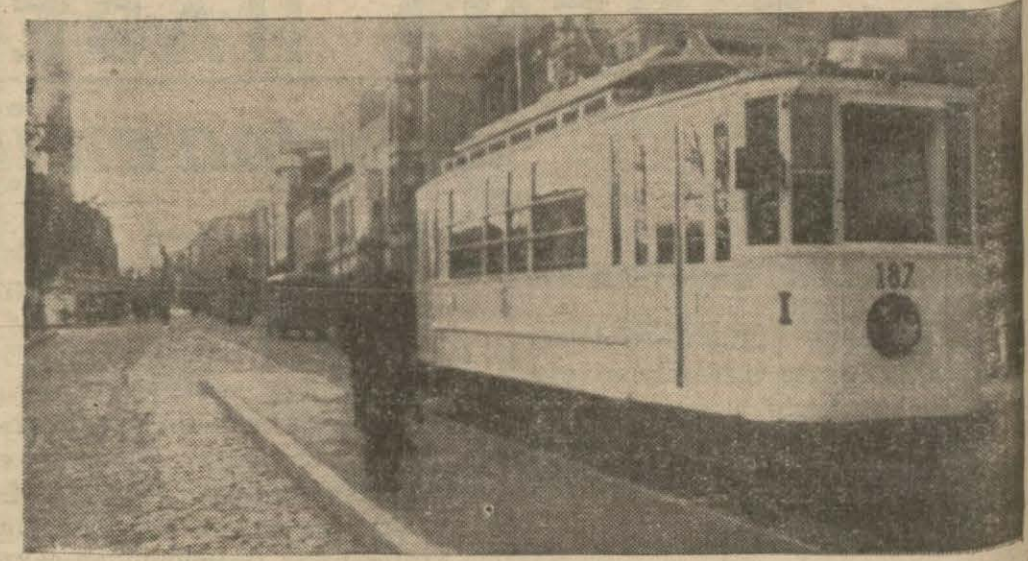
Okuyucularımızın sorgularına cevaplar

Okuyucularımızdan Emin Boraya:
— Meyus olmanız sizin gibi genç
bir adam için hiç te doğru değildir.
Bugün hayatta olan bir çok zengin
ve büyük adamlar vardır ki, genç-
likleri tam bir mücadele halinde,
ve fakru zaruret içinde geçmiştir.
Tahsil ile kazanacağınız istikbal,
belki bileğinizin kuvvetile temin e-
debilirsiniz. Muhtelif iş kanallarına
baş vurmadan usanmayınız.

Yeni tramvaylarda:

Utancından sararmış gibi görünen arabalara işi olan da biniyor, olmiyan da!

Kapılar kapanınca yaşlı bir hatuncağız: — Bu kapıları üstüme ne diye kaparsınız?. Afakanlar boğacak! Vazgeçtim ben.. durdurun da inip canımı halâs edeyim! diye feryada başladı.

Yeni tramvay arabalarının içi ve dışı

İstanbulda yenilikler yeniden aldı. Esvap, şapka, kürk modaları yenilendi. Bayram vesilesiyle, gırtlaklarına değin borç içinde yüzenler bile kılık-kıyafetlerini yenilediler. Gazetelerin, mecmuaların yenileri çıktı. Sinemaların, tiyatroların yenileri açıldı.

Şirketi Hayriye bile bu yenilik yarısından geri kalmadı, tarifelerini yeniledi. Radyomuz programlarını, plâklarını, Bayan Safiye meşhur talimlik otomobilini, Denizkızı Eftalya apartmanını yenilediler. Dilenci duaları, ahab selâmları bile yenilendi. «Yenicami» miz, «Yenikapı» miz, hattâ nümunelik te olsa, bir tane yeni iskeleimiz bile var.

Diyorum ya... İstanbulda yenilikler aldı yürüdü. Ve biz yeni şeyler görmeye o kadar alışık ki, değil yeni bir sokak açılrsa, hattâ Yahya Kemal yeni bir mısra yazsa, edebiyatımızda bir yenilik olsa bile şaşmıyacağız sanırız.

Fakat bu zannımız rağmen, son günlerde İstanbulda hepimizi hayrete düşüren bir yeni nesne gördük. Gazeteler resimlerini bastılar. Kahvelerde günlerce ondan bahsolundu. Ve ahalî hâlâ, hayran hayran onu seyrediyor.

Çünkü şimdiye kadar hiç bir yeniliğini görmediğimiz tramvay şirketi, ortaya iki tane yeni araba çıkarttı.

Binlerce kişi tarafından hayretle seyredilmenin utancından sararmış gibi görünen bu iki araba için bazı kimseler:

— Yerlidir! diyorlar,
Bazı kimseler dudak büküp:
— Neresi yerli onların? cevabını veriyorlar.

Vâkıâ bu arabaların tekerlekleri Londradan, dingilleri Almanyadan, demirleri Fransadan getirilmiş. Fakat bu nesnelere burada bir araya getirilip te bir araba haline sokuluşları, en azından çeyrek asır sürmüş. Çeyrek asır bu... Yirmi beş senedenberi Türk tabiiyetinde bulunan tekerlekle, dingilleri, demirleri «ecnebi!» saymak yaraşır mı bize?

Onların ecnebilikleri elbette çoktan müruru zamana uğramıştır. Elbette artık hepsi de yerli sayılırlar. Binaenaleyh, vatmanları da, kondüktörleri de, biletçileri, hattâ yolcuları da bu rada doğup büyüme olan bu arabalara

(Devamı 12 inci sayfada)

Adanalılar ev sıkıntısından ve kiralardan şikâyet ediyorlar

Toprak damlarda ot bitmesin diye damları tuzluyorlar - Adananın arabacıları - Sivasslı köylü ile Atatürk heykeli önünde bir konuşma - Adanalılar da Holandalılar kadar bisiklete meraklı

Adana gecesinin çok güzel olduğu - nu Devlet Demiryolları İdaresi de takdir etmiş olacak ki, posta saat dokuzu biraz geçirdikten sonra gara vâsıl oluyor.

Cenuba doğru indikçe sema parlaklaşıyor, İstanbulun mayıs ayında akşamı hafif bir rüzgâr, sizi ilk defa Toroslara aştıktan sonra karşıyor... Adanaya yaklaştığımızı size ilk defa Yenice istasyonundaki satıcılar haber veriyorlar... Sonra ufuklarda toplu bir halde bulunan ışıklar, seyrekleşiyor, lokomotif uzun bir yarıştan sonra yorgun düşmüş bir beygir gibi soluyarak ve yavaşlayarak istasyona giriyor.

İstanbuldan çıkarak nisbeten uzak bir yer olan Adanaya gelen yolcu, gecenin karanlığında kendisine yol gösterecek bir ahabp arıyor.. Kimsenin beni karşılamaya gelmeyeceğini bildiğim halde gözlerim etrafı yokladı, sonra, yeraltı merdivenlerinden geçerek meydana çıktım.

Adananın meşhur arabaları

— Bir kaç sene evvel tatil günlerini geçirmek üzere Köstenceye gitmiştim, rihtima çıkar çıkmaz ilk defa nazarı dikkatimi celbeden şey çingiraklı faytonlar olmuştu.

Adanaya da ilk defa ayak basar basmaz aynı sesleri çıkaran arabalar gördüm, onlarla bunların arasındaki fark, oradaki arabacıların fesli, bunların da kasketli olması idi.

Şehir istasyondan araba ile on dakikalık bir mesafede, yol asfalt, yolun sağında ve solunda kübik evler var, kuvvetli lâmbalar Adananın bu güzel yolunu tenvir ediyor. Belli ki belediye Adanaya ilk gelen kimsenin gözünü almak için gayret sarfetmiş, atların nalları asfaltı döverlerken, kendinizi Feneryolu ile Göztepe arasında zannediyorsunuz..

Kendine mahsus güzelliği ile nazarlari çeken yolu ve asri evlerini seyretmek için arabacıyı savdım ve sayfiye yerlerinde dolaşır gibi insanın yüzüne gülen, kaynana dilli, geniş bahçeli villaların arasından yürümeğe başladım

Atatürk ve köylü

Sağ tarafta Atatürk parkı var, büyük projektörler, kurtarıcının heykelini, karanlığın içinde bütün haşmetile gösteriyor, ben heykelin üzerindeki yazıları okumak isterken fakir bir köylü yanına sokuldu:

— Ne de güzel yapmışlar efendi, dedi, ayakkanı, pelerin hepsi tamam, hele şu kadına bak... Entarisinin kıvrımları bile gözüküyor.

Anlaşılan o da benim gibi Adanaya yabancı idi.

— Buraya yeni mi geldin hemşerim dedim.

— Yeni geldim diye cevap verdi.

Konuşmağa başladık, Sivasslı imiş, Adanaya tarlalarda amelelik etmeğe gelmiş... Memleketi çok çorak olduğu için bir şeyler kazanamıyormuş, Sivastan Adanaya fakir olduğu için yaya yürümüş...

Gıdasızlığın ve mihnetin yağurduğu çelimsiz bir vücut, Türk köylüsünün ruhunda meknuz olan büyük bir tevekkülle ve yüzünde hiç bir teessür alâmeti belirtmeden sözüne devam etti.

— Ne yapayım, dedi, on gündür buralarda dolaşıyorum, iş bulamadım.

Şimdi geri gitmek istiyorum amma harçlığım yok. Bir taraftan üç lira bulabilsem yola çıkacağım.

Ölüme yaklaşan anasına rahat ettirmek için Sivastan dere tepe aşarak Adanaya kadar gelen bu adama sordum.

— On gündür buralarda ne yedin, nerede kaldın?

— Bir pide, biraz da peynir hem iftara, hem sahura yetiştiriyor, kırk para lık ta tuz alıyorum. Buramın pideleri çok lezzetli, geceleri de handa kalıyorum.

— Hana kaç para veriyorsun?

— Beş kuruş.

— Beş kuruş mu?

Beş kuruşa bir insanın bir gece sabaha kadar yatabileceğini hiç tasavvur etmediğim için hayret edince:

— Ne olacak, dedi, bizim gibisine çok bile, sekiz on kişi bir odada kalıyoruz, hancı da dört mecidideyi alıyor.

Bu muhavere beni Adanada evvelâ toprak ve amele meselesi üzerinde meşgul olmağa sevketti.

Düşünüyordum. O kuvvetli projektöre ve Atatürk heykeline bakıyordum.

— Yaradana kurban dedi... Ne adam...

Bu cümleyi duyunca ben biraz da ahvali ruhiyesini kurcalamak istedim.

— Onu niçin seviyorsun? dedim.

Şu sorduğu şeye bak der gibi yüzüme baktı.

— Memleketten gâvuru sürdü, çikardı, dedi, sonra bak ben hiç kimse-den korkmadan Sivastan buralara kadar gelebiliyorum, eskiden olsaydı, kırk kere yolumu çevirirlerdi.

Adananın içi

Adananın içi dışı kadar güzel değil... İki ana caddesi istisna edilirse yan sokaklar, eskiliğin, bütün işaretlerini üzerlerinde taşıyorlar, bunu tenkit makamında söylemiyorum, koca bir şehri temelinden değiştirmek hiç şüphe yok ki mümkün değildir. Evlerin birbirinin içine girmiş olması, sokakların dar olması, damların yassı, ve toprak olması şehre ayrı bir hususiyet veriyor.

Şehrin yüksek bir tarafında yüksek bir yere çıkar da, etrafınıza şöyle bir bakarsanız, zütün damalarda birer taş merdane görürsünüz... O merdane ile damlar aktırılır.

Adanadaki evlerin düz, toprak damları her sene bir tamir görürmüş, yağmurlardan sonra ot bitmesin diye toprağı iyice döverler, hattâ biraz da tuzlarlarmış, üzerinde ot biten damakarmış, nebatın kökleri, suyu odaların içine kadar indirirmiş, bu toprak damlar yazın Adanalıların aynı zamanda yatak odalarıdır.

İçlerinden bir tanesine sordum:

— Adanada kaç göç var.. Gündüzleri kadınlar evlerinde otururlarken, geceleri nasıl oluyor da dama çıkıp yatıyorlar, evler birbirine bitişik olduğu için, herkes sanki bir odada imiş gibi oluyor, bu nasıl şey?

Adanalı güldü:

— Evvelâ karanlıkta kimse kimseyi görmez dedi, sonra cibinliği de gerer içine gireriz. Öyle olunca artık tamamilen mahfuz demektir.

Adanalı muhatabım ilâve etti:

— Gazeteci efendi, kuzum şu derdimi de yaz... Adanada, ev buhranı var. Burada kiralat yüksek, sonra Adananın teamlülünde aylık kira yok... Ev sahipleri paraları peşin istiyorlar, şehir beş on sene zarfında bir misline yakın kalabalıklaştı. Gazetende yaz ve Adanalı ev sahiplerine söyle de kiralari evvelâ mahbemaah alsınlar, sonra zenginleri de bir kaç apartıman yap-sınlar, birisi apartıman yapsa, arkası çorap söküğü gibi gidecek, amma daha bu iş kimsenin aklına gelmedi.

Adanada bisiklet bolluğu

Bir tarihte meşhur, seygar sergi ile Avrupa limanlarını dolaşanlar, Hollândan bahsettikleri zaman bilhassa oradaki halkın hep bisiklete bindiklerinden, her yere kadın erkek bisikletle gittiklerinden bahsetmişler ve bu hâdiseyi Holândanın hususiyeti olarak tebarüz ettirmişlerdi.

Holândadaki hususiyet Adanada da var. 100 bin nüfuslu Adanada 700 bin nüfuslu İstanbuldan fazla bisiklet var. Lisenin bahçesinde bisikletler sıralanmış, çünkü talebeler mekteplerine bisikletlerle gidiyorlar, fabrikaların antrelerinde bisikletleri bağlayacak yerler var, çünkü ameleler fabrikalara bisikletle gidiyorlar, memurlar dairelerine, postacılar evlerine, hep bisikletle gelip gidiyorlar, Adanada bisiklet, bir spor ve eğlence vasıtası olmaktan çıkmış, tramvayın yoksulluğunu gideriyor, ne kadar ucuz olsa gene hayli masraf kapısı olan arabalarla rekabet ediyor.

Adana yalnız tarihi bir şehir değil - dir, cenubun incisi, Türkiyenin bu en güzel ve en zengin vilâyeti, aynı zamanda tarihe de uymasını bilmiştir. Düz, toprak damlarına, dar sokaklarına, taşan Seyhanına rağmen, Adana İstanbulu misafirini canını sıkıyor, onu orada oturduğu müddetçe daima güler yüzle karşıyor. Onun cenuptaki mevkii kanına da sıcaklık vermiş.

Mustafa Faat

HODİRİ MEYDAN

Kimi "ya Allah", kimi "Mondiyö", diyerek okları hedefe fırlatıyor

Şimdiki Okmeydanı, eski ok oyunlarına mahsus bir meydan haline getiriliyor. Vaktiyle öyle cengâverler varmış ki, bir «YaAllah!» diyişinde oku 1200 kılaca savururlarmış. «Tozkoparan dede» bunların başlarında gelirmiş.

Müzeleyen kal-yonlar, ağır ağır Sâdâbâda yaklaşıp olacaklar. Çağlayan ihya edilecek... Seyyahlar buradan Okmeydanına çıkacaklar... Gözümün önünde şöyle bir manzara canlandı. Bir Eylül akşamı. Bir gün evvel yağmur yağdığundan Halicin suları sapsarıdır. Önünde motörlü festival sahı. Üstünde zamanın meşhur şarkıcıları, Bayan Safiye, Bayan Eftalya, Bay Münir Nurettin, Hâfiz Sadettin. Yanlarında utlar, kemanlar, etrafta Bahriye müzesindeki tezgâhlarından indirilmiş, müzeleyen, işlemeli, şehneşinli kal-yonlar.

Bu kalyonların içinde, kolonyal şapkalı, dişlek Amerikalı seyyahlar sıra sıra oturmuşlar. Ellerinde dürbünler, etrafi seyrediyorlar.

Alay (Hey! hey!) temposuyla ağır aksak ilerliyor.

Bir yandan Nedimin meşhur bir gazeli bu garip alayı iyiden iyiye yadırgamış, kakavan Amerikalı hatunlara doğru:

Yvah! Şu üç çifte kayık aldı kararım Şarkı okuyup geçti bir âfet var içinde!

Diye feryat ediyor.

Diğer yanda Yahya Kemal'in gene meşhur şarkısı duyuluyor:

Dün bezminizin bir ezeli nişvesi vardı Saz sesleri tâ fece kadar körfezi sarı Vaktâ ki sular, şarkılar inlerken ağardı Bendim geçen ey sevgili sandalla denizden...

Ve tâ gerilerde bir Deka gramofonunun, salapuryaya oturtulmaktan mütevellit dehşetli azabı duyuluyor:

Pari jö temöl...

İşte bu alay dolmak üzere olan Halicte yer yer karaya oturarak nihayet salimen Sâdâbâda varacak.

★

Okmeydanında büyük bir sahayı eski oyunlara mahsus bir meydan haline getirmeği düşünüyoruz. Burada zaten eski kirışçilerin ok attıkları mahaller olduğu gibi duruyor. Vaktiyle öyle zorbazu sahibi cengâverler varmış ki bir «Ya Allah» diyişte oku 1200 kulaca savururlarmış. Meselâ (Tozkoparan Dede) bunlardan biri imiş. İçlerinde öyleleri varmış ki hedefe oku atar, hedefin arkasındaki tunç çingirâğı delerlermiş.

İşte bu eski sporu ihya edip Okmeydanını da ele aldık mı, keyfimiz tamamdır. Seyyahları müzeleyen kalyonlarla Sâdâbâda getirip oradan meydana taşıyoruz. Herkes yerli yerine oturur. Gelsin, tirandazlık müsabakası!

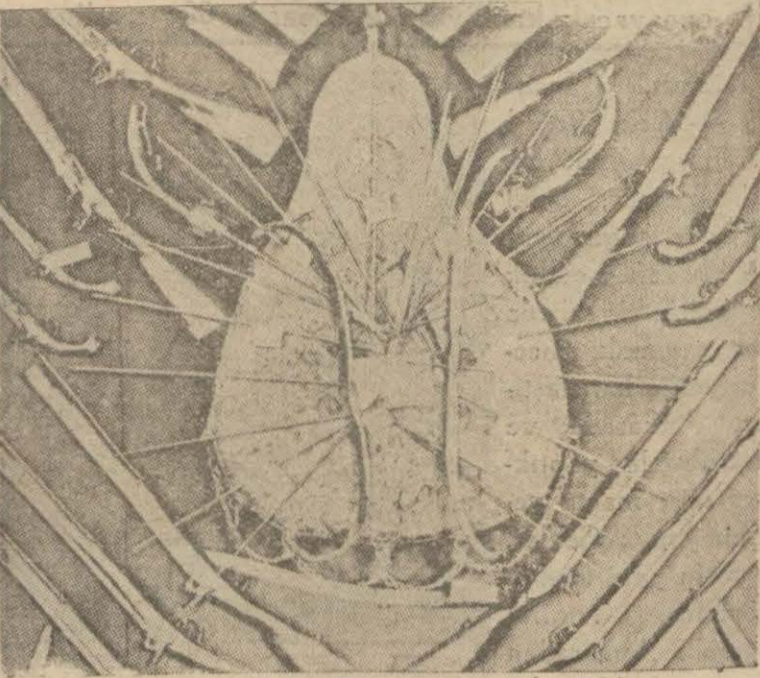
★

Gözümün önünde bir başka manzara canlanıyor.

Kalın paltosunun her bir omuzuna üçyüz gram pamuk doldurulmuş, saçları ensesinde top top, kıvr kıvr, Duğlas bryıklı delikanlılar ortaya çıkıyorlar.

Spor eski spor olduğundan, nizamata da eski olacak. Sporcular (Şa şa) diye bağurmayacaklar. Birinci mevki çadırların bir tarafına dönüp yere dokuzar kere diz vurduktan sonra soyunmağa gidiyorlar.

İşte yeni atletler, omuzlarında ok dolu sadaklar, ellerinde kirışlerle göründüler. İşte ayağın taban taşına dayayan, tek gözünü kapayıp kemaneyi hazırlıyor, ve sonra kimi, (Ya Allah), kimi (Ya Hak!) kimi (Mon diyö!) diyerek okları fırlatıyor.

Eski silâhlardan bir kısmı

Galatasarayın meşhur okçusu Bay Atar, 120 metrede yeni Türkiye rekoru tesis ediyor. Arkasında ezeli rakibi Fenerbahçeli Bay Çakarın okuyla 110 buçuk metrede ikinci ve sonra sırasile Güneş, Beşiktaş, İstanbulspor, Vefa ilâh... okçuları.

Etraftan haykırışmalar, müzik dekora, dekor oyuna uysun diye, çadırların önüne sıralanan Mehterler en büyük küslerini gümbürdetiyorlar.

Bu sayede İstanbul halkının kâffesi küs dinlemiş olduğundan gayri davula kulak asan kalmıyor.

★

Ok spor dedikse sade okçulukla vakit geçirilmeyecek, ne kadar eski oyunlar varsa ihya edilecek. Bunun için işten anlıyan eski oyunları tetkik eden zevat bize listesini verecekler. Cirit, kılıç, kalkan oyunları da yapılacak.

Ben gene düşünüyorum: Sipahi ocağının meşhur şık süvari bayanları, hafif İngiliz dört naliyle meydana geliyorlar. Ellerinde son moda cirit sopaları. Başlıyorlar cirit oyna mağa.

Cirit oynamak diyip te geçmiyelim, değneği karşısındakinin kafasına yerleştirmek. Üstüne bindiği havyanı yarım sağ ederek hücumdan vazgeçmiş gibi davranıp sonra tekrar pertav eylemek. Hepsisi usulü dairesinde seyrediliyor. Bayanlar bu işi o kadar iyi beceriyorlar ki meşhur (Ali Cengiz) oyununu bile yanında solda sıfır kalıyor.

★

Okmeydanında bir de poligon yaptırmağa teşebbüs edeceğiz. Meydan müsaittir. Sade oradaki bostanları kaldırmak gerek. Hem bostanlar da artık kaldırılmalı Bayım. Bostanlar biraz da ha dururlarsa Alimallah Okmeydanının bütün toprağı bir çamur cumudiyesi halinde bir koldan Halice, bir koldan Kasımpaşaya akıp ikisini de çamura boğacak. Bunu duyar duymaz haydi bende yeni hayal âlemi:

Okmeydanı poligonuna koşan koşana. Dededen kalma kara Martin, Yunan harbinden yadigar kırma gara tüfengi, altı kaval üstü şışhane filinta, çiftinin çeşidi, Barabellüm, Golt, Karadağ, Browning, Mavzer tabancaları. Ve boy sırası olmuş binlerce atıcı.

Meydanı bulan artık atmağa başlıyor. Öylesine kurşun çalıyor ki İstanbulda atıcı olmanın adam kalmıyor. Cümlemiz, göğsümüzü gere gere: «Ben senden daha kıyak atıcıyım!» diye öğünüp geziyoruz.

★

Kasımpaşada birkaç hayir sahibinin gayreti ve Evkafın himmetile bir teşebbüs yapılmış, eski oyunları ihya etmek maksadiyle bir de (Okspor) adlı klüp kurulması düşünülmüş.

Ben bu yazıyı işte bu klübün müessislerinden birisile konuştuktan sonra yazdım. İşine gelen âza olsun. Hodiri meydan!

Kemal Tahir

KADIN

CEVAP VERİYORUZ

Okuyucularımızın bazıları soruyorlar

Bebek R. K. S. rüzmile mektup yol-lıyan bayana:

Belinizin inceleşmesi için eğilme hareketleri yapmalısınız. Sağa sola, öne, arkaya doğru mümkün olduğu yere daha fazla eğilmesine bu hareketlere birer defadan başlayarak tedricen arttırır ve her sabah (8) zer defaya kadar çoğaltırsınız. Madem ki belinizin fazla kalınlığından şikâyetçisiniz. Şu halde ilk defada fazla eğilmeniz zahmetli ve muzır olabilir. Birdenbire zorla eğilebilmek için ısrar etmeyiniz. Yavaş yavaş her gün eğilmeyi biraz arttırırsınız. Az zamanda meselâ: Öne doğru eğildiğiniz zaman kollarınızı yere uzatarak avuçlarınızı yere dokunduracak kadar eğilebilirsiniz. İstenilen şey de bundan ibarettir.

★

(Kadıköy Bayan S. N.)

Besleyici krem sabahleyin yüzünü : valetinden sonra temiz cilt üzerine sürülür. Eğer hemen sokağa çıkmak mecburiyetinde iseniz akşamleyin yüzünüzü yıkadıktan sonra da sürebilirsiniz. Fakat yatmadan evvel ince bir tülbeentle silmeyi unutmamalısınız. Çünkü yüzde geceleyin krem bulundurmak cildin nefes almasına mâni olur.

Kendiniz Dikebilirsiniz

Kendi kendinize dikebileceğiniz sade ve güzel bir elbise ile ebisenin şıklığını arttıran kolay bir yaka.

Robun önde ve arkada ufak bir robası var. Yakanın altından başlıyan kup önde gittikçe birbirlerinden uzaklaşıp yan dikişlerde nihayetleniyorlar. Arka düzdür. Kolayca biçebilirsiniz.

Yaka grek tül üzerine dikilmiş ince biyelerden yapılmıştır. Bu biyeler beyaz bir ipeklidir.

Şık bir tayyör modeli

Gri yünlü tayyör. Yakanın ve ceplerin kenarına astrakan geçirilmiştir. Kollar dar ve düz. Eteğin yalnız önünde bir plikâşe var. Sentür siyah deri üzerine metal kakmalıdır. Bluz siyah yünlü kumaştan. Yakası dik. Sağ taraftan küçük, gri düğmelerle açılıyor.

Çocuk Bakımı

Küçük bebeklere susadıkları zaman susuzluklarını giderecek kadar fazla su verilemez. Bunun için yavru mütemadiyen susuzluk duyar, ağlar, rahatsız olur. Halbuki çocuğu rahatsız etmeden susuzluğunu gidermenin çaresi çok basittir. Bir kahve kaşığının içine iki veya üç damla limon suyu sıkınız. Bunu yavaşça susıyan bebeğin ağzına akıtınız. Bu suretle onu hem susuzluktan kurtarmış olursunuz, hem de ona sıhhat verici bir gıda olan vitamin vermiş olursunuz.

Çocuğun sıhhatini koruyacak bu nevi basit çareleri gazetemizin bu sütunlarında zaman zaman neşrederek genç annelere ufak bir yardımda bulunmaya çalışacağız.

Mevsimlik Bir manto

Mevsimlik sade ve pratik bir manto Yaka, bildiğimiz devrik yaka kadir. Fakat biraz genişçe. Kollar düz, yalnız bileklerde yuvarlak bir yırtmaç, bu yırtmaçın bittiği yerde birer düğme var.

Belin biraz aşağısında, kumaş yarılarak iki cep yapılmıştır. Mantonun arkası robalıdır. Robanın ortası sivri olarak epeyce aşağıya kadar bir plikâşe var.

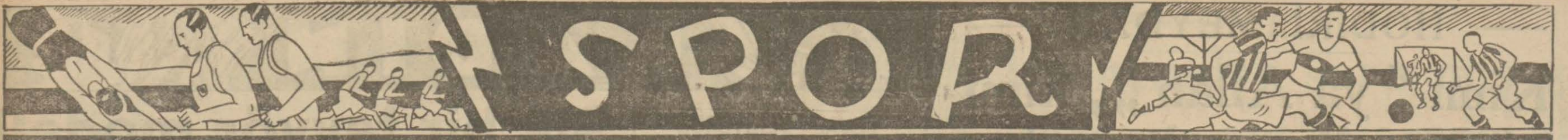

Güzel bir yün ceket

Kol ağzaları ile tekteki band bir ters bir yüz lâstik örgüdür. İlk sıra nihayetine kadar böyle örüldükten sonra her sırada ters ilmiklerin üzerine ters, yüz ilmiklerin üzerine yüz yapılacak.

Süveterin esas örgüsü zikzak örgüdür. Bunun için ilk sıra nihayete kadar 2 ters - 1 yüz - 2 ters - 1 yüz örülür. Sonra her sırada bir tane sola kayılır. Yani iki tane tersin üzerine evvelâ yüz, sonra bir ters yapılır. Yüz iğnenin üzerine de bir ters iğne, ondan sonraki iki ters ilmikten birincisinin üzerine yüz, ikincisinin üzerine ters ilmik örülür. Sonra hep iki ters, bir yüz devam edilir. Üçüncü, dördüncü sıralar da nihayete kadar hep iki ters, bir yüz ilmik yapılacaktır. Fakat zikzak olması için daima tersleri ve yüzleri bir sıra evvelkine nazaran bir ilmik soldan başlamak lazımdır. Ön sırayı bu şekilde ördükten sonra bu defa evvelkinin aksine her sırada bir tane sağa doğru kayılır. Yani ters ve yüz ilmikler bir evvelki sıraya nazaran bir tane sağdan başlanır.

Dünkü lik maçları

Galatasarayla Güneş güzel bir oyundan sonra berabere kaldılar

Beşiktaş Vefayı 4 - 1 yendi. Fenerbahçe 7 sayı ile haftanın gol rekorunu yaptı

Lik maçlarının en mühimi olan Güneş - Galatasaray maçı dün yapıldı.

G. Saray 1
Güneş 1

Ve neticede bir bira berabere kaldılar Oyunun tafsilâtına geçme-

den evvel şunu söylemek isteriz ki dün kü oyunun dörtte üçü Galatasarayın tam bir hâkimiyeti altında cereyan etmiş, fakat talihsizlik yüzünden bu maçı kazanamamışsa da Galatasaray bu maçta enerjik ve çok güzel bir oyun göstermiştir.

Takımlar sahada dizildikleri zaman Galatasaray takımı:

Avni, Lütfi, Reşat, Eşfak, Salim, Suavi, Necdet, Bülent, Gündüz, Hâşim, Danyal şeklinde, Güneş ise:

Safa, Faruk, Reşat, Daniş, Rıza, İsmail, Melih, Salâhattin, Rasih, İbrahim Rebii şeklinde idi. Oyuna Ahmet Ademin idaresi altında başlandı.

Güneşliler çok asabî görünüyorlar ve aceleli hareketlerde bulunuyorlar. Birkaç hücumdan sonra oyun Galatasarayın nisbî hâkimiyeti altına girdi. On sekizinci dakikada Güneşliler soldan inkişaf ettirdikleri bir akında, Rasih'in bir sıyrılışı ve Avninin ileri çıkmasından istifade ederek sağ köşeden ilk gollerini yaptılar. Bu golden sonra Galatasaraylılar Güneş kalesini sıkıştırmağa başladılar. Oyunun 25 inci dakikasında kaleye akan Gündüze on sekiz çizgisi içinde bir faul yapıldı. Hakem penaltı verdi. Reşat sıkı bir vuruş yaptığı halde topu kalecinin ayaklarına attı. Ve gol fırsatını kaçırdı. Mütemedi ve mütekebil akınlar sırasında Galatasaraylılar soldan yaptıkları akınlardan birinde Hâşim'in çok güzel bir şütiyle beraberlik sayılarını yaptılar.

İkinci devrede Galatasaray rüzgâr altına düşmüştü. Fakat buna rağmen bir türlü bir galibiyet golü çıkaramamıştır. İki takımın karşılıklı ve güzel oyunlarıyla maç 1 - 1 beraberlikle neticelenmiştir.

Nasıl oynadılar ?

Galatasaray takımı çok enerjik oynamıştır. Futbolde tek oyuncunun mu vaffak olması bir netice hâsıl edemeyeceğini anlayan bütün oyuncular müş tereken çalıştılar. İlk defa santrhif oynayan Salim takımın en iyi oyuncusu olduğunu gösterdi.

Güneş takımına gelince: Kaleci ken disine düşen vazifeyi fazlasıyla yaptı. Ve takımını muhakkak bir mağlûbiyet ten kurtardı. Güneş müdafaası Galatasarayın çok güzel oynayan hücum hat tı karşısında şaşırmamış ve Güneş takımını mağlûp olmaktan kurtarmıştır.

İki takım da çok temiz ve güzel bir oyun gösterdi

Günün ikinci derecede mühim maçı, Beşiktaşla Vefa arasında idi. Takım lar sahaya çıktığı tıgı zaman Beşik taşta Feyzi, Vefa da, Hüseyin yok-

Beşiktaş 4
Vefa 1

Galatasaray, Güneş takımları bir arada

Güneş kalesi önünde Galatasaray hücumu

tu. Oyun, çok güzel başladı. Çok güzel devam etti. Bu iki klüp arasında ötedenberi mevcut sevimse tesirile olsa gerektir ki maç çok temiz olarak bitti. Birinci devrede Sulhinin güzel bir top sürüşü Beşiktaşın ilk sayısını temin etti. Vefalılar yaptıkları iyi bir hücumu heba ettiler.

İkinci devreye çıktıkları zaman Vefalılar takımlarının hücum hattında değişiklik yapmışlardı. Oyun gene iyi idare ediliyor, güzel oynanıyordu. Hak kımın kolladığı fırsat, Beşiktaş sayı yapacağı vaziyete getiriyordu. Vefa müdafaası sayılara mâni olduğu gibi ileriye de yardım etti. Hüseyinin güzel bir şüti Vefayı berabere vaziyete getirdi. Beraberlik 4,30 a kadar devam etti. Karanlık çökmüştü. Yağmur çok sıkı yağıyordu. Şeref bu sıralarda güzel ve keskin bir şütle üçüncü sayıyı arkasından Eşref gene iyi bir şütle dördüncü sayıyı yaptılar. Beşiktaş son sayısını yaptıktan sonra maç 4 - 1 Vefanın mağlûbiyetiyle bitti.

Fenerbahçe, Hilâlî mağlûp etti

İstanbul lik şampiyonasının en başında giden Fenerbahçe dün Hilâlî takımıyla yaptığı maçın ilk devresinde üst üste dört gol yaparak devreyi 4 - 0 bitirdi. İkinci devrede Hilâlî takımı oldukça canlı oynadı ise de üç gol daha yiyerek 7 - 0 mağlûp oldu.

İstanbulspor güzel ve canlı oynadı

Müsavi kuvvette likte derece almış olan bu iki takımın maçı ümit edildiği kadar canlı ve sert oldu. İlk devrede büyük bir hâkimiyet gösteren İstanbulspor toplu olarak yaptığı hücumlardan istifade ederek beş gol çikardı. İkinci devrede Anadolu takımı düştüğü vaziyetten kurtulmağa gayret etmiş, iki taraf ta yaptığı büyük çirpimaya rağmen bir tek sayı yapama-

İs. Spor 5
Anadolu 0

dan oyun 5 - 0 İstanbulspor lehine bitmiştir.

Altınordu rakibini ezercesine yendi

İkinci lik takımları arasında bu mü sabaka baştan nihayete kadar hâkim oynayan Altınordunun yüksek ga lebesile sona ermiştir. Altınordu takımı dünkü maçında rakibine karşı çok yüksek olduğunu isbat edecek kadar güzel oynamıştır.

Altınordu 5
Doğanspor 0

Doksan dakikada 10 gol

Kuvvetleri müsavi olan iki takım arasındaki müsabaka tahminden fazla heyecanlı oldu. Doksan dakikalık oyun esnasında tam on gol yapacak kadar fırsat bulan iki takımın üst üste gol yapmaları oyuna büyük bir heyecan verdi. Topkapı kalecinin zayıflığından istifade etmesini bilen Süleymaniye 2 sayı farkla rakibini mağlûp etti.

Süleymaniye 6
Topkapı 4

Sporcu centilmendir, tekme atmaz!

Bu iki rakip klüp, bugün - bir hâdisemüstesna - çok güzel bir oyun oynadılar. Hakem Saim Turgut (Vefa) idi. İlk devrede Karagümrük ilk sayıyı yaptı. Bir müddet hâkim oynadı... Bir iki faulü, hakem cezalandırdı, bir Karagümrük faulü Mukadderin ayağıyla berabere vaziyete geldi. İkinci devrede iki gol yapan Karagümrüklülere, yılmaz bir azimle çıkan Feneryılmaz lılar bir sayı ile mukabele ettiler, bu suretle maç 3 - 2 bitmek üzere iken faul yapana tekme atan bir oyuncuyu hakem sahadan çıkardı.

K. Gümrük 3
F. Yılmaz 2

Son dakikada kazanılan beraberlik

Geçen hafta Vefaya güzel bir müdafa oyunu oynayan Beykozlular bugün Eyübün eksik bir kadrosunun mü - kemmel müdafa sistemleri karşısında mağlûp bile oluyordu. Birinci devrede çok canlı oynayan Eyüplüler bu oyunun, ilk golünü de eski oyuncu Adnanın ayağıyla atarak, devreyi 1 - 0 üstün bitirdiler. İkinci devre oyun bu halde tam 37 dakika devam etti. İkinci devre bitiyordu. Bahadırın bekten ayrılıp bahadırane gayreti esnasında frikik istifadesile oyun 1 - 1 halinde bitti.

Beykoz 1
Eyüp 1

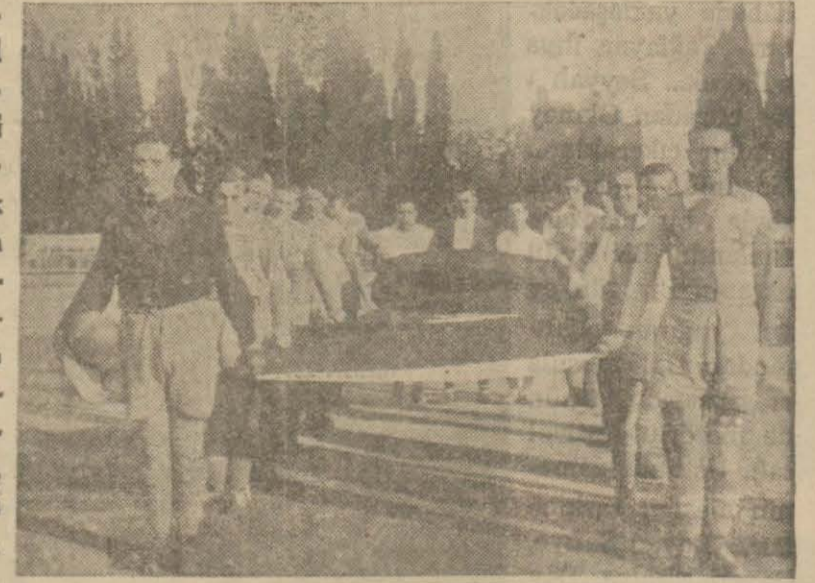
Çeki Karlinin İzmirdeki maçları

Çek takımı seyircisiz bir sahada nasıl oynadı?

Çeklerin kafile reisi diyor ki: - Fenerbahçe karşılaştığımız takımın en üstünüdür. Fikret her hangi bir profesyonel takımda oynayacak kabiliyettir. Senede 600 sterline angaje edilebilir

İzmir, (Husu si) — Çek futbol profesyonelleri İzmirde gelince, belki de spor hayatlarında ilk defa olarak seyircisiz bir sahada maç yapmak mecburiyetile karşılaştılar. Ankarada ve İstanbulda yaptıkları dört maçta yenilmeyen Çekler, İzmirin yeni stadını görünce, İzmirin spora Ankaradan ve İstanbuldan daha büyük bir alâka gösterdiğini zannemişlerdi.

Dört, beş bin seyirciyi kolaylıkla stada sürükleyen Altınordu - Altay maçlarını aramak mümkün mü? Bugün tribün kısmı bile dolmadı. Bilhassa kadın seyirciler pek az... Çekler güzel bir seremoni

Yukarıda: Çekler Türk bayrağını aralarına alarak sahaya çıktılar. merasim yaparlarken, aşağıda: Göztepe takımı

Bunu Göztepe takımı takip etti.

Oyun durgun başladı. Göztepeliler ancak onuncu dakikadan sonra tehlikeli hücumlarla Çeki Karlin kalesini tehlide başladılar. Atılan iki şütten birini direk, diğerini kaleci yakaladı. Bunu Çeklerin sağdan inkişaf eden çok güzel bir hücumları takip etti. Fakat Göztepe müdafaasında kolaylıkla eridi.

Devre ortalarında Göztepelilerin attıkları gole Çekler, haftayın son dakikasında mukabele ettiler. İlk devre berabere neticelendi. İkinci devrede Çekler bir aralık ağır basacak kadar hâkimiyeti ele aldılar. Ancak Göztepenin çok canlı ve enerjik müdafaası bu hâkimiyet çemberini kırarak tekrar misafir takımın kalesini tehlide başladı. Oyun birer golle berabere bitti.

Altay - Çeki Karlin Maçı

Çekler ikinci maçlarını Altayla yaptılar. Saha gene tenha... Denilebilir ki sahanın tenha oluşu oyun üzerinde bile tesir yapıyor. Bilhassa Çekler hevesiz oynuyorlar. İlk devrenin 28 inci dakikasında İlyas Altayın ilk golünü enfes bir şütle atıyor. Buna Çekler üç golle mukabele ediyorlar.

Bugün 3 - 1 mağlûp olan Altay, çok canlı oyunu ile pek mahdut olan seyirciler üzerinde müsaait bir tesir bi-

merasim yaparlarken, aşağıda: Göztepe takımı rakımıştır. Bu oyun hey'eti umumiyesi itibarile İzmir futbolündeki ilerleyiş ortaya koymuştur.

Maçtan sonra Çeklerin kafile reisi le görüştüm. Bana Türkiyede karşılaştıkları takımlar hakkında çok şayan dikkat sözler söyledi. Bana anlatılanları şöyle hülasa edebilirim:

— Güneş takımı emniyetle oynayan, fakat takımda idare noksanından tam bir netice alamayan orta derecede bir takımdır. Fenerbahçe, takım itibarile karşılaştığımız takımların en üstünüdür. Fikret herhangi bir profesyonel takımda oynayacak kabiliyettir. Senede 600 sterline herhangi bir takımla angajman yapabilir.

Ankara takımlarında iyi oyuncular vardır. Fakat ful bir takım yoktur. Teknik itibarile geridirler. Çok sert oynuyorlar. Bu tabii bir sertlik değildir. Ankaragücü oyuncularını iyi hazırlanmıştır. Antrenmanları yerindedir.

İzmirin Göztepe takımı teknik itibarile, karşılaştığımız takımların hepsinden daha iyidir. Fakat aksayan yerleri çoktur. Bilhassa forverd hattı aksıyor. Muayyen bir oyun sistemleri yoktur.

Altay takımı da çok aksıyor. Bu takımın iyi bir futbol sistemi vardır Şükrü ve Fuad Fenerbahçeli Fikret âyarında oyunculardır.

A. B.

Halkevi koşusuna girenler yolda

İstanbul Parti Kongresi

Dünkü kongrede Partinin iki yıl içinde yaptığı mühim işler sayıldı

(Baştarafı 1 inci sayfa)
hittin Üstündağ kongreyi açtı.

İki senelik rapor
Kongre birinci ve ikinci başkanları ve iki sekreter intihabı yapıldıktan sonra İlyönkurulun iki senelik çalışma raporunun okunmasına başlandı. Rapor şöyle başladı:
«Sayın arkadaşlar,

İlk iş ve ilk söz olarak bize siyasi ve içtimai hayatımıza kendi elimizle istikamet vermek imkânını temin etmiş ve önümüze itilâ ve tekâmülün geniş yollarını açarak fıratın insanlarca en asil ve en güzel meyvesi olan çalışmak fırsatını hazırlamış olan Ulu Önderimiz Atatürkün kutsal adını; İstanbulun bütün teşekkülleri ve halkı namına yüreklerimizin apaçık ve en samimi candan saygı ve sevgisiyle anmakla müteahhir, Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İli teşkilâtının mümessilleri olan sizleri ve sizlerin kıymetli varlığınızda şerefli ve yüksek şuurlu Partilileri selâmlamakla bahtiyarız.

Müzakerelere girişmeden ve İlyönkurulun iki senelik işbaşı ve çalışma hesaplarını vermeden evvel bundan önceki görevlere uyarak Partimizin Türk tarihinde tuttuğu eşsiz ve örnek-siz şeref mevkiini ve umumî mahiyeti ile ana vasıflarını ve sonsuz çalışmalarla ulusal hayatımızda yarattığı genel kalkınmayı bir kelime ile Partimizin tarihini bugün burada size bir kere daha izah etmek ihtiyacını duymuyoruz. İlimizin mahalli faaliyetinin üstün de kalan ve mesaimize rehber ve ilham membaı olan umumî programımızın ana hatları ile, büyük millî politikayı, Büyük Kongremizin geniş çerçevesi içinde sayarız.

Partimizin bildiğimiz ve inanıp bağlandığımız ve her vesile ile sık sık biz zat işi içinde temas ve idrak etmek fırsatını bulduğumuz bu umumî ve büyük işlerini daha ziyade teşkilâtımızın çevresi içine girmiyen halk tabakaları ile yeni yetişen gençler arasında yaymak ve her fırsattan istifade ile her yerde yerli ve yabancı her rasgeldiğimiz insanlara davamızın büyüklüğünü iyiliğini, haklılığını ve Türk varlığına mîna değışmez bir zaruret olduğunu telkine çalışmakla gayretlerimizi daha yerinde ve daha iyi kullanmış oluruz.

Bundan sonra raporun okunmasına devam edildi.

Parti işleri ve seçim
Mebus seçimine 199,896 sı kadın ve 198558 i erkek olan birinci müntehiplerden 173,197 kadın 169,157 erkek seçime iştirak etmiş 221 i kadın 1414 ü erkek olmak üzere 1635 ikinci müntehipler seçilmiştir.

Birinci müntehipten yüzde doksan yedisinin, ikinci müntehipten intihabatına iştirak etmiş olması halkımızın seçime ne kadar yakından alakadar olduğunu göstermektedir.

Alman arsa ve binalar
Eminönü Halkevi binasının yanında bulunan 421 metre arsa 14,000 liraya satın alınmıştır. Buraya kapalı bir spor ve konferans salonu yapılacaktır. Bakırköy istasyon caddesinde 8450 liraya bir bina satın alınmıştır. İlçe kuracağı olarak kullanılacaktır.

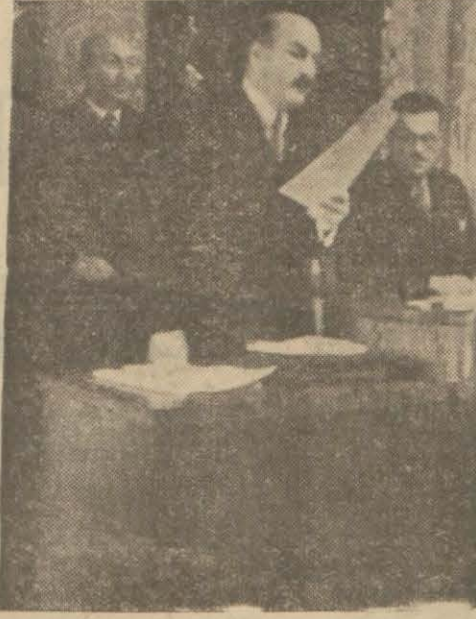
Köylüye yardım
Menekşe çiftliği, Halkalı köylüsüne verilecek ve Turan çiftliği de Firuzköyü kalkına devredilecektir.

Halkevleri
Partimizin Kültür kaynağı olan Halkevleri Türk kültürünü yayması bakımından son derece faydalı işler görmüşlerdir.

Eminönü Halkevi
Bu Halkevinin 3414 üyesi vardır. Gösteri kolu 226 temsil vermiştir. 336 muhtelif toplantıya 66013 kişi iştirak etmiş, Evin kitap sarayında 4984 kitap mevcut bulunmuştur.

Bundan başka iki mecmua çıkarmak ve federe olmaları klüpleri himaye ederek maçlar tertip etmektedir.

Diğer Halkevleri
Beyoğlu, Kadıköy, Beşiktaş, Şehremini, Şişli, Üsküdar Halkevlerinde muhtelif vesilelerle üç bine yakın toplantı yapılmış ve muhtelif vesilelerle

Muhiddin Üstündağ çalışma raporunu okuyor

bu Halkevlerine iki milyona yakın vandaş gelmiştir.

Spor ve gençlik kurumları
Spor bölgesinin halen ve faal sporcu sayısı 6825 tir. Son iki yıl içinde 1034ü yerli ve 184 ü ecnebi olmak üzere 1227 müsabaka yapılmıştır. Türk spor kurumu mu İstanbul bölgesine mensup klüplerin adedi 24 tür.

Kültür işleri
Fındıklıdaki İsmet İnönü ilkokulu binasının inşaatı bitirilmiştir. Muhtelif mevkilerde üç mektep esaslı surette tamir edilmiştir. Diğer tamir edilen okul binalarının adedi 48 dir. Samatyada Alman mektebi, Beyoğlu 29 uncu mektebini yanındaki bina ve Kasımpaşa da bir arsa satın alınmıştır. Bundan başka tedrisat eşyası olarak 250 harita, bir sinema makinesi alınmış ve bir piyanonun alınmasına yardım edilmiştir. İki köy okulu yaptırılmış 23 köy okulu tamir edilmiştir. Gene köy okullarına muhtelif arsalar, ders eşyası satın alınmıştır. Diğer mekteplerin tamiri ve yenilerinin inşası da kısmen takarrür etmiştir.

Çocuk kampları, bahçeler, tiyatrolar
Kızıltoprakta 43 üncü mektepte kamp açılmış, 130 talebe kaydolunmuştur. Muhtelif mntakalarda çocuk bahçeleri açılmış ve Şehir Tiyatrosunda çocuk temsilileri verilmiştir. Ve ilk okul çocuklarının dişleri muayene ve tedavi ettirilmiştir.

Orta okul ve liseler
Yeniden Haydarpaşa erkek lisesi açılmış, iki orta mektebe de lise sınıfları ilâve edilmiştir. 10 tane yeni orta okul açılmış ve iki sinif okulu açılmıştır. Yeniden 7 orta okul açılması Bakanlığa teklif edilmiştir.

Belediye işleri: Yollar
Yüzbin metre murabbain yakın beton kaldırım, parke şose döşenmesi ve tamiri yapılmıştır.

Mecra işleri
İki senede 8261 metre uzunluğunda mecra ve 2238 metre kollektör degurjuvar inşa olunmuş, 7246 metre tulünde mecranın tamiri yapılmış 18528 metre tulündeki mecra da temizlenmiştir.

Köprüler - İskeleler
Kadıköy iskelesi yapılmış, Gazi Köprüsü inşaatı ihalesi yapılacak temeli atılmıştır. 370,000 liraya hal binası yapılmıştır. Muhtelif semtlerde umumî helâlar, çöp istasyonları, gaz tankları, hastahane müstemilâtı, iskele ve rih-tim tamirâtı yapılmaktadır.

Konservatuvar ve tiyatro
İstanbulda bir konservatuvar ve bir tiyatro binası yapılmak için projeler hazırlanmıştır. Şehrin imar planı da müteahassis Prost'a havale edilmiştir.

Tamir edilen yollar
Vilâyet hudutları içinde 116,952 kilometre yol, 1,095,728 lira sarfiyle tamir edilmiş ve halen 442256 lira sarfe dilerek 25612 kilometre yola da tamir edilmektedir. Geçen yıl içinde 368648 lira sarfile 31930 metre yol yapılmış ve 9164 lira sarfile 2385 kilometre yolun yapılmasına başlanmıştır.

Su işleri
Şular idaresi şehrin su ihtiyacını tamamiyle karşılamak için muntazam programla çalışmakta ve lüzum olan tesisat ve makineleri yenilemektedir. Bu intizam dolayısıyla abone adedi gün

den güne artmaktadır.

İtfaiye işleri
İtfaiyeye lüzumlu birçok yeni vesait calebilmemiş, jimnastikhaneler ve garajlar vesair tesisat yapılmıştır. İtfaiye mektebi tesis edilmiş, yatakhaneler yapılmış, beynelmilel itfaiye komitesine dahil olunmuştur.

Hayır işleri
Kızılay ve Çocuk Esirgeme kurumları ciddiyetle çalışmaktadırlar. Adalar, Fatih, Bakırköy, Sarıyer, Üsküdar ilçelerinde fakirlere yardımlar yapılmış, ilkmekteplerdeki aç çocuklara sıcak yemekler ve giyecek tevzi edilmiştir.

Çocukları esirgeme kurumları üzerleri ne düşen vazifeleri ifa etmektedir.

Talebe yurtları
Parti talebe yurtları ve Maarif Cemiyeti talebe yurdu, bütün konforu havi olarak talebeleri barındırmaktadır.

Ziraat işleri
Ziraat ve bostan işleri, bağcılık ve meyvacılık ilerlemektedir. Ağaçlama işleri ciddiyetle devam ediyor. Arıcılık ta şayanı memnuniyet bir inkişaf göstermektedir. Kümes hayvanları ıslah ediliyor. Ve tohumların ıslahına devam edilerek tevziat yapılıyor.

Baytar işleri
Gerek inşaat ve gerek teksir işleri muntazaman ilerlemektedir. Hastalıkların önü alınmıştır.

Evkaf işleri
Evkaf 12 büyük camii esaslı bir surette tamir ettirmiş ve 30 camide de ufak tefek tamirat yapılmıştır. Heybeliada yeni bir cami inşa olunmuştur.

Yemek tevzii ve Bezmiâlem Valde hastanesi ciddiyetle çalışıyor. Bu yıl Darüşşefaka ile şehitlikleri imar cemiyetine 19,000 lira yardımda bulunulmuştur.

Esnaf işleri
Partimiz esnaf işlerini İş Kanunumuz meriyete geçince bu kanun çerçevesi içinde teşkilâtlandırılacaktır. Esnaf cemiyetleri hesabı hükümet tarafından sıkı bir kontrol altına alınmış, bu teşekküllerin mensuplarına müfit olabilmelerinin teminine çalışılmıştır.

Hesap işleri
İki yıllık gelir, 167,613 lira 50 kuruş tur. Buna mukabil parti masarifi 158 bin 602 liradır.

Bugün partinin İstanbulda 30 parça emlakı vardır.
Kongrede okunan rapor 2 saat sürmüştür. Kongre parti umum riyasetine ve genel sekreterliğine tazim telgrafları çekmeği de mütefikan kabul ederek on dakika istirahat çıkmıştır.

İstirahatten sonra Vali ve Belediye Reisi ve İlyönkurul başkanı Muhittin Üstündağ uzun bir söylev vermiş ve yer yer alkışlanan bu söylevde Vali ve Belediye reisi ve başkan, Parti İlyönkurul icraatını etrafı ile izah ederek ne kadar çalıştığını ve daha neler yapacağını tebarüz ettirmiş ve söylevini şöyle bitirmiştir:

Sizi bu kadar uzun sözlerle yormaktan maksat yapılan işlerin müfredatı bakımından hesap vermek değildir. Yu karıda da söylediğim gibi çalışma programımızın ruhunu ve esbabı mucibesini izah etmektedir. Bunu açıkça sizin takdir ve tasvibinize arz ediyorum. Yürüdüğümüz yol size de muvafık görülürse bunda cesaretle devam edeceğiz. Bize daha isabetli bir istikamet gösterirseniz bunu da münakaşaya ve neticesini kabule âmadedeyiz, ikaz ve tenvirinizi bekliyoruz.

Sözümü bitirmeden evvel teşkilâtımızın bütün kademelerine teşekkür edeceğim. Ocaklardan başlayarak vilâyet kadar bütün kongrelerde temin edilen intizam ve gösterilen alâka cidden iftihara şayandır. Müzakerelerdeki olgunluk manzarası teşkilâtımızın siyasi ve içtimai seviyesinin günden güne yükseldiğine çok kuvvetli bir delildir. Kongreye değerli başarılar dilerim.

Başkanın söyleviden sonra hâzırına limonata ikram edildi. Kongre saat 13 te tekrar içtima ederek hesap bakma ve bütçe yapma işleriyle ilçe kongrelerinden gelen dilekleri tetkik için 3 - 7 kişilik komisyonlar, İlyönkurula

Dalgadır ya Resulallâh!

Vaktile çok kalabalık ve içine iğne atılsa yere düşmez bir büyük meclisin en hararetili bir yerinde adamcağzın birinde dehşetli bir su dökme ihtiyacı hasıl olmuş.. kalabalıktan da dışarı çıkamamış Ne yapmış?

Yazan: Osman Cemal Kaygılı

(Pirandello) da göçtü. Allah rahmet eylesin!

Zavallının kendi gitti, adı kaldı ya digâr! Bizim gazeteler, bizim edebiyatçılar bile şimdi hep onunla, onun yazıları ve ortaya attığı muammalarla meşgul... Onun bazı ufak tefek öteberisini ben de görmüştüm. Hele (Altı kişi muharririni arıyor) piyesile, (Sana öyle geliyorsa öyledir) diye yazdığı şey pek hoşuma gitmişti. Yalnız bu (Sana öyle geliyorsa öyledir) i okuduktan sonra aklıma bizimkilerin eskiden Reybiyyon dedikleri (Kuşku felsefecileri) gelmişti. Malûm ya, onlar, pirleri, üstadları olan (Zenon) gibi her şey, her mesele için:

— Acaba şöyle mi idi, yoksa böyle miydi; şöyle mi desek doğrudur, yoksa böyle mi; şu bize kırmızı görünüyor amma, acaba, karşımızdakilere de öyle mi görünüyor; yoksa bizim kırmızı gördüklerimizi onlar yeşil mi görüyorlar; buhar mı sudan olur, su mu buhardan; tavuk mu yumurta - dan çıkar, yumurta mı tavuktan? diye buyuna meraktan merağa, şüpheden şüpheye düşer ve galiba en sonunda da:

«Ne şiş yansın, ne kebab!»
Der gibi:
— Öyle de olsa olur, böyle de olsa olur!

Deyip işi, sözde altmışaltıya bağlamaya çalışırlar.

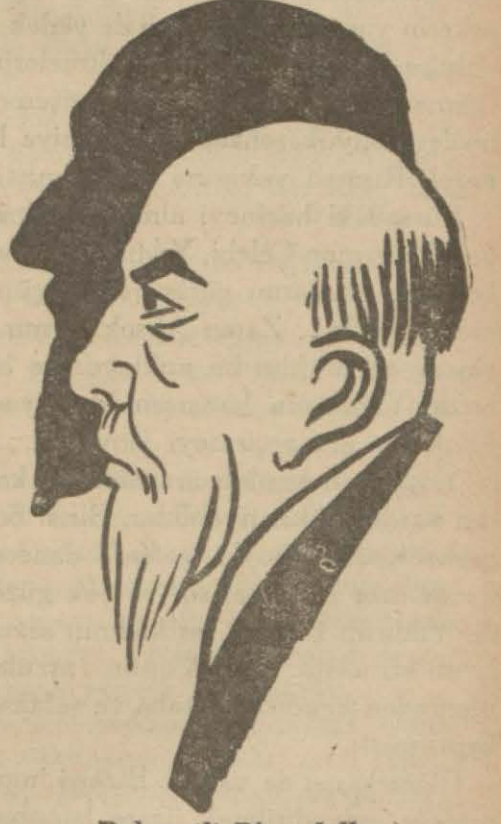
Rahmetli (Pirandello) nun «Sana öyle geliyorsa öyledir!» adlı kitabında söylemek istediği şey de hani, aşağı, yukarı buna yakın bir şey... Yani: «O kadını ya ölmüştür, ya sağdır. Yahut hem ölmüştür, hem sağdır, ve yahut ne ölmüştür, ne sağdır.» Gene galiba, eskiler bu gibi, kolay kolay içinden çıkmaz kaziyeyeler, muammalara, şimdiki yeni tabiri ile söyliyelim: Problemlere bazan safсата dahi derlerdi. Ben burada rahmetlinin bu gibi fikirlerine, yahut problemlerine hep saf-satadire demek istemiyorum; bu, kat'iyyen benim haddim değildir. Sonra ben onun nesini okuya veya görebildimse çok hoşuma gitti. Benim şimdi burada anlatmak istediğim şey:

Pirandello biraz Reybiyyone benzer ve Pirandello eğer bizim eski hikâyelerden şunu bilir miydi, bir yerden dinlemiş, yahut okumuş mu idi ve şimdi anlatacağım şu hikâyeyi vaktile bir yerden dinlemiş veya okumuş olsa acaba buna ne derdi?

İşte hikâye:

Vaktile çok kalabalık ve içine iğne atılsa yere düşmez bir büyük meclisin en hararetili bir yerinde adamcağzın birinde dehşetli bir su dökme ihtiyacı hasıl olmuş ve bir an gelmiş ki bu hal, bu ihtiyaç onu çok fena bir ızdırab içinde kıvrandırmaya başlamış... Fakat o - turduğu yer o muazzam meclisin tam ortalık ve en kalabalık bir yerinde olduğu için şimdi oradan kalkıp o kalabalığı yarararak yüz elli, iki yüz adım ötedeki kapıdan dışarıya çıkmanın değil; hattâ oturduğu yerden bir adım bile sağa sola kıpırdamanın kat'iyyen imkânı yokmuş... Bu vaziyette adamcağzın ne yapmış? Koskoca adam orada bir kaza yapiverirse ortaya müthiş bir rezalet çıkacak... Dayanılmaz azaplar içinde bir müddet dişini sıkmış; fakat işin artık dayanılır tarafı kalmayınca ızdıraptan gözlerini kapamış, başını önüne eğmiş; öylece neticeyi beklemeğe başlamış... Başlamış amma biraz sonra bir de gözünü açmış ki kendisi geğgeniş, teptenha, yemyeşil bir çayırık, çimenlik, ağaçlık yerde değil mi? Herif aman, zaman, bu ne hal böyle deyinceye kadar sıkıntısından kurtulmuş? Sonra bir türlü akıl erdiremediği bu işi bir hayli düşündükten sonra oradan yola dözülmüş; daha bir hayli çayırık, çimenlik, ormanlar, su başları geçmiş ve nihayet akşama doğru gele gele kalabalık ve bayındır bir köye gelmiş... Başından geçenleri oradakilere hayretle anlatmış... Kendisini dinliyen köylüler:

— Senin, demişler, geldiğin yer, yani senin memleketin buraya tam beş beş asil, 8 yedek üye büyük kurultaya beş asil beş yedek aza seçilmesi yapılmış, kongreye nihayet verilmiştir.

Rahmetli Pirandello

yıllık yoldur ve bu yol, geçilmez dağlar, sarp kayalar, engin deryalarla doludur. Onun için sen artık buradan oraya zor dönersin!

Adamcağzın kendi memleketinde bırakmış olduğu evini, barkını, sevgili çoluğunu, çocuğunu anarak bir hayli ağlamış, sızlamış, çırpınmış, döğünmüş, sonra da kadere boyun eğerek bu köye yerleşmiş... Derken, aradan çok geçmeden bu zavallıyı orada evlendirmişler, yeniden ev bark sahibi etmişler; uzatmışlar adamcağzın orada ikisi oğlan, bir kız üç çocuk sahibi olmuş, onlar büyümüş ve kızın gelinlik çağı gelince onu birile evlendirmeye kalkmışlar. Köyde bir düğün tertip edilmiş, bu büyük ve bayındır köyün en güzel binasında cemiyet kurulmuş, binlerce insan bu cemiyet tes'ide gelmiş ve tesadüfe bakın ki bu muazzam cemiyetin en hararetili bir zamanında adamcağzın gene meclisin orta ve en kalabalık yerinde bulunuyormuş gene zavallıyı bundan yirmi yıl önce kendi memleketindeki o muazzam mecliste yakalayan sıkıntı ya - kalamış... Şimdi ne yapmış, gene sağa sola bir hayli kıvranmış, bir hayli ızdırab çekmiş ve nihayet ızdırabın şiddetinden gene gözlerini kapayıp başını önüne eğmiş; biraz sonra da gözlerini açınca kendisini, yirmi yıl önce, kendi memleketinde bıraktığı meclisin orta yerinde bulmuş... Ve meğerse o meclis henüz bitmemiş bile...

İşte rahmetli Pirandellonun hayatında işine çok yarivacağına şüphe olmayan bir mevzu...

Asıl:
«Sana öyle geliyorsa öyledir!»
Diye buna derler dostlar!

Aynı zamanda, bu hikâyeye için mekân ve zaman nazariyelerini altüst etmek isteyen Bay (Aynştayn) ne buyururlar acaba?

Bana kalsa ben buna sadece: (Dalgadır ya Resulullah!) der, geçerim!

Osman Cemal Kaygılı

Para bulmak için yepyeni bir usûl

Alman gazeteleri yazıyorlar: İnsan yoksa merak etmeli, her istediğini muhakkak yapar. İşte genç bir san'atkâr bu hususta bize yeni bir misal veriyor:

Amerikalı bir delikanlı resme fevkalâde istidadı olduğunu anlıyor, fakat güzel san'atler mektebine girerek terakki etmesi için lâzımgelen paradan da mahrum olduğu için düşünüyor ve şu çareyi buluyor:

Mezun olduğu zamanlarda yapacağı tabloları karşılık göstererek hisse senetleri çıkarıp bir anonim şirketi tesis ediyor, kendisinin istidadını bilen bir çok kimseler bu hisse senetlerini alıyorlar ve delikanlı iki ay zarfında 8 bin dolar topluyor. Bir taraftan tahsiline devam ederken diğer taraftan da tablolar yaparak satıyor, ve mektebini bitirdiği zaman herkesin hisse senetlerini yüzde kırk fazlasıyla satın alarak kurduğu anonim şirketinin yegâne hissedarı oluyor.

Tarihten yapraklar

(Baştarafı 7 inci sayfada)

İcman Çelebi o tarafa kaçtığından onu yakalamak istiyorlardı. Fakat geceli gündüzlü, hiç dinlenmeden ve her askerinin yanında birer tane de yedek at olduğu halde son sür'atle gitmelerine rağmen Süleyman Çelebiye yetişememişler; büyük şehzade bir gemiye binerek Rumeli yakasına geçebilmişti.

Bursadaki hazinayı almayı unuttuğunu Süleyman Çelebi, Yıldırımın orada bulunan karılarını götürmeyi düşünmemişti bile... Zaten Aksak Timur için de en mühim bu noktaydı ve her halde Yıldırımın hazinesinden ziyade karılarını ele geçirmeyi istiyordu.

Yıldırımın karıları arasında iki kadın vardı ki Hıristiyanlardı. Birisi Sırp prenses, uzun boylu, şeffaf denecek kadar ince tenli, sarışın ve çok güzeldi. Yıldırım Beyazıt bu kadının arzularını kırmazdı. Hatta onun arzularını yüzünden kendisini şaraba ve sefahate kaptırmıştı.

Diğer karısı da vaktile Bizans imparatorile evlendirilmek üzere İstanbul gelirken Çanakkale boğazında Sarıca Paşa tarafından yakalanmış, pek güzel olduğu için padişaha takdim edilerek çok beğenilmişti.

Aksak Timur işte bu iki kadının her halde kendi ordugâhına getirilmesini emretmiş ve bu emir derhal yapılmıştı.

★

Aksak Timur o gün ordusuna büyük bir ziyafet veriyordu. Akşehir ovasına kurulmuş olan büyük ve ipekten çadırında, Hind şallarile Acem halıları ve Şam kumaşlarından yapılmış sedirde oturmuştu. Çadırın her tarafını prensler ve kumandanlar doldurmuştu. Dışarıdan yüz binlerce askerinin sevinç ve çalgı sesleri geliyordu. Bu sırada Yıldırım Beyazıt da çadırın bir köşesinde ve muhafızların arasında duruyordu.

Mogollarda bu gibi ziyafetlerde bal şarabı ve kırmızı içilir ve bunları yakışıklı delikanlılar, destilerden gümüş veya altın taslara boşaltarak sunarlardı.

Fakat o gün herkes bu âdetin tutulmadığını görerek şaşırılmıştı. Çünkü çadırın kapısından iki kadın girmişti ve bunların sağ ellerinde şarab güğümleri, sol ellerinde altından birer tas vardı.

Yıldırım Beyazıt birdenbire yerinden fırladı ve dişisi elinden alınmış olan bir kaplan gibi homurdandı.

Fakat muhafızlar hemen onun bileklerini yakaladılar ve yerine oturtular.

İki kadın yavaş yavaş ve sıkıklarak Aksak Timura doğru ilerlediler. Taslara şarab koydular ve ikram ettiler.

İkisinin de yüzleri solgundu.

Sarayında o kadar güzel günler ya-

şadıkları Yıldırım Beyazıtı böyle zinde görmemek için ona bakmıyorlardı.

Zaten Yıldırımın da bakılacak hali kalmamıştı. Çünkü bir kaç defa yerinden fırlamış, her defasında kuvvetli pençelerin zorile yerine oturtulmuştu.

O kadar vesdiği karılarının bu müthiş düşmanına bu kadar insan içinde şarap takdim etmesini bir türlü hazmedemiyordu.

Kalbinden vurulmuş gibi kıvrandı; inledi ve olduğu yere yıkıldı.

Aksak Timurun yüzünde sinsi bir gülümseme, intikam almış olmaktan doğan bir hazzın aydınlığı vardı.

★

Yıldırım Beyazıt o gün hayatının en büyük ve derin acısını çekti.

Bu acı onu daha çok yaşatmadı ve öldürdü.

Bununla beraber Aksak Timur onun karılarını Kastilya kralına gönderdi.

Turan Can

Yeni tramvaylarda

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Geçen gün bir yaşlı hatuncağız:

— Bu kapıları da üstümüze ne diye kaparsınız? Afakanlar boğacak! Vaz geçtim ben... Durdurun da inip canımı halâs edeyim! diye feryada başladı. Bir yolcu cevap veriyor:

— Bazı kimseler de bunları, şirket müdürlerinin hususî arabaları sanıyorlar. Onlar da işi anlarırsa, asıl o zaman yandınız siz!

Biletçi hayli de titiz. Ayağını önündeki koltuğa uzatan bir çocuğa çıkışıyor:

— Yepyeni koltukları murdar etme! Eski araba değil bu!

Bir yolcu, piposunu tütürmeğe kalkışıyor. Biletçi ona da söndürmesini öğütüyor:

— Yasak bayım

Beriki keyfine varamadığı piposunu söndürürken gülüyor:

— Desene, eski tas, eski hamam. Araba yeni amma, nizamlar eski...

Kulağıma çaldığına göre, yeni arabalarda vatmanlık, biletçilik etmek bir üstünlük sayılıyor muş:

— Bizim bayi yeni arabalara verdiler!.. Yıldızı açıldı maşallah! Yakında daha da ilerleteceğiz! diye keyiflenen zevceler varmış!

★

Taksimde tramvaydan indim. Bir çocuk annesini dürterek, kalkan tramvayı gösterdi:

— Anne... Mahpusları artık tramvayla mı taşıyorlar?

Teşbihte hata olur mu ya?

Hem bana öyle geldi ki, kapıları kapalı yerli arabalar için küçüğün bulduğu bu teşbih, bizim bulduklarımızdan daha yerindedir! Yalnız biz bunlara gönül rızasile, ve üste para verecek giriyoruz!

Selim Tevfik

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

Üksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

TIYATRO

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

gibi hareket etmeye çalıştı. Bir çok sahnelerde, tamamen Muhsini andırıyordu.

Rolünü mükemmel kavramıştı, hissediyor, hissettiriyordu. «Baba» yı oynayanlar arasında en muvaffak olanların biri de o idi. Fakat muhakkak onların biri de o idi. Fakat muhakkak olan bir şey varsa o da Muhsinin kolay kolay yetişmez bir san'atkâr olduğudur. Bu rolü isterdik ki Muhsin yapsın, Cehennemini oynayan san'atkârı bir kere de Baba'da görelim.

Neyreden, daha iyi oynamasını beklerdik. Bir adamı çıldırtacak kadar hiddetlendiren kadın seyirci üzerinde daha soğuk bir tesir bırakmalıydı.

Elektrikle suyu verilmiş **MAVİ JİLET** bıçakları, çok haffif surette traş ederek, her bıçağın dayanıklılığını, eskisinden çok fazla idame etmektedir.

Mari rolünü yapan Şaziye; makyajile, jestlerle, konuşma tarzile, en iyi bir dadı olmuştu. Eserdeki dadı bu kadar iyi canlandırılırdı.

Hüseyin Kemal bir çok sahnelerde iyi bir rahipti. Kız rolünde Samiye başlangıçta iyi idi, fakat sonraları biraz heyecana kapıldı. Emirber rolünü ya-

pan Neşet de kısa rolünü güzel yaptı.

Baba'da rol alanlar içinde en zayıf kalan Sami idi. Kötü bir makyajla sahneye çıkmıştı. Fena konuştu. Lüzumsuz mimikler yaptı. Bu mimiklerle belki hissiyatını belli etmek istiyordu, fakat belli edemiyordu.

İsmet Hulusi

“So” Posta „ nin edebi tefrikası: 65

Yazan: Muezzez Tahsin Berkand

Muallâ, canının içini tutuşturan dudakların temasından kaçmak istedikce bir alevin vücudünü daha çok kavradığını duyuyor ve artık çırpınacak kuvveti bulamadan aczile kendisini kuduran bu ateşin eritici sıcaklığına bırakıyordu.

Vücudünü kavuran aleve rağmen kafasında senelerdenberi duymadığı bir sükûnet, kalbinde derin, sonsuz bir rahatlık vardı.

— Uyusam ve bir daha hiç, hiç uyanmasam!

Bunu düşündü mü? Söyledi mi? Yoksa Ekrem onun yüzünde bunları okuduğu için mi cevap verdi?

— Birbirimizin kolları arasında iken böylece uyusak ve bir daha hiç uyanmasak!

Muallâ onun sesile kaçılanmış gibi uyanarak gözlerini açmıştı; uzaklar-

dan, başka dünyalardan dönen bakışlarla Ekreme gülümsedi ve elini uzattı:

— Çılgın sözlerinle bana irademi kaybettirdin, Ekrem.. sana cevap verecek kuvveti bulamadım.

— Ne lüzüm var yavrum? Bütün suallerin cevaplarını birbirimize verdik. Bundan sonra söyleyecek bir şeyimiz kalmadı artık...

Ben yarın Mersine gideceğim. Bir taraftan da buradaki işlerin bir an evvel bitirilmesi için avukatımla temaslarda bulunarak ona lüzüm gelen emirleri vereceğim. Bu muameleler biter bitmez seni almak üzere tekrar İstanbul'a döneceğim.

Genç kız büyük bir tehlike karşısında kalmış gibi ayağa kalkarak ellerini ona doğru uzatmıştı:

— Hayır Ekrem.. bana bir iki gün izin ver.. kendimi bulayım.. kafamdaki

dağınık fikirleri tophayım... Bir hafta sonra sana cevap veririm.

Ekremün yüzü karışmış, kaşları çatılmıştı.

— Bir hafta mı? Niçin Muallâ? Bütün ömrün düşünmeğe kifayet etmedi mi senin? Tekrar niçin ve neyi düşüneneceksin?

Genç kız şimdi ona yaklaşmış, gözlerinde derin bir sevgi ve şefkatle onun başını iki eli arasına almıştı.

— Ekrem, bir defa daha bana beni, yalnız beni sevdiğini söyle!

— Seni, yalnız seni seviyorum bir taneciğim.. biricik sevgilim benim. Bekletme artık beni.. bana gel!

Muallâ gözlerini kapamış, onun dudaklarından kendi dudaklarına akan sıcak nefesle beraber bu sözleri içmek istiyormuş gibi nefesini tutmuştu.

Tekrar gözlerini açtığı vakit Ekrem bunlardaki acı ve ızdırabın kızgın bir demir gibi kalbini dağıldığını duydu; fakat bu bir saniyelik geçici bir azab oldu. Genç kız tekrar gülümseyerek ona söylüyordu:

— Bugün cuma.. gelecek hafta cuma günü sana cevabımı vereceğim; fakat o vakte kadar bana bir şey sormıyacağına ve şimdi olduğu gibi gene beraber çalışmakta devam edeceğimize

söz ver bana!

— Bir hafta çok uzun yavrum; ancak ben senin cevabını bugün aldığıma inandığım için sabırla bekliyeceğim. Bu uzun günlerde gözlerinin ateşini benden esirgemezsen saatler çabuk geçecek...

Uzun, kuvvetli bir zil sesi odanın içinde telâşla çınladı. Muallâ bir saniye başını kaldırıp Ekremün odasına muhabbetle baktıktan sonra tekrar elindeki tercümeğe eğildi. Dudaklarında derin, mes'ud bir tebessüm vardı; eli alışkın ve gayri suuri bir hareketle yazarken kendi kendisine mırıldanıyordu:

— Sevgili Ekrem, artık saadetle çocuklaştı galiba... Bir dakika rahat çalıştığımı istemiyor, durmadan zile basıp beni çağırıyor.

İkinci bir zil sesi daha kuvvetle ve daha uzun bir titreme ile odayı kapladı. Muallâ, odasına hemen gitmezse onun bu sefer, bir gün evvelki gibi, odacı ile kendisine haber göndereceğini bildiği için yerinden kalktı.

Kapıyı açtığı vakit onu müdürlük kol tuğunda, kaşları çatık, yüzü asık, gözleri kapıda bekliyor gördü.

— Neredesiniz Bayan Dalmen? Bir

saattir sizi bekliyorum.. zili duymadınız mı?

Genç kızın gözleri hayretle açılmış, ağzından bir kelime çıkmadan odanın ortasında mihlanmış gibi durmuştu.

— Yakın geliniz bayan.. şu kâğıdı alınız! Haydi biraz çabuk olunuz lütfen! Müstaeel bir tercümedir bu...

Muallâ korkarak bir çocuk gibi ona yaklaşıp elini uzattı; fakat Ekremün gösterdiği kâğıdın yazısız beyaz bir kâğıt olduğunu henüz fark edemeden belinin kuvvetli kollarla dolandığını ve onun başının göğsüne dayandığını duydu.

— Hâin Muallâ, seni yanımda görmek için mutlaka Bay Taylan mı olmalıyım?

Genç kızın şaşkınlığına gülüyor, gözlerinin içi şeytan ve yaramaz bir çocuğun gözleri gibi ışıldıyordu. Onun cevap vermediğini görünce başını kaldırıp yüzüne baktı:

— Seni darılttım mı sevgilim?

— Hayır.. fakat sözlerinin şaka olduğunu hemen anlıyamadım da...

— Çocuksun sen; bir saniye sensiz durmadığımı hâlâ bilmiyor musun?

Muallâ cevap vermeden onun saçlarını okşuyor, dalgın dalgın etrafına bakıyordu. (Arkası var)

İttihat ve Terakkide on sene

Altıncı kısım No. 3

ERMENİLERİN İSYANI

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Ne olursa olsun Talât Paşa bu tehcir kanununu bile bile yaptı ve tatbik etti

Almanyada aleyhimize yapılmakta olan neşriyattan kendisine bahsedilince bana şu sözleri söylemişti: " — Kim ne derse desin, ben yaptığım şeyi biliyorum. Biz bir yaşama veya ölme harbine tutuştuk. "

İsyan çok fena bir zamanda ve Balkan Harbini müteakib Rusların ortaya at tıkları Ermenistan davasında Ermeni lerin almış oldukları vaziyetin henüz unutulmamış olduğu bir sırada çıkmıştı. Bunun için tehcir kanunu, tatbik esnasında kolayca tereddide uğradı ve hükümet de bu tereddide mâni olmak için son şiddetini kullanmadı.

Te'dipteki şiddeti kim istedi ?

Ben te'dibdeki şiddetin ilk hamlede tasmin edilmiş olduğuna kâni de ğim. Bu, tehcir kanunu tatbikatı esna sındaki tereddidin eseridir. Kendimce, bunun delili olmak üzere şunu hatırlıyorum:

Istanbulda komiteci olarak tutulup Anadolu'ya sevkedilecek olan Ermeniler arasında tanıdığım bir kaç kişiyi, haklarında iyi şahadet ederek, o zaman ben pek kolaylıkla kurtarabilmiş olduğumu pek iyi hatırlarım. Bunlardan bir tanesi, o zaman kitabıcılık eden ve Abdülhamid zamanında bize her türlü kitabı getirtmiş olan Babikyan ile arkadaşı idi. Bugün Beyoğlunda mefruşat ticareti yapmak hasebile herkesin tanıdığı Babikyan hakkında iyi şahadet ettiğim zaman polis müdürü Bedri bey kendisini serbest bırakmakta tereddüt etmemişti. Bunun gibi daha bir kaç tanıdığım Ermeni dostumu ben kolaylıkla kurtardım. Bir çoklarını da başkaları kurtardılar. Demek oluyor ki hükümet o zaman kabil olduğu kadar yaş kurudan ayırmıya taraftardı. Nitekim, tehcir esnasında yapılan ifratlardan dolayı bir takım insanları da idam etmekten hâli kalmamıştı. Bununla tahmin etmek istiyorum ki tehcir kanununun tatbikatındaki ifratlara hükümet pek de o kadar taraftar olmamış, fakat, bir taraftan da hâdiseleri kontrol ve idare edememiştir.

Fakat, her ne olursa olsun Talât paşa, bu tehcir kanununu bile bile yaptı ve tatbik etti. 1918 de Berlinde kendisiyle uzun uzadıya konuştuğumuz bir sırada o zamanlar Almanyada aleyhimize yapılmakta olan neşriyattan kendisine bahsettiğim zaman bana şu sözleri söylemişti:

— Kim ne derse desin, ben yaptığım şeyi biliyorum, Muhittin... Biz bir yaşama veya ölme harbine tutuştuk. Eğer o sıralarda ihtilâl ve Rus ordusuna karşı mağlûb olsaydık bugün Anadolu'da Türk parmakla gösterilecekti. O zaman mağlûb olmadık, yaşamak hakkımızı tahkim etmek bir vazife idi. Ben bu vazifeyi yaptım. Belki bana bugün herkes, hattâ sen de levnedersiniz. Fakat, bir zaman sonra Türkler benim isimimi hayırla yâdedeceklerdir. Bu işde kimsenin mes'ûliyeti yoktur, bütün mes'ûliyet benimdir.

Bu sözler üzerine, ben, te'dibin bu kadar şiddetli olmasını isteyenler arasında doktor Bahaeddin Şakir, doktor Nâzım ve Ziya Gökalp'in de isimleri zikredilmekte olduğunu ve kendisinin de elbet, her şeye ve herkese rağmen bu işi yapmış olamayacağını söylediğim zaman da bana şöyle cevap verdi:

— Kanun karşısında mes'ûl olan adam benim. Elbet kanunu neşrederken arkadaşlarımla mutabık kalarak hareket ettim. Fakat, tatbikattaki şiddetin bütün mes'ûliyeti bana aiddir. Kanun çok yumuşak da tatbik edilebi-

Ziya Gökalp

lirken öyle olmadı. Bu, benim tarafımdan, ister arzu edilmiş, ister mâni olunamamış bir şiddet olsun, neticede gene mes'ûl benim. Bununla beraber bu işin üzerinden hayli zaman geçmiş olduğu halde yaptığımın asla nâdim değilim.

Şimdiki gibi gözlerimin önündedir: Bu son cümleyi biraz heyecanla söyledikten sonra gözleri bir lâhza için dalmıştı. Şüphesiz, nefsinin bir kere daha mürakabe ediyor ve olup biten şeyleri bir hamlede gözlerinin önünden geçirerek bir kere daha düşünüyordu. Daima tathî, mûnis bakan gözleri, o da İttihat ve Terakki 3 bâouy kikaada birdenbire parladı, kararı ve hiddetle doldu ve kendisinde ilk defa o gün gördüğüm bir heyecan ve hiddetle, bu iyi kalbli tarih fedaîsi şunları ilâve etti:

— Bu dünyada herkesin yaşamıya hakkı var da yalnız Türkün mü yok? Bu söz, onun Türk ruhunda Türkün uğradığı haksızlıklara ve şu Osmanlı tarihinde mâruz kaldığı zulümlere karşı bir kaç kelime ile ifade edilmiş bir isyandan başka bir şey değildi. Bu sözleri bana değil, o sıralarda Almanyada dahi aleyhimize ayûka çıkarılmakta

HASAN

Hasan Deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir

olan neşriyata karşı söylüyor ve sanki bütün ithamlara bir kaç kelime ile cevap veriyordu.

Yaşamak hakkı Galiba bütün canlı ve cansız tabiat, bütün tarih bu «hak» üzerine kurulmuştur. Bu, öyle bir hak ki ancak mücadele ile elde ediliyor. Nasıl bir buğday tarlasında ancak buğdayın yaşaması lâzım geliyorsa, nasıl bir koyun sürüsü ile bir at sürüsü bir arada yaşayamıyorsa, galiba, insanlar için de böyle tabiat ve cemi-yet kanunları var ki onlar da tarih içinde çalkana çalkana bir takım birliklere doğru gidiyorlar ve bunun için mücadele oluyor. Bu mücadeleler bazan şiddetli, bazan da yavaş vukua gelir. O zamanki şartlara göre Türklerin bu yaşamak hakları onları öyle şiddetli bir mukabil taarruza sevk etmişti. Ben bir insan sıfatı ile her nevi şiddete muhalifim. Fakat, tarih öyle değil, o hissiz bir mahlûktur. Yapacağımı yapıyor!

Ermenilerin talihsizliği

İçlerinde pek çok dostum olan Ermeniler, bugün o isyanın ne kadar büyük bir hata olduğunu anlamışlardır. Hiç şüphe yok ki bugün Türk Ermeniler, artık Türkiyenin hâlis dostlarıdır. Onlar şimdi gayet iyi biliyorlar ki Ermenilerin talihsizliği, içlerinde fena bir politikacı unsur bulunmuş olmasından ibarettir. Bu, politikacılar, son asır içinde, kâh ham bir nasyonalizmin, kâh, kendi hayatlarında yaşamayan ham bir sosyalizmin peşine takılarak halkı arkalarından sürüklemeye muvaffak oldular. Bunu, bunların bir kısmı, bilmiyorum, belki de ekseriyeti bu işleri para mukabilinde yaptılar. İşte, Ermenilerin talihsizlikleri buradadır. İttihat ve Terakki Ermenilerle hakikaten dost olmak isterdi. Fakat, bu politikacılar, onlarla bizim aramızı açmak için hiç bir kusurda bulunmadılar. İşin hakikati şudur ki bu politikacılar paranın sesini ne tarafta işittilerse yüzlerini o tarafa çevirdiler ve ekseriyeti çiftci ve san'at sahibi olan sâkin kitleyi de o tarafa doğru sürüklediler. Döndüler, koca Çarlık aleyhine hareket yaptılar, dolaylı Çarlıkla anlaşıp Türkiye'ye karşı cephe tuttular. O Türkiye ki meşrutiyete çıktığı zaman bilhassa Ermenilerle anlaşmayı kuvvetle ümid ediyordu. İttihat ve Terakkinin bu bakımdan ümidi büyüktü. Fakat, politikacılar rahat durmadılar. Kimisi gâflıkla, kimisi de para mukabilinde, kâh o tarafta, kâh bu tarafta tutarak, fakat, daima Ermeni kitlelerinin zararına olarak, kitleyi sergüzeştten sergüzeşte götürdüler. Ermeni milleti, şimdi talihsizliğinin nereden geldiğini anlamış ve bu yalancı pehlivan komitecilerden yüzünü çevirmiş; fakat, ne kadar yazık ki Ermeni milleti, gerek Türkiyede, gerek İranda, gerek Kafkasyada bu komitecilerin şerlerinden çok belâyâ uğramış oldu. Bugün, hâlâ, bu politikacılar Suriyede olsun, Kafkasyada olsun Ermeniler aleyhine ve Ermenilerden başka herkesin lehine bir siyaset yapmaya çalışırlar. Millet artık bunları tåkibe taraftar olmamakla beraber politikacılar, kendileri için mâişet vasıtası olan bu işden bir türlü vazgeçmiyorlar. (Arkası var)

Hikâye

Köyün Deccâli..

Yazan: F. Berçmen

Epey zaman oldu. Köylüler gene şimdiki gibi tarlalarını sürer, ekin ekerlerdi.. Fakat ne de olsa reñberlik bugünkü kadar kolay değildi.

Köylüler mahsulü kaldırıncaya, parasını düşünmeden şuraya buraya harcarlar ve yeni mevsim gelince tohum alacak, çift sürdürecektir paraları kalmazdı. Bu vaziyet karşısında faizci denilen bir çeşit deccâl türemişti.

Baltaköyde de Halim Ağa adında böyle bir deccâl vardı.. Hem de bunların en insafsız, en merhamet bilmez cinsinden..

Yüz lira borç alan bir köylü, sene de iki yüz lira borçlanırdı. Artık o yıl mahsul bereketsiz gider de parayı ödemezse elinde ne tarla ve ne de öküz kalırdı. Hepsini Halim Ağanın emrine, mülkiyetine geçirdi.

Halim Ağa para verirken nazlanırdı da.. Nasıl olsa ona muhtaçtılar.. Köyde bu faizcinin şerrine ve gazabına uğramayan hemen hemen kimse kalmamıştı.. İşte Mestanlar evlerini satmışlar, sokağa düşmüşlerdi.. Akıllı kaçırıp sokakta dolaşan Abbas ta onun kurbanı değil mi idi?

Hülâsa Halim Ağanın köyde el u z atmadığı tarla, bahçe, ev kalmamış gibiydi.. Köylüler şeytandan çok ondan nefret ederler ve lânetle ondan bah se derler di.

Bu meyanda, Durmuşların İbrahim de borçlanmıştı. Borcunu geçen yıl ödiyemediği için üç yüz liralık borç bin liraya çıkmıştı.. Zaten Halim Ağadan alınan bu meret paralar domuz gibi ürerdi..

Mahsullerin bereketsiz olması zavallı İbrahimi kötü kötü düşündürüyor ve deccâlin yumruğundan kurtulmak için gece gündüz karısıyla dua ediyordu.

O yıl buğdaylar epey serpilmiş, başaklar dolgunlaşmıştı.. İbrahim ne yapıp yapıp borcunun hepsini veya yarısını ödemeğe and eylemişti.. Yoksa evi barkı yıkılıp gidecek.. Fatmacığı ve üç yavrusile sokağa dökülecek..

Tarlalar biçildi.. İbrahim'in buğdayları tarlasında toplanmıştı. Eh, şükür, şöyle böyle borçtan kurtulacaktı.. Fiatlar da iyi.. Artık İbrahim'in sevincine son yok..

Sıcak ve sıkıntılı bir gündü.. Durmuşların İbrahim nedense düşünceli

duruyordu.. Gece sivrisineklerin ve yakarcaların iziyetinden bir türlü uyumamış türlü türlü kuruntularla sabahı etmişti..

Şafak sökerken hayvanını hazırladı.. Gidip Savranların Hüseyini bulacaktı. Bugün harman kovmağa başlıyacaktı..

Hüseyinlerin evine varınca: — Hüseyin.. Hüseyin diye ünledi.. Hüseyinin anası kapıda göründü: — Hüseyin biraz hasta, İbrahim dedi. Bugün mecali yok.. Yarın olsun gari..

Bu aksilikten İbrahim'in canı büsbütün sıkıldı.. Yarını beklemek lâzım. O günü kahvede pineklemeğe ve kâğıt oynamakla vakit geçiren İbrahim akşamüstü ağır ağır evine döndü. Erkenden yatacak, sabahleyin şafaktan evvel işe başlayacaktı.

Yemeği yediler. Tam sedire uzana cağı vakit kapı hızlı hızlı ve telaşlı çalındı.. Hepsinin yüreği hopladı.

İbrahim kapıya doğru koştu. Gelen adam:

— Aman İbrahim dayı, dedi. Ovayı ateş sardı.. Yangın sizin tarladan çık-

mış.. Sizin kızaklar yandıktan sonra ateş komşulara da bulaşmış.. Zor söndürdük.. Sana haber vermeğey meydan kalma-

dan barut gibi yığınlar tutuştu gitti.. Başın sağ olsun dayı.. Ne diyelim.. Allah beterinden saklasın gari..

İbrahim şaşkınladı birden.. Ne söyleyeceğini bilemedi.. Yalnız içinden: «Bittim, mahvoldum diye inledi..»

Ertesi günü bu haberi duyan Halim Ağa paranın tahsil edilemeyeceğini düşünerek İbrahim'in evini derhal zaptederek satılığa çıkardı.. Durmuşların İbrahim üç çocuğu ve genç karısıyla sokağa döküldü..

Aradan bir hafta geçmemişti, ki deccâl Halim Ağa Çay başında kafası ezilmiş bir halde ölü bulundu..

İbrahim yakalandı.. ve dama (*) götürüldü..

Köylüler artık o belâdan kurtuldular için hepsi rahattılar. Onları bu dertten sıyrın Durmuşların İbrahime her hafta bol bol yiyecek taşıdıktan başka, damdan çıkıncıya kadar da çocuklarına ve karısına bakmağı da üzerlerine almışlardı..

(*) Köylüler hapishaneye dam derler.

Yarınki nushamızda :

Hürriyet istiyoruz

Yazan: Kadircan Kaflı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden San'at mektebi mezunu aranıyor

Nazilli Basma fabrikası montajında çalışmak ve ehliyeti görülenler bilâhara fabrika kadrosuna alınmak üzere, Tesviyeci, Elektrikçi, Demirci, su ve buhar boruları tesisatçısı elektrik kaynakçısı, 75 San'at mektebi mezunu alınacaktır.

Taliplerin 25/12/936 tarihine kadar Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne aşağıdaki vesikalarla müracaatları ilân olunur.

- 1 — Mektep mezuniyet vesikası,
- 2 — Bonservis,
- 3 — 3 adet vesika fotoğrafı
- 4 — Nüfus kâğıdı
- 5 — Hüsnühal vesikası
- 6 — Sıhhat kâğıdı

Not :

Nazilli Fabrikası tarafından verilmiş olan ilân üzerine vaki olacak müracaatların Banka Umumî Müdürlüğüne gönderilmesi. (3647)

Teminath :

ARLON

Saatlerini Her yerde arayınız.

"Son Posta"nın tefriki : 65

— İKİNCİ KISIM — A. R.

Cemil, kupkuru kesilen boğazının, sanki meçhul birelle sıklığı hissetti. Güçlkle yutkunarak başını Maşanın yüzüne eğdi. Pürüzlenen bir sesle: — Maşal. diyebildi

— Yapmayın.. Allah, aşkınıza yapmayın.. benim kafamı altüst ediyorsunuz.. beni, dalâlete doğru sürüklüyor sunuz.

— Yavrum!.. Bunun, dalâlet neresinde?.. Ahlâkı, şerefi, fazileti ayaklarının altında çiğneyen bir adama kudsiyet atfetmek, ahmaklıktan başka bir şey değil... İstersen sana bunu çok kısa ve çok kat'î olarak isbat edeyim... Söyle.. ister misin?..

— Susunuz.. rica ederim, susunuz. Korkuyorum.

— Hayır.. korkma.. cevap ver. Kısa, çok kısa bir surette isbat edeceğim.

— Ah, Allahım... — Telâş etme, Maşa.. sana, hiç bir şey olmayacak.. bütün mes'ûliyeti, ben der'uhde ediyorum.

— Size de bir şey olmasını istemem.

Cemil, bir hamlede Rasputinin resmi üzerine atıldı. Kenarı yaldızlı haçlar ve çiçeklerle çevrilmiş olan o fotoğrafı aldı. Parmaklarının arasında parçala - dı. Yere attı. Ondan sonra, ellerini yukarı kaldırarak :

— İşte, Maşa.. parmaklarım, kuru - madı. Demek ki Rasputin, mukaddes bir adam değilmiş.

Diye bağırdı.

Maşa.. kısa bir çığlık koyuverdi. Cemilin kolları arasında düştü, bayıldı.

Cemil, Maşayı kolları arasında sımsıkı tutmasaydı, zavallı kız, sandalyeden yere yuvarlanacaktı.

Bir an için şaşalıyan Cemil, derhal kendini topladı.. Maşayı kucağına aldı. Ayağa kalktı. Sür'atle yatak odasına götürerek karyolasının üzerine uzat - tı:

Komodinin üzerinden kolonya şişesini aldı. Avucuna dökerek Maşanın şakaklarını ovmağa başladı.

Maşa, bir aralık derin derin nefes aldı. Kirpikleri kıpırdadı. Gözleri aralandı. Bu kirpiklerin arasından, rengi belli olmıyan, fakat saf ve berrak elmasları andıran iki nur kıvılcımlandı. Kirpikler, tekrar kapandı. Nefesi, büsbütün ağırlaştı.

Kızın baygınlığı Cemilde bir telâş uyandırdı. Derhal onun robunun düğmelerini çözerek göğsünü açtı. Avucuna tekrar kolonya boşalttı. Maşanın kalbini ovmağa başladı.

Maşanın mermer gibi beyaz ve olgun vücudünden taşan ılık bir hararet, Cemilin yüzüne çarptı. Bir kaç saniye, gözlerini Maşadan ayıramadı:

— Ben de, ne tuhaf adamım... Üzerime hiç de vazife olmıyan bir şeye karıştım. Moranof'un söylediklerini tecrübe edeyim; derken, zavallı kızı fena halde hırpaladım. Taassub, iliklerine kadar işlemiş olan kızcağız, bu tehlikeli tecrübe dayanamadı. Allah vere, yeniden hastalanmasaydı.

Diye mırıldandı.

Baygınlık uzuyordu. Maşanın gözleri, açılmıyordu... Cemil, mütemadiyen avucuna kolonya döküyor, onun göğsünü ovmakta devam ediyordu.

Bu kuvvetli tazyik altında hafifce kızarmıya başlayan Maşanın göğsü, Cemilin ateşli elinin altında, sıcak bir ipek yumağı gibi kayıyordu.

Maşa, birdenbire sarsılmıştı. Bir kaç kere, derin şahikalarla geniş geniş nefes aldıktan sonra, hıçkırma hıçkırma ağlamaya başlamıştı. Ağlarken; sedef gibi parlıyan omuzlarının sarsılmasında, füsunkâr bir incelik vardı.

Cemil; kupkuru kesilen boğazının, sanki meçhul bir elle sıklığı hissetti. Güçlkle yutkunarak başını Maşanın yüzüne eğdi.

Pürüzlenen bir sesle: — Maşal..

Diyebildi... Maşa, hıçkırmakta de -

vam etti.

— Maşal..

—

— Çok rahatsız mısın, Maşa?..

—

— Söylesene yavrum.. çok rahatsız mısın?..

—

— Amma, ben çok müteessir oluyorum, Maşa... Emin ol ki, fena bir mak-satla yapmadım... Eğer söyleyeceklerimi dinleyebilseydin.. görecektin ki... Maşa; hıçkırıklar arasında, bir şeyler mırıldandı. Cemil, bunları anlamadı.

— Hızlı söyle, Maşa.. çok rahatsızsan, doktor getirteyim.

Maşanın göz kapakları, tekrar kıpırdadı. Yanaklarına süzülen yaşlar arasından mahmur iki nazar parladı. Küçük ve etli dudakları birdenbire coşan bir hassasiyetle titremeye başladı:

— İstemem.. doktor istemem. Hastâ değilim.

Derken, sesinde çocuk sayıklamasını andıran tatlı bir ihtizaz vardı.

★ Güneşin parlak huzmesi, pencere - den içeri uzanmış; Maşanın yüzüne çarpmıştı.

Maşa, birdenbire gözlerini açmış; korkuya benzer bir heyecan içinde:

— Ah, ben neredeyim.. gece, burada mı yattım?

Diye mırıldandı.

Cemil; içtiği fazla şarabın verdiği ağır - lıkla, gözlerini açamıyarak:

— Evet, Maşa.. bayıldığın zaman, daha yakın olduğu için seni buraya getirdim. Burada uyuya kaldın.

Diye homurdandı.

Maşa, kalkmak için davranmıştı. Fakat Cemil:

— Yat, Maşa.. daha erken. Biraz daha uyu. Akşam çok rahatsızdın. İstirahate ihtiyacın var... Benim de başım çok ağrıyor. Sen kalkıp da gezinmeye başlarsan, belki ben de uyuya - mam.

Diyerek, genç kızı tekrar yatıp gözlerini kapamağa mecbur bırakmıştı.

Fakat Cemilin, artık uykusu kaç - mış.. gözlerini sımsıkı kapıyarak tamamen hareketsiz kalmasına rağmen, bir türlü uyuyamamıştı.. zihninden bir çok şeyler geçmiye başlamıştı.

Cemil, düşünüyordu:

— Moranof'un hakkı varmış... Rusya - da, bugüne kadar inkılâb yapmak isteyenler, cidden yanılıyorlarmış... Falan Çara bomba atmak, filân nazıra kurşun sıkmak.. bilmem nerede nümayişler yapmak.. ve nihayet, bu koca Çarlar ülkesinde her türlü fenalığın mes'ûlü olmak üzere gösterilen Ras - putin'e, yandan ve arkadan hücumlar yapmaktan hiç bir şey çıkmaz... Bütün bu hareketler, şahısların değişme - sinden başka bir şeye yaramaz. Çar, katledilir; fakat yerine, başka bir Çar gelir. Nazır, öldürülür; fakat, sandalyesi boş kalmaz. Onun yerine de bir başkasının geçirilmesi tabii ve zaruridir. Rasputin'in canı cehenneme gönderilir. Onun yerine de on tane Rasputin'in zuhur etmiyeceği ne malûm... Fakat bu iş için çalışanlar, eğer her şeyden evvel taassub cephesine hücum ederler, ve Çarlığı koruyan bu çelik duvarı yıkıp devirirlerse, o zaman daha esaslı bir muvaffakiyet kazanırlar; maksadlarına da bir an evvel vâsil olurlar... Ben, çok tehlikeli bir tecrübe - ye atıldım. Bakalım; nasıl bir netice verecek?.. Çok korkuyorum ki; Maşa, başını alıp gitmesin. Eğer böyle bir şey yaparsa, vaziyetim çok müşkülleşecek...

— Hayır.. bir şeyim yok. Biraz daha yürüdüler.

Tanzer köşenin ötesinde görünen küçük bir kulübeyi göstererek:

— İşte geldik, dedi, inci tüccarının evi burası..

— Sen gördün mü bu ihtiyar su kabını çalarken?..

— Hayır.. görmedim.

— Nerden biliyorsun onun çaldığını?..

— Ondan başka kimse yapamaz. O bizim komşumuzdur.

— Başkası çalıp kaçtı diyor.

— Olabilir. Fakat, ben başkasının çalıp kaçtığını da görmedim.

Saray muhafızı elindeki kamçısını salladı:

— Yat aşağı öyleyse.. dayak sırası sana geldi!

— Niçin?..

— Niçin mi? Bir suçsuz boş yere dayak yedirdiğin için..!

İftira eden adamı yere yatırdılar. Bastılar sopayı..

Tanzer atının dizginlerini çekerek ilerledi :

— Haydi yolumuza gidelim, Tunçay! Suzuların âdetlerini gördün ya.. hırsızlık yapana dayak atıyorlar.

Tunçay güldü:

— Sumerde hırsızlar daha ağır ceza görürler. Suzuların cezası çok hafif..

— Gudea vaktile bir hırsızlık yüzünden küçük kardeşimin sol elini kestirmişti.

— Çok küçüktüm.. fakat, o vak'ayı ben de hatırlıyorum.

— Zavallı kardeşim ondan sonra çok yaşamadı..

— Yüz karası onu mezara kadar götürdü demek?..

— Öyle... Ben de beş yıl önce amama bir yalan söyledim için sarayın güneş görmeyen bodrumlarında bir ay hapis yattım. Sen besbelli hiç bir ceza görmemişsin!

— Hayır.. sadece bir gün - gene küçüktüm - sekiz yaşında idim.. babama annemi çekiştirdiğim için, babam beni bir hafta yemeksiz bıraktı. Yalnız sabahları birer avuç haşlanmış buğday yedim.

— Ondan sonra bir daha kimseyi kimseye çekiştirmemişsindir, değil mi?

— Şüphesiz..

Tanzer bu sırada başını yukarıya kaldırmıştı.. Tunçayı dinliyordu. Birden genç kızın başı ucunda bir bulut parçasına benzeyen kara bir duman tabakasının Tunçayla birlikte ilerlediğini hayretle gördü.

Hava çok sıcaktı..

Tanzer'in alnından, göğsünden kızgın terler akıyordu.

— Güneş benim beynimde kaynarken, senin başının üstünde bir bulut yürüyor.. bu ne demek?

Diye söylenirken, Tanzerin gördüğü bulut, sihirli bir gölge gibi birdenbire kaybolmuştu.

Tanzer etrafına tereddütle bakındı. Kalabalıktan hayli uzaklaşmışlardı. Dar bir yoldan gidiyorlardı.

Tunçayın bir şeyden haberi yoktu.. Tanzerin telâşını görünce sordu:

— Ne oldun, Tanzer? Rahatsızlandın mı yoksa?..

Tanzer sevgilisinin yüzüne baka - madı:

— Hayır.. bir şeyim yok.

Biraz daha yürüdüler.

Tanzer köşenin ötesinde görünen küçük bir kulübeyi göstererek:

— İşte geldik, dedi, inci tüccarının evi burası..

"Son Posta"nın Tarihî Tefriki : 4

SÜMER YILDIZI

TUNÇAY

Yazan : Celâl Cengiz

Tanzer, genç kızın başı üstünde bir bulut parçasına benzeyen kara duman tabakasının kızla birlikte ilerlediğini gördü

Tanzer büyük annesinin masalını hatırladı: " — Sumer kralları, kral olmadan önce gökten gelen müjdecilerin arkasından yürüyerek sokak sokak dolaşırlar ve güneş onların başını yakmaz! .. "

— Sen gördün mü bu ihtiyar su kabını çalarken?..

— Hayır.. görmedim.

— Nerden biliyorsun onun çaldığını?..

— Ondan başka kimse yapamaz. O bizim komşumuzdur.

— Başkası çalıp kaçtı diyor.

— Olabilir. Fakat, ben başkasının çalıp kaçtığını da görmedim.

Saray muhafızı elindeki kamçısını salladı:

— Yat aşağı öyleyse.. dayak sırası sana geldi!

— Niçin?..

— Niçin mi? Bir suçsuz boş yere dayak yedirdiğin için..!

İftira eden adamı yere yatırdılar. Bastılar sopayı..

Tanzer atının dizginlerini çekerek ilerledi :

— Haydi yolumuza gidelim, Tunçay! Suzuların âdetlerini gördün ya.. hırsızlık yapana dayak atıyorlar.

Tunçay güldü:

— Sumerde hırsızlar daha ağır ceza görürler. Suzuların cezası çok hafif..

— Gudea vaktile bir hırsızlık yüzünden küçük kardeşimin sol elini kestirmişti.

— Çok küçüktüm.. fakat, o vak'ayı ben de hatırlıyorum.

— Zavallı kardeşim ondan sonra çok yaşamadı..

— Yüz karası onu mezara kadar götürdü demek?..

— Öyle... Ben de beş yıl önce amama bir yalan söyledim için sarayın güneş görmeyen bodrumlarında bir ay hapis yattım. Sen besbelli hiç bir ceza görmemişsin!

— Hayır.. sadece bir gün - gene küçüktüm - sekiz yaşında idim.. babama annemi çekiştirdiğim için, babam beni bir hafta yemeksiz bıraktı. Yalnız sabahları birer avuç haşlanmış buğday yedim.

— Ondan sonra bir daha kimseyi kimseye çekiştirmemişsindir, değil mi?

— Şüphesiz..

Tanzer bu sırada başını yukarıya kaldırmıştı.. Tunçayı dinliyordu. Birden genç kızın başı ucunda bir bulut parçasına benzeyen kara bir duman tabakasının Tunçayla birlikte ilerlediğini hayretle gördü.

Hava çok sıcaktı..

Tanzer'in alnından, göğsünden kızgın terler akıyordu.

— Güneş benim beynimde kaynarken, senin başının üstünde bir bulut yürüyor.. bu ne demek?

Diye söylenirken, Tanzerin gördüğü bulut, sihirli bir gölge gibi birdenbire kaybolmuştu.

Tanzer etrafına tereddütle bakındı. Kalabalıktan hayli uzaklaşmışlardı. Dar bir yoldan gidiyorlardı.

Tunçayın bir şeyden haberi yoktu.. Tanzerin telâşını görünce sordu:

— Ne oldun, Tanzer? Rahatsızlandın mı yoksa?..

Tanzer sevgilisinin yüzüne baka - madı:

— Hayır.. bir şeyim yok.

Biraz daha yürüdüler.

Tanzer köşenin ötesinde görünen küçük bir kulübeyi göstererek:

— İşte geldik, dedi, inci tüccarının evi burası..

Tanzere - çocukken - büyük anası şöyle bir masal anlatmıştı:

« — Sumer kralları, kral olmadan önce gökten gelen müjdecilerin arkasından yürüyerek sokak sokak dolaşırlar. Ve güneş onların başını kızgın alevlerle yakmaz.. üstünde birer kara bulut dolaşır. (Büyük Tanrı) bize baş olacak insanları, krallık tahtına oturmadan bildirir. Gudea da böyle olmuştu. Bir gün sokakta yürürken, başı ucunda kendisiyle beraber yürüyen bir gölge gördüler.. Gudea çok sürmedi; kral oldu! »

Tanzer sevgilisini attan indirirken bu masalı hatırladı.

Halbuki Sumer tahtına - Gudea ölse oğlu geçecekti. Tanzere sıra bile gelmiyordu. Eğer Gudeanın oğlu da ölürse, o zaman Tanzer Sumerlilere baş olabilirdi.

Tanzer kendisi için bile uzak gördüğü bu saltanata sevgilisinin nasıl kavuşacağını düşünüyordu.

Acaba gözleri yorgunluktan ortalığı dumanlı mı görmüştü?

Fakat onun gözleri çok kuvvetliydi.. ve o dört çevresini dumanlı görece kadar yorgun değildi. Biraz uykusuzdu.. bacaları ağrıyordu.

Kafası dinçti..

Ayakta rüya görmüyordu.

Kendi kendine:

— Ulu Tanrı isterse, ne olur olmaz?!

Diye mırıldandı..

Silkindi.. kendine geldi.

— Sen de yorgunsun, değil mi Tunçay?

— Ben mi? Hayır.. yorgun değilim.. fakat, sen yorulmuş olmalısın! Kaç saatir yaya yürüyorsun..!

— Biraz su içersem, yorgunluğum gidecek, Tunçay!

— Ben de susadım..

Tanzer hâlâ sevgilisinin yüzüne dikkatle bakamıyordu.

Çekiniyordu..

Acaba büyük annesinin anlattığı masal doğru muydu?

Tunçay attan inmmişti.

İnci tüccarının kapısı önünde ayakta duruyorlardı.

İşte Beklan.. inci tüccarı..

Kumral, uzun boylu ve orta yaşlı bir adam yolcuları karşıladı:

— Tanzer.. Tanzer.. Tanrı mı gönderdi seni buraya?..

Tunçay atın dizginlerini tutuyor - du.

Tanzer gülerle ilerledi:

— Seni görmeğe geldik, Beklan! Nasılsın? Çocukların nasıl? İşin yolunda mı?

Beklan:

— Hepsi yaşıyor.. işim de yolunda. Kazancım eskisinden çok. Hangi rüzgâr attı seni buraya?

Diyerek bahçenin kapısını açtı.

Sonra başını genç kıza çevirdi:

— Bu kadın kim?

— Benim eşim..

— Tanrı sana başışlaşın.. çok güzel. Ey anlat bakalım, buraya niçin geldiniz?

Bir ağacın dibinde oturdular.

Tanzer yorgundu. Eski dostundan iltifat görünce sevindi:

— Bizim derdimiz büyüktür, Beklan! - diye söze başladı - Biz ölümden, kasırgadan kaçtık. İlk önce bize sığınacak bir yerin var mı, onu söyle! On-

dan sonra konuşuruz seninle.

Beklan başını sallıyarak cevap verdi:

— Ben Ur şehrine geldiğim zaman, sen orada beni bir çok felâketlerden kurtarmıştın, Tanzer! Ben senin iyiliklerini unutacak kadar namkôr bir adam değilim. Evim, bahçem, erzak ambarım senin için açıktır! İstersen ölüncüye kadar evimde misafir olarak kalabilirsin!

Tanzer geniş bir nefes aldı.

— Teşekkür ederim.. ben de senden bunu bekliyordum. Şimdi buraya niçin geldiğimizi açıkca söyleyebilirim; Eşim, Gudea'nın buyruğıle mâbed'de kurban olarak kesilecekti. Gudea, hasta kızı için, mâbud Enhil'e güzel bir kız nezretmiş. Eşim Tunçayı Ur mâbedinde keseceklerdi. Onu ölümden kurtardım.. kaçtık. Artık Ur'a gide - mem. Bizi sen koruyacaksınız! Gudea'nın gazabından güçlkle kurtulup geldik buraya.

Beklan bu sözleri dikkatle dinliyordu.

— Gudea'nın kızı hâlâ iyileşmedi mi?

Diye sordu.

Tanzer:

— Hayır, dedi, hâlâ ölüm döşeginde yatıyor. Eğer mâbud Enhil'e vaad edilen kurbanın kanı mâbed kapısında akıtılırsa, iyileşecekmiş.

— O halde siz kaçtıktan sonra kral Gudea elbette Ur şehriden bir başka kız bulup kanını akıtmıştır..

— Ben de böyle umuyorum. Fakat, Enhil her kızı kabul etmiyormuş. Çok günahsız ve gözü açılmamış bir kız olacakmış. Ur'da Tunçaydan başka birini buldularsa, eşim ölümden kurtuldu demektir.

— Hiç merak etme, Tanzer; Gudea sizi unutuncaya kadar burada kalırsınız!

Beklan misafirlerine evinde yer göstermişti.

Tunçay:

— Bu adam temiz yürekli bir asilzadeye benziyor. İyi ki buraya gelmişiz.

Diyerek büyük bir emniyet içinde o gece başını Tanzerin dizine dayayıp uyuyordu.

Suz kralının bir rüyası!

Kral Nabo bir gece şöyle bir rüya görmüş.. sabahleyin Suz sarayındaki sihirbazları etrafına tophıyarak rüyasını anlatıyordu :

« — Sumer kralı Gudea yurdumuzun göz dikmişti.. rüyamda onunla karşı karşıya geldim.. bana: (Senin tacımı benim soyumdan bir kadın devirecek! Fakat, sen onu seveceksin ve onu cezalandıramıyacaksın!) dedi. Gözlerimi açtığı zaman uzun boylu, kumral, sarı benizli ve şahin bakışlı bir Sumer dilberinin hayali gözümün önünde dolaşıyordu. Şimdi siz söyleyin: Ben bu kadını nasıl ele geçireceğim? »

Sihirbazlar birbirine bakışarak gü - lüstüler.

İçlerinden biri krala cevap verdi:

EKONOMİ

Kambiyo ve Zahire borsasında vaziyet

Buğday, tiftik fiyatları yükseldi

Geçen hafta bayram münasebetile üç gün kadar kapalı kalan kambiyo borsasında ehemmiyetli muameleler olmamıştır. Satış fiyatları bir hafta evvelisine kıyasen daha düşüktür.

Anadolu grubu tahvilâtı üzerine ehemmiyetli tebeddüller olmamış, obligasyonlar 40.90, münepsiller 44, hisseler 24.20 liradan alım satılmıştır.

Ünitörlerin birincileri 22.65, ikincileri 21.35, üçüncüleri 21.30 kradan kapanmıştır.

Merkez Bankası eshamı da bu umumî sukuttan müteessir olarak 89-89.50 lira arasında muamele görmüştür.

Zahire Borsasında

Kambiyo borsasındaki durgunluğa mukabil zahire borsasındaki durum bayram tâtillerine rağmen müsaide surette inkişaf etmiştir. Bir çok ihracat emtialarımıza istek devam etmektedir. Geçen hafta içinde buğday fiyatları yükselmiş, arpalara mühim miktarda talebler olmuş, yapağı ve tiftik fiyatları da yükselmiştir. Noel yortuları yaklaşığundan fındık, ceviz üzerine muameleler durmuştur.

BUĞDAY : Bayram günleri borsanın kapalı olduğu günlerde de borsa haricinde hararetili muameleler olmuştur. İstekler bilhassa az çavdarlı beyaz mallar üzerine daha fazla olmuştur. Hafta sonunda satışlar büsbütün hararetilenmiş ve iki üç gün gibi kısa bir müddet zarfında buğdayın kilosü on, on beş para kadar artmıştır. Piyasada istek devam etmektedir.

Fiatlar: On iki çavdarlı yumuşaklar 6.20, ekstra Polatlılar 7.10 - 7.20, sertler 6.15-6.25 kuruştan satılmıştır.

ARPA : Hafta içinde arpa piyasasında temevvüçler kaydedilmiştir. Bir aralık fiyatlar dört kuruşa kadar düşmüşse de hafta nihayetinde 4.50 kuruşa kadar satışlar yapılmıştır.

Hariçte Türk arpalarına istek devam etmektedir. İngilizler tarafından kalburlanmış ve temiz arpa aranmaktadır.

Mısır üzerine ehemmiyete değer işler yapılmamıştır. Piyasa sâkindir. Fiyatlar 3.37-4.2 para arasındadır.

YAPAĞI : Sovyet ticaret mümessilleri yapağı mübayaasına hararetle devam etmektedirler. Piyasa sağlamlaşmıştır. İyi mal, işlenmiş Anadolu malları 62-64 kuruştan, Trakya malları da 77-78 kuruştan satılmıştır. Bir haftalık satış miktarı 1500 balyeyi bulmuştur. Sovyetlerin alışları devam etmektedir.

Güz yünlerine de talebler fazlaşmıştır. İhracatçılar ve yerli fabrikalar tarafından 82 kuruşa kadar mübayaat yapılmıştır.

TİFTİK : Sovyetler tiftik piyasasında da faaliyette bulunmaktadırlar. Bir haftalık alışları 2.200 balye kadardır. Ankara, Polatlı âyarı mallar 130-135, deri malları 110-112 oğlak 150 kuruşa kadar satılmıştır.

Keçi kılı stokları tükenmek üzere olduğundan muamele azalmıştır. Fiyatlar 58-60 kuruş arasındadır. T. G.

İHAP
MÜLÜSİ
İSTANBUL

Bu yaşta böyle
GÜLEBİLMEK İÇİN
ŞİMDİDEN BİRİKTİR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Köylü, Şehirli, İşçi, Zabitan
herkes memnuniyetle

POKER

tırş bıçaklarını kullanıyor
Siz de POKER PLAY
markasını tercih ediniz.

Sigara ve Pipo Meraklılarına Müjde

Dünyanın her tarafında rağbet gören

**STANDART
OLDENKOTT PİPOLARI**

En müşkülpeşend müşterilerin, memnun edecek derecede çeşidi mevcuttur. Bir tecrübe kâfidir.

Halls Bruyere köklerden yapılmış ve içi son sistem madenî filtrelî SİĞARA AGIZLIKLARI gelmiştir.

İstanbul, Sultanhamam Kebapçı karşısında

PIPO PAZARI

Anadoludan arzu edenlere tediyeli gönderilir.

1937 YILBAŞI

Hava Kurumu Büyük Piyangosu

BÜYÜK İKRAMİYESİ

(500.000) Liradır.

Ayrıca • 200.000, 150.000, 100.000, 70.000, 60.000
50.000, 30.000, 20.000, 15.000 Liralık

ikramiyelerle (400.000 ve 100.000)
Liralık iki adet mükâfat vardır.

Keşide Yılbaşı Gecesi yapılacaktır.

Biletler: (2,5), (5) ve (10) Liradır.

Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alınız...

Yeni Neşriyat

Yeni mecmualar

Modern Cerrahi mecmuasının 4 üncü, Kitap ve Kitabelik'in 21 inci, Moda mecmuasının zengin mündericatlâ 9 uncu, Dış Tabibleri mecmuasının 71 inci, Poliklinik'in 42 nci, Deniz mecmuasının 18 inci, Elâzizde çıkan Altan'ın 20 nci sayıları çıkmıştır.

Lokman Hekim — Doktor Hafız Cemal, mecmuasının altını dokuzuncu da çıkarmıştır. Doktorun Lokman Hekim ismi altında neşrettiği bu mecmua, halkın sıhhi bilgilerini arttırmağa hizmet ettiği cihetle, hayli rağbet görmüştür.

Her ev için bu mecmua hakiki bir ihtiyaçtır.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİYATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1404	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Yeni açılan Türk tezyini San'atlar Şubesi

Güzel San'atlar Akademisi Direktörlüğünden:

Bu ders yılında Akademimize yeniden bir şube ilâve edilmiştir. «Türk Tezyini San'atlar» adını alan bu şubede Tezhip, tezyini Arap yazısı, Türk ciltçiliği, Ebrî, Ahar ve Cilt kalıpları, Türk Minyatürü, Türk Çini Nakışları, Kıymetli taşlar üzerinde hâk, altın varak imali, halı nakışları ve Sedef kakmacılığı gibi san'atlar güzide ve tanınmış profesörler tarafından öğretilmektedir. Kız, erkek talebe beraberdir. Yaş tahdidi yoktur. Devam yalnız talebenin seçtiği sınıfın san'atlarına münhasırdır. Talebe mesaisi için lâzım olan malzeme mektep idaresi tarafından verilir. Kayıt ve kabul devam etmektedir. Direktörlükten fazla izahat alınabilir. Telefonla, mektupla yapılacak müracaatlara cevap verilir. «Telefon No. 41400, 41356». Yukarıda adı geçen san'atları öğreten profesörlerin isimleri:

Tuğrakeş İsmail Hakkı, Yusuf, Reisülhattâtın Hacı Kâmil, Necmettin, Sacit, Dr. Süheyl Ünver, Topkapı saray müzesi cilt mütehassıslarından mücellit Bahattin Tokathoğlu, Sedefkâr Vasıf, Hakkâk İsmail Yünni Sonver, Feyzullah Dayıgil, Hüseyin Yaldız. «3348»

Çanakkale Vilâyeti

Orman Müdürlüğünden:

Çanakkale vilâyetinin Bayramiç kazasına bağlı Mekere Devlet Ormanından evrakı keşfiyesinde yazılı hudutlar dahilinde mevcut 4095 kental çıra bir sene müddetle satılığa çıkarılmıştır. Arttırma açık surette 8/1/37 günlemesine rastlayan Cuma günü saat 15 de hükümet binasındaki orman müdüriyeti odasında toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

Muhammen bedeli 614 lira 25 kuruş olup teminatı muvakkate akçesi 47 liradır. Talipler şartnamesi mucibince teminatlarını Malsandığına yatırmak ve yahut devletçe muteber banka mektubunu ibraz etmek suretile ihale gününde komisyonda hazır bulunmaları şartnamesini görmek ve daha fazla tafsilât almak için de Ankarada Orman Umum Müdürlüğüne, İstanbul ve Çanakkale Orman Müdürlüklerine müracaatları ilân olunur.

Allahın yarattığı tabii ve saf çocuk gıdaları Vitamin-Gıda-Kalori-Sıhhat Kuvvet-Kudret-Neş'e-Zekâ

Pirinç - Yulaf - Mercimek - Buğday - İrmik - Patates - Mısır - Arpa - Bezelya - Çavdar - Türlü - Badem

HASAN özlü unlarla

Çocuklarınızı besleyiniz ve büyütünüz.

Hasan özlü unları nefasetleri ve tazeliklerini on sene muhafaza eder ve kat'iyyen bozulmaz

Çocuklarınıza yediriniz. İstediklerini ve sevdiklerini biktırmıyarak değiştirir değiştirir yediriniz. Vitamini ve kalorisini çok olan bu mükemmel, özlü unlarla yavrularınız neş'eli, sıhhatli, tombul, kanlı, canlı olurlar. Çabuk büyürler. Çabuk diş çıkarırlar, kemikleri kuvvetlenir, ishal olmazlar HASAN ÖZLÜ UNLARILE yapılan mahallebi ve çorbaların ve tatlıların ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. HASAN ÖZLÜ UNLARI nefasetini on sene muhafaza eder. Daima tazedir. Hiç kurtlanmaz. Taklitlerinden sakınıniz. Başka marka verilerse almayınız ve aldanmayınız. HASAN MARKASINA DİKKAT. Bütün eczaneler ve Bakkalarda bulunur.

HASAN DEPOSU: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir

VATANDAŞ!

YERLİ MALI KULLANMAK MEMLEKET BORCUDUR!

Gayet keskin ve tam yerli "EMİR," tıraş bıçağının 10 tanesi yalnız 15 kuruşa satılıp dururken, artık ecnebi tıraş bıçaklarını yüksek fiyatlarla kullanmaya lüzum ve ihtiyaç kalmadığını takdir edersiniz. Zira tam yerli "EMİR," tıraş bıçakları, cins ve ehveniyet itibarıyla, ecnebi tıraş bıçaklarından kat kat üstündür.

Vatandaş; kendi menfaatimizi gözetelim, paramızı dahi dışarı çıkarmıyalım. Tam yerli

EMİR

Tıraş bıçaklarını her yerde sorarak, alıp güle güle, itihâr duyarak kullanalım.

CİLDİNİZİ Tehlikeden koruyunuz.

Herhangi bir kremin ona lüzumu olan gıdayı vereceğini zannediyorsanız bu tecrübe size pek pahalıya mal olabileceğini derhatır ediniz. Hiçbir krem size Krom Pertev kadar sadık kalmaz.

Venüs GİBİ GÜZEL OLMAK İSTİYORSANIZ DAİMA:

VENÜS KREMI
VENÜS PUDRASI
VENÜS ALLIGI
VENÜS RUJU
VENÜS RİMELİ
VENÜS SÜRMESESİ
VENÜS BRİYANTİNİ
VENÜS ESANSI
VENÜS KOLONYASI
VENÜS TUVALET SABUNU
VENÜS GLİSERİNLİ SABUNU

KULLANINIZ!

VENÜS MÜSTAHZARATI NAM VE ŞÖHRETİNİ SÖZLE DEĞİL, MALINI BÜTÜN DÜNYAYA BEĞENDİRMEK SURETİLE İSBAT EDEN ŞAYANI İTİMAT YEGANE MARKADIR. UMUMİ DEPOSU: EVLİYAZADE NUREDDİN ECZA ALÂT VE İTİHYAT DEPOSU - İSTANBUL

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

Cinsi	Pey akçesi Lira	Tahmin bedeli Lira
500 tane 1,75 m/m parlak çinko	92	1225
500 " 2 " " "	99	1320
25 " 2 " Bakır	22,5	300
25 " 2 " Pirinç	22,5	300
	36	3145

Devlet Basımevi için yukarıda cins ve miktarları yazılı 4 çeşit çinko malzemesi açık arttırmaya konulmuştur. İhale 23/12/1936 tarihli çarşamba günü saat 1,5 da Basımevi idare komisyonu huzurunda yapılacaktır. Bu husustaki şartname Basımevi Fen Memurluğundan alınabilir.

(3442)

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümürüğü
★ Her türlü banka işi ★

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

İlan fiatları

- 1 - Gazetenin esas yazısıyla bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 - Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 - 400 kuruş
"	: 2 - 250 "
"	: 3 - 200 "
"	: 4 - 100 "
Diğer yerler	: - 60 "
Son sahife	: - 30 "

- 3 - Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 - İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ
SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL
S. Ragıp EMEÇ

YTF TURAN

Sabah kalkarken yapılacak ilk işiniz

Keza akşam yatarken yapılacak son işiniz...

